

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ 1ης/05-08-2015 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Αρ. απόφ. 1 /2015 ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση Επιτροπής Διαβούλευσης σχετικά με τον Προγραμματισμό ΟΤΑ – Σύνταξη Επιχειρησιακού Σχεδίου – Στρατηγικός Σχεδιασμός Δήμου Δράμας για την δημοτική περίοδο 2015-2019

Στη Δράμα και στο Δημοτικό Κατάστημα, σήμερα την 05^η Αυγούστου 2015, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18.00 συνήλθε σε συνεδρίαση η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου Δράμας, ύστερα από την με αριθ. πρωτ. 31507/24-07-2015 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου της κ. Μамσάκου Χριστόδουλου Δημάρχου Δράμας που γνωστοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα και δημοσιεύθηκε νόμιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010). Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο 36 μελών της επιτροπής, βρέθηκαν παρόντα 21 μέλη:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

ΦΟΡΕΙΣ

1) Δήμαρχος Δράμας	Μαμσάκος Χ.
2) Σύλλογος Παλινοστούντων	Ποντίων Σύλλογος Δράμας
3) Κυνηγητικός	Με Αναπηρία
4) Σωματείο Ατόμων	Εργαστ/κών Δράμας
5) Σύνδεσμος Ιατρών	Κέντρο Δράμας
6) Εργατοϋπαλληλικό	Ν.Δράμας
7) Συλ. Δημοτικών Υπαλ.	Ν.Δράμας
8) Ένωση Καταν/τών	Ν.Δράμας
9) Συλ.Εβριτών	Ανατολ.Μακεδ.
10) Ε.Μ.Δ.Υ.Δ.Α.Σ.	Πρωτοβουλία
11) Συμμετέχων	Δραμινών
12) Συλ. Εκπ/κών Α΄Βάθμιας	Εκπαίδευσης Δράμας
13) Ιατρικός Σύλλογος	Δράμας

14) Τεχνικό Επιμελητήριο	Ελλάδας
Τμήμα Ανατολικής	Μακεδονίας
Νομαρχιακή	Επιτροπή
15) Εξωραϊστικός Πολιτ.	Σύλλογος
	Πανοράμματος

ΔΗΜΟΤΕΣ

16) Τασούδη	Δέσποινα
17) Διαμαντή	Παναγιώτα
18) Μαυρίδης	Χρήστος
19) Τοπίτζογλου	Νικόλαος
20) Γιάγκα	Μαρία
21) Καλλινικίδης	Ελευθέριος

ΑΠΟΝΤΑ ΜΕΛΗ ΦΟΡΕΙΣ: 1)Επιμελητήριο Δράμας, 2)Ένωση Ξενοδόχων, 3)Κτηνοτροφικός Σύλλογος Ν.Δράμας, 4) Θρακική Εστία, 5)Πολιτιστικός Σύλλογος Καλλιφύτου, 6)Άσχη Καταδρομέων Ν.Δράμας, 7)Ε.Ε.Τ.Ε.Μ., 8)Σύλλογος Ιδιόκτητων Κέντρων Ξένων Γλωσσών, 9)Δικηγορικός Σύλλογος Δράμας, 10)Σωματείο Εργαζομένων ΔΕΥΑ Δράμας, 11)Ένωση Κυριών, 12)Σύλλογος Φίλων Γραμμάτων και Τεχνών Δράμας και 13)Εμπορικός Σύλλογος Δράμας

ΑΠΟΝΤΑ ΜΕΛΗ ΔΗΜΟΤΕΣ: 1)Μαζαράκης Γεώργιος, 2)Δερμετζής Γεώργιος, 3)Δασκάλου Κωνσταντίνος

Στη συνεδρίαση παρέστη η προϊσταμένη της Δ/σης Προγραμματισμού – Οργάνωσης και Πληροφορικής, κα Καρατζόγλου Θεσσαλονικά, και η υπάλληλος του τμήματος Προγραμματισμού Ανάπτυξης και Οργάνωσης, κα Δρόσου Μαρία.

Παρόντες στη συνεδρίαση ήταν οι δημοτικοί σύμβουλοι, 1)Παπαδόπουλος Γεώργιος, 2)Καραμπατζάκης Δημήτριος, 3)Μωυσιάδης Αριστείδης, 4)Καλφόπουλος Ευάγγελος, καθώς ο πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου της Δ.Κ. Δράμας, 1)Δερματίδης Ανέστης, 2) Μπακιρτζίδου Ζωή, 3) Τσιπιδής Ευστάθιος, 4)Κοκκινάκης Νικόλαος, 5)Ξηροπούλου Δέσποινα.

Ο κ.Μωυσιάδης Α. και τα μέλη της Δ.Κ. Δράμας, αποχώρισαν κατά τη συζήτηση του θέματος.

Με την παρουσία και της Μαχαίριδου Σοφίας, υπαλλήλου του Δήμου Δράμας, γραμματέως της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης, ο κ. πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης για συζήτηση και λήψη απόφασης στο θέμα της ημερήσιας διάταξης.

Ο κ. πρόεδρος εισάγοντας το 1^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης, παρουσιάζει στα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης το με αριθμό 31503/24-07-2015 έγγραφο της Δ/σης Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, σχετικά με το 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Δράμας για την δημοτική περίοδο 2015-2019, και καλεί αυτά να γνωμοδοτήσουν σχετικά. Το ανωτέρω έγγραφο έχει ως παρακάτω:

«Σχετ.: Η με αρ. 386/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου περί συγκρότησης Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης

Στη με αρ. Α 41179/23-10-2014 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2970/2014 -ΑΔΑ Ω2ΛΒΝ-Σ4Α), με θέμα : «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014-2019», αναφέρεται ότι «..Τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα συνιστούν **ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και των Νομικών του Προσώπων**. Αφορούν στις υποδομές και στις τοπικές επενδύσεις, καθώς και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α., μεριμνώντας για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα περιλαμβάνουν τα:

1. Στρατηγικό Σχέδιο.
2. Επιχειρησιακό Σχέδιο (το οποίο αποτελεί την εξειδίκευση του Στρατηγικού Σχεδίου σε συγκεκριμένες δράσεις).
3. Οικονομικό Προγραμματισμό και Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης...»

Ο Δήμος Δράμας για την περίοδο 2015-2019 εκπονεί το πενταετές Επιχειρησιακό του Πρόγραμμα δίνοντας έμφαση σε **δημοκρατικές συμμετοχικές διαδικασίες** με την ενεργή συμμετοχή Δημοτικών Υπηρεσιών και Δημοτικών Νομικών Προσώπων, Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων, Τοπικών Αναπτυξιακών και Παραγωγικών Φορέων και Πολιτών, σε όλες τις φάσεις της κατάρτισης.

Συγκεκριμένα, μετά τη διαμόρφωση του Στρατηγικού Σχεδιασμού (το οποίο εγκρίθηκε με τη με αρ. 341/22-07-2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου), εκτός των άλλων παρέχει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής προτάσεων και θέτει αυτόν σε **δημόσια διαβούλευση**, προκειμένου να διαμορφώσει το τελικό 5ετές Επιχειρησιακό Σχέδιο 2015-2019 του δήμου Δράμας, τον Οικονομικό Προγραμματισμό του και τους Δείκτες Παρακολούθησής του

«.....

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
2015-2019
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ »**

μέσω – μεταξύ των άλλων- και της ιστοσελίδας του δήμου Δράμας, αλλά προτίστως μέσω της διαλογικής συζήτησης στην Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης και της έκφρασης γνώμης της στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Για τον παραπάνω λόγο σας αποστέλλουμε συνημμένα το 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο του δήμου Δράμας (με τα παραρτήματά του) για την περίοδο 2015-2019 και παρακαλούμε για τις δέουσες ενέργειές σας»

Με το ανωτέρω έγγραφο στάλθηκε από την Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, το 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Δράμας (με τα παραρτήματά του) για την περίοδο 2015-2019.

Στη συνέχεια ο κ. Πρόεδρος Μασσάκος Χ. Δήμαρχος Δράμας αφού καλωσόρισε τους παραβρισκόμενους και μεταξύ άλλων ανέφερε τα παρακάτω : Θεωρώ ότι είναι μια συνάντηση προοπτικής και ανάπτυξης της πόλης μας. Η διαφορετικότητα των ιδεών αλλά και οι σκέψεις όλων σας μπορούν να βοηθήσουν τη δημοτική αρχή σχετικά με το επιχειρησιακό πρόγραμμα 2015-2019. Ένα πρόγραμμα το οποίο το ανοίγουμε σε όλους τους φορείς και σε όλους τους πολίτες του Δήμου της Δράμας, για να συμμετέχουμε από κοινού όλοι μαζί, και να δούμε στα δύσκολα αυτά χρόνια την προοπτική της πόλης μας. Περισσότερες λεπτομέρειες θα σας αναπτύξουν οι συνεργάτες μου, ο κος Καραμπτζάκης ο αντιδήμαρχος του γραφείου Προγραμματισμού και η διευθύντρια του γραφείου προγραμματισμού κα Καρατζόγλου. Θα ήθελα όμως να ακούσω προσεκτικά και τις δικές σας απόψεις και στην συνέχεια όλοι μαζί να συναποφασίσουμε σε προτάσεις και δράσεις για την πορεία της πόλης μας.

Ο αντιδήμαρχος Καραμπτζάκης Δ. αφού καλωσόρισε τους παραβρισκόμενους, εισηγήθηκε επί του θέματος και μεταξύ άλλων ανέφερε τα παρακάτω: Η Δημοτική Αρχή του Δήμου Δράμας, σχεδιάζει το πρόγραμμα της με όραμα που χαρακτηρίζει κάθε πτυχή της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας του δήμου, από τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των δημοτών και των επισκεπτών, μέσω της διαφύλαξης και αναβάθμισης των περιβαλλοντικών πόρων, αξιοποιώντας το συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής του δήμου, στο αγροδιατροφικό του σύμπλεγμα, το πλούσιο ενδογενές του δυναμικό και τη γεωγραφική του θέση, με μετασχηματισμό του σε τουριστικό και πολιτιστικό προορισμό καθώς και προωθώντας την κοινωνική συνοχή, που έχει πληγεί ποικιλοτρόπως τον τελευταίο καιρό, μέσω της κινητοποίησης υφιστάμενων αλλά και νέων κοινωνικών συλλογικοτήτων.

Στη διαδικασία της σύνταξης του στρατηγικού σχεδιασμού, μέχρι αυτή να φτάσει στο Δημοτικό Συμβούλιο όπου ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία, έγινε μια σημαντική εργασία, η οποία προσπάθησε να αποτυπώσει την παρούσα κατάσταση του Δήμου χωρίς να γίνει καμία προσπάθεια ώστε να κρύψουμε τις αδυναμίες. Είναι μια καλή βάση έτσι ώστε να μπορέσουμε να συζητήσουμε για συγκεκριμένες δράσεις πλέον, στη σημερινή συνάντηση. Αποτελεί μεγάλο στοίχημα για την επόμενη περίοδο και για την Δ/ση που είμαι πολιτικός προϊστάμενος, καθώς είναι το τρίτο κατά σειρά επιχειρησιακό πρόγραμμα που καταρτίζεται, από τους δήμους της χώρας δηλαδή από τις υπηρεσίες του δήμου. Με εργαλείο λοιπόν την διαβούλευση, πρέπει να φτιάξουμε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα, το οποίο θα είναι υλοποιήσιμο και εφικτό.

Επομένως σήμερα βρισκόμαστε εδώ σε μια από τις αρχικές συναντήσεις της επιτροπής διαβούλευσης, προκειμένου να συζητήσουμε επί του στρατηγικού σχεδίου και να μας καταθέσετε τις πολύτιμες προτάσεις σας.

Ο δημοτικός σύμβουλος Καλφόπουλος Ευάγγελος αφού καλωσόρισε τους παραβρισκόμενους και σχολίασε την εβδομάδα κινητικότητας, αναφέρθηκε επί του θέματος ως παρακάτω: Όσον αφορά το σημερινό παρίσταμαι ως πολιτικός προκειμένου να ακούσω, καθώς εμείς οι πολιτικοί έχουμε άλλο θεσμικό βήμα για να εκφράσουμε τις απόψεις και τις θέσεις μας. Παρ όλα αυτά, ως παράταξη θεωρούμε ότι έχουμε κάνει δουλειά στο Δημοτικό Συμβούλιο και με τις προτάσεις που έχουμε καταθέσει, έχουμε συμβάλει σε αυτό που λέμε να εξειδικευτεί το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Θα αναφερθούμε σ' αυτές ακόμη ποιο έντονα το επόμενο διάστημα. Είναι σίγουρο ότι σε όλα αυτά όσα καταλήξουμε σήμερα δεν θα μπορούν να πραγματοποιηθούν αν κρίνουμε από τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες. Αυτό που θα γίνει όμως είναι ότι εμείς θα κάνουμε να εξειδίκευση, όπως εμείς αντιλαμβανόμαστε το επιχειρησιακό πρόγραμμα, με αυτά που αντιλαμβανόμαστε ότι πρέπει να προταχτούν και να μπουν μπροστά. Η δημοτική αρχή θα κάνει την δική της εξειδίκευση και στο τέλος εσείς η επιτροπή που είστε η ψυχή του Δήμου της Δράμας, να μπορέσετε να κρίνετε βάση προγραμματικών δεσμεύσεων.

Στη συνέχεια ακολούθησε η εισήγηση της Προϊσταμένης της Δ/σης Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής κας Καρατζόγλου Θεσσαλονικιάς, με θέμα «**Τα Ε.Π. ως εργαλεία**

προγραμματισμού των Δήμων – Φάσεις και Περιεχόμενο – Ανάλυση Στρατηγικού Σχεδιασμού – Διαβούλευση» (συνημμένο το Παράρτημα 1 με το σύνολο της εισήγησης) στο τέλος της οποίας προσέθεσε τα κάτωθι:

«Χαρακτηριστικά

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του ΟΤΑ

- Αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχων του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του ΟΤΑ. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.
- Αποτελεί το πενταετές πρόγραμμα δράσης του ΟΤΑ και των Νομικών Προσώπων του.

Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανakλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Το όραμα της εκάστοτε δημοτικής αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε πενταετές πρόγραμμα δράσης του ΟΤΑ και των Νομικών Προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

- Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου.
- Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων του δήμου και της αρμόδιας Υπηρεσίας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του.
- Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του ΟΤΑ και των Νομικών προσώπων του.

Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του πενταετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων / δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του Δήμου.

Χάρτης Ενεργειών (οδικός χάρτης)

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

Ο οδικός χάρτης για την κατάρτιση ενός επιχειρησιακού προγράμματος θα μπορούσε να έχει ως εξής:

- Διερεύνηση δευτερογενών πηγών
- Συγκέντρωση δεδομένων και πληροφοριών
- Διενέργεια πρωτογενούς έρευνας (βαθμός ικανοποίησης των δημοτών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες)
- Ενημέρωση διευθύνσεων και νομικών προσώπων του Δήμου
- Συγκρότηση ομάδας έργου

- Συγκέντρωση υλικού από διευθύνσεις και νομικά πρόσωπα του Δήμου μέσω δομημένων συνεντεύξεων - ερωτηματολογίων
- Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
- Ενημέρωση εκτελεστικής επιτροπής
- Διατύπωση οράματος, προτεινόμενων μέτρων και στόχων της δημοτικής αρχής
- Σύνταξη προσχεδίου στρατηγικού σχεδιασμού
- Υποβολή στρατηγικού σχεδιασμού στην εκτελεστική επιτροπή
- Έγκριση στρατηγικού σχεδιασμού από εκτελεστική επιτροπή
- Εισήγηση και έγκριση στρατηγικού σχεδιασμού από το δημοτικό συμβούλιο
- Συζήτηση και λήψης απόφασης για το στρατηγικό σχεδιασμό από την επιτροπή διαβούλευσης
- Ανάρτηση στον δικτυακό τόπο του δήμου - Ηλεκτρονική διαβούλευση
- Πιθανή διοργάνωση ημερίδων διαβούλευσης ανά άξονα (Περιβάλλον και ποιότητα ζωής / Κοινωνική πολιτική, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός / Οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση)
- Ενσωμάτωση αποτελεσμάτων διαβούλευσης στον στρατηγικό σχεδιασμό
- Αναζήτηση διαδημοτικών και διαβαθμικών συνεργασιών
- Κατάρτιση επιχειρησιακού σχεδιασμού με ομάδα έργου (πενταετής προγραμματισμός δράσεων και οικονομικός προγραμματισμός)
- Προσδιορισμός δεικτών παρακολούθησης
- Υποβολή επιχειρησιακού προγράμματος (στρατηγικός σχεδιασμός, επιχειρησιακός σχεδιασμός και δείκτες παρακολούθησης) στην εκτελεστική επιτροπή
- Έγκριση επιχειρησιακού προγράμματος (στρατηγικός σχεδιασμός, επιχειρησιακός σχεδιασμός και δείκτες παρακολούθησης) από εκτελεστική επιτροπή
- Εισήγηση και έγκριση επιχειρησιακού προγράμματος (στρατηγικός σχεδιασμός, επιχειρησιακός σχεδιασμός και δείκτες παρακολούθησης) από το δημοτικό συμβούλιο
- Έλεγχος νομιμότητας επιχειρησιακού προγράμματος (στρατηγικός σχεδιασμός, επιχειρησιακός σχεδιασμός και δείκτες παρακολούθησης) από αποκεντρωμένη διοίκηση.

Συμπερασματικά

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν συντάσσεται για να εγκαταλειφθεί στη συνέχεια. Πρέπει να παρακολουθείται για να εντοπίζονται έγκαιρα οι αποκλίσεις από το σχεδιασμό, ώστε στο τέλος της θητείας, το πολιτικό πρόγραμμα να μην φαντάζει άσκηση επί χάρτου. Καθώς όμως το περιβάλλον είναι αρκετά ευμετάβλητο, υπάρχει η δυνατότητα στα μισά της δημοτικής περιόδου (Απρίλιος 2017) να αναθεωρηθεί.

Όπως ισχύει όμως και για τις αναμορφώσεις προϋπολογισμών και τεχνικών προγραμμάτων, είναι προτιμότερο να επενδύεται περισσότερος χρόνος στο προλαμβάνειν παρά να αναλώνονται πόροι στο επιλαμβάνειν, καθώς οι καθυστερήσεις, αλλά και τα διαδικαστικά εμπόδια (εγκρίσεις, έλεγχοι νομιμότητας) αλλά και έκτακτα γεγονότα μπορούν να δημιουργήσουν περισσότερα προβλήματα.

Η ρεαλιστική και ουσιαστική αντιμετώπιση του επιχειρησιακού προγράμματος βοηθά κάθε δημοτική αρχή να κατανοήσει το πλαίσιο λειτουργίας του Δήμου και να συντονίσει αποτελεσματικότερα το προσωπικό αλλά και να συνεργασθεί με το σύνολο των φορέων στην επικράτεια του, αλλά και στην περιφέρεια, στην χώρα και διεθνώς.

Επιπρόσθετα, η τοπική κοινωνία, μέσω της συμμετοχής της στις διαδικασίες διαβούλευσης έχει τη δυνατότητα να ενημερωθεί αναλυτικά για το πρόγραμμα της δημοτικής αρχής, το οποίο σε ορισμένες περιπτώσεις διαφοροποιείται από το πολιτικό πρόγραμμα που είχε διατυπώσει προεκλογικά, καθώς πλέον υπάρχει πληροφόρηση εκ των έσω και μεγαλύτερη εξοικείωση με το περιβάλλον της διοίκησης.

Με τη διαβούλευση αφενός ανανεώνεται η εμπιστοσύνη της κοινωνίας προς τη δημοτική αρχή, αφετέρου κάμπτονται πιθανές αντιδράσεις που οφείλονται σε έλλειψη ενημέρωσης, αλλά και σε μια συχνά διάχυτη απογοήτευση που ενίοτε εμφανίζεται μετεκλογικά. Παράλληλα, φορείς και ενεργοί πολίτες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν προτάσεις, να νιώθουν συν-υπεύθυνοι για τα δρώμενα στον τόπο τους και σημαντικοί κοινωνικοί εταίροι, αλλά κυρίως να δρουν συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά για να πετύχουν όλα όσα θεωρούν σημαντικά, και τα οποία κανένας Δήμος δεν μπορεί να πετύχει μόνος του, ειδικά στις μέρες μας που οι απαιτήσεις είναι μεγάλες και οι περιορισμοί σε χρόνο, χρήμα και μέσα, δυστυχώς μεγαλύτεροι.» που αφορούσαν το 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Δράμας.

Οι προτάσεις που αποτυπώθηκαν στην συζήτηση έχουν ως εξής:

Σύλλογος Εκπαιδευτικών Α΄ Βάθμιας:

- 1) Ενεργειακή Αναβάθμιση σχολείων κατόπιν επιλογής.
- 2) Εξασφάλιση και Λειτουργικότητας και ασφάλειας των σχολικών εγκαταστάσεων (φύλαξη των σχολείων)
- 3) Κάλυψη αναλώσιμων υλικών όπως πχ. χαρτόνια, χαρτί φωτοτυπίας μελανάκια και άλλα, κόστος για τα σχολεία που δεν μπορούν να καλύψουν και το μετακυλύουν στους γονείς.
- 4) Πρόταση για την έναρξη ενός προγράμματος επισίτισης στα σχολεία.

Εργατοϋπαλληλικό κέντρο Δράμας-τμήμα Γ.Σ.Ε.Ε.

Μας ενδιαφέρει πολύ η απασχόληση. Θα θέλαμε αυστηρό έλεγχο, ότι όλοι οι εργαζόμενοι είναι ασφαλισμένοι. Αν κάνουμε μια πρόταση Κοινοφελούς Επιχείρησης θα την υλοποιήσουμε εμείς οι ίδιοι;

Συμμετέχω πρωτοβουλία Δραμινών

Προτάσεις επί του Επιχειρησιακού Σχεδίου:

1. Φυσικό Περιβάλλον: Το σωματείο μας είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένο σε θέματα φυσικού περιβάλλοντος. Με δεδομένο ότι η πρώτη μας δράση ήταν ο καθαρισμός της Περιφερειακής Οδού στις παρυφές του Κορυλόβου, μιας τοποθεσίας ιδιαίτερης ομορφιάς και φυσικού πλούτου, προτείνουμε:
 - Την χάραξη μονοπατιών πεζοπορίας
 - Δενδροφυτεύσεις
 - Ηλεκτροφωτισμό κατά μήκος της Περιφερειακής οδού με χαμηλού ύψους κολώνες
 - Δημιουργίας διαδρόμου τρεξίματος με ειδικό υλικό στο πεζοδρόμιο της Περιφερειακής Οδού
 - Δημιουργία ΕΝΕΡΓΩΝ ομάδων Δασοπροστασίας και Πυρασφάλειας κατά τους θερινούς μήνες.

Ένα ακόμη στολίδι και πνεύμονας πρασίνου που διαθέτει η πόλη μας είναι αδιαμφισβήτητα οι Πηγές της Αγίας Βαρβάρας. Πρόταση μας:

- Ο συντονισμένος και διαρκής καθαρισμός της περιοχής
- Η συντήρηση και αντικατάσταση όπου χρειαστεί των ξύλινων μονοπατιών που ήδη υπάρχουν
- Η προσβασιμότητα για όλους, ειδικά για ΑμΕΑ, με δημιουργία των κατάλληλων υποδομών
- Η κατασκευή δημόσιων αποχωρητηρίων

2. Οικιστική & Πολεοδομική Ανάπτυξη:

- Αξιοποίηση των καπναποθηκών της πόλης μας ως πολυχώρων (χώρος εκθέσεων, γραφείων συλλόγων, ανοιχτών διαβουλεύσεων, πραγματοποίησης εκδηλώσεων, φιλοξενία καλλιτεχνών κτλ)

- Εικαστική παρέμβαση στις όψεις των δημόσιων και όχι μόνο κτιρίων με την τέχνη του Street Art.
3. Μεταφορικής υποδομής – Κυκλοφορίας – Στάθμευσης – Συγκοινωνιών:

Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην διευκόλυνση των μετακινήσεων, αλλά και της προσβασιμότητας τόσο των ατόμων με αναπηρία όσο και των ατόμων που ανήκουν σε οικονομικά ευπαθείς ομάδες. Συγκεκριμένα:

- Κρίνεται απαραίτητο να δημιουργηθούν περισσότερες ράμπες αναπήρων
- Να τοποθετηθούν ηχητικά μηνύματα στα φανάρια της πόλης μας, αλλά και στις στάσεις των αστικών
- Να μεριμνήσει ο Δήμος Δράμας για την εξασφάλιση δωρεάν μεταφορών με τα αστικά για τα άτομα που ζουν στα κατώτερα όρια της φτώχειας και για τους άνεργους

4. Πολιτισμός:

- Αξιοποίηση του θερινού κινηματογράφου «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» με την αρχική του χρήση, αλλά και ως χώρος δράσεων του θερινούς μήνες
- Δημιουργία θεατρικής στέγης για τις θεατρικές ομάδες της πόλης μας, η οποία θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως χώρος προβολής ταινιών στα πλαίσια του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους
- Δημιουργία μητρώου ενεργών πολιτιστικών συλλόγων, προκειμένου να μην γίνεται κατασπατάληση των χρημάτων του δήμου για χρηματοδοτήσεις σε συλλόγους δίχως έργο

5. Παιδεία:

- Ένταξη του εθελοντισμού στα σχολεία σε συνεργασία με την Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση
- Προγράμματα απασχόλησης για παιδιά και ενήλικες (δια βίου μάθηση, δημιουργική απασχόληση κτλ)
- Εμπλοκή εθελοντικών οργανώσεων σε ζητήματα παιδείας, απασχόλησης, ελεύθερου χρόνου κτλ

Σύλλογος Εβριτών «Ο ΕΒΡΟΣ»

- 1) Εύρεση χώρου από το δήμο λειτουργώντας ως εκμισθωτής χώρου για τους πολιτιστικούς συλλόγους.
- 2) Δημιουργία ενός δημοτικού ξενώνα που θα λειτουργεί και θα καλύπτει εξυπηρετώντας τις ανάγκες του δήμου, αλλά και των πολιτιστικών συλλόγων ως προς την φιλοξενία χορευτικών συγκροτημάτων.
- 3) Ποιοτικά μετρίσιμες δράσεις.

Κοινογετικός Σύλλογος Δράμας

- 1) Προβολή και αξιοποίηση του μεγάλου ορεινού μας όγκου με κύρια και βασική πρόταση την δημιουργία ορεινών κάμπινγκ, που θα προσφέρει θέσεις εργασίας και αποκέντρωση. Είναι εφικτός στόχος και οικονομικός στην υλοποίησή του.

- 2) Εστίαση σε αθλητικές εγκαταστάσεις που δεν υπάρχουν στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Επί παραδείγματι, η δημιουργία ενός σκοπευτηρίου. Δεν υπάρχει πουθενά αλλού ένα σοβαρό σκοπευτήριο πλην της Αθήνας. Η Δράμα θα γίνει μονόδρομος με την δημιουργία ενός σκοπευτηρίου.
- 3) Μπορούμε να κατασκευάσουμε την Πύλη της οροσειράς της ορεινής Ροδόπης, προσφέροντας χώρους αναψυχής, μουσείο φυσικής ιστορίας χλωρίδας και πανίδας και να αναδείξουμε τον πλούσιο ορεινό μας όγκο που ποτέ δεν αναδείξαμε.

Τεχνικό Επιμελητήριο

- 1) Πιλοτική εφαρμογή προγράμματος, ταυτότητας του κάδου, σε επιχειρήσεις που παράγουν μεγάλο όγκο απορριμμάτων. Θα μπορούσε να είναι υποχρεωτική η τοποθέτηση σε αυτές τις επιχειρήσεις ειδικών κάδων και να είναι προϋπόθεση για την λήψη άδειας λειτουργίας. Θα προσφέρεται έτσι, έλεγχος διαχείρισης των απορριμμάτων τους.
- 2) Το μέτρο της οικιακής κομματοποίησης έχει λειτουργήσει σε ικανοποιητικό βαθμό, και ενδεχομένως θα μπορούσε να γίνει υποχρεωτική η εφαρμογή του στις περιοχές που το επιτρέπουν.
- 3) Σαν Τεχνικό Επιμελητήριο προετοιμάζουμε μια εκδήλωση που αφορά την χρήση του φυσικού Αερίου από τους διάφορους αγωγούς που πρόκειται να διέλθουν από την περιοχή για τηλεθέρμανση. Θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα για μια επένδυση στην περιοχή ώστε να αποφέρει οφέλη στο σύνολο του δήμου μας και όχι μόνο.

Ιατρικός Σύλλογος Δράμας

- 1) Ισοτιμία μέσα στην περιφέρεια και με τις άλλες περιφέρειες.
- 2) Δημιουργία ογκολογικού τμήματος στο νοσοκομείο της Δράμας
- 3) Ποιότητα και ποσότητα για το νοσοκομείο της Δράμας.
- 4) Ποιοτική και ουσιαστική Πρωτοβάθμια Υγεία

Δημότης Μαυρίδης Χρήστος Απόστρατος Αξιωματικός χειριστής ελικοπτέρων.

- 1) Αξιοποίηση του αεροδρομίου
- 2) Στο πλαίσιο Ξενοκράτη, δημιουργία εξειδικευμένης ομάδας εθελοντών διάσωσης κατάλληλα και πλήρως εξοπλισμένη.

Στις προτάσεις των μελών φορέων της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης, τοποθετήθηκαν ο Πρόεδρος της επιτροπής Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης κος Μαρσάκος Χριστόδουλος Δήμαρχος Δράμας, ο αντιδήμαρχος Δ/σης Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής κος Καραμπατζάκης Δημήτριος, η προϊσταμένη της Δ/σης Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής κα Καρατζόγλου Θεσσαλονικιά, όπως αναφέρονται αναλυτικά στα πρακτικά της συνεδρίασης.

Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης αφού άκουσε τον κ. πρόεδρο και ύστερα από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων

Είδε τις διατάξεις του άρθρου 76 του Ν. 3852/2010, το έγγραφο της υπηρεσίας, το προτεινόμενο 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Δράμας, για την δημοτική περίοδο 2015-2019 και τις προτάσεις των συμμετεχόντων, όπως αναφέρονται παραπάνω

Γ ν ω μ ο δ ο τ ε ί ο μ ό φ ω ν α

Προς το δημοτικό συμβούλιο θετικά, σχετικά με 5ετές Στρατηγικό Σχέδιο του δήμου Δράμας (με τα παραρτήματά του) για την περίοδο 2015-2019, όπως αυτό στάλθηκε από την Δ/ση Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής, το οποίο έχει ως παρακάτω:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2014-2019

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2015-2019

Δράμα, Ιούνιος 2015

Η σελίδα αυτή έμεινε σκόπιμα λευκή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	15
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</u>	19
<u>1.1 «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής».</u>	24
<u>1.2 «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός».</u>	43
<u>1.3 «Τοπική οικονομία και απασχόληση».</u>	59
<u>1.4 Το οργανόγραμμα, το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου και οι οριζόντιες υπηρεσίες.</u>	69
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ</u>	92
<u>2.1 Όραμα και κατευθυντήριες πολιτικές επιλογές – αρχές του Δήμου.</u>	92
<u>2.2 Αναπτυξιακές προτεραιότητες Επιχειρησιακού Προγράμματος.</u>	95
<u>2.3 Καθορισμός γενικών στόχων: Τοπικής και Εσωτερικής ανάπτυξης.</u>	96
<u>2.4 Κρίσιμα ζητήματα που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος την επόμενη τετραετία.</u>	99
<u>2.5. Χρηματοδοτικά εργαλεία.</u>	105
<u>2.6. Συγκρότηση ιεραρχικού διαγράμματος.</u>	119
<u>2.7. Οι άξονες και τα μέτρα του προγράμματος.</u>	121
<u>ΕΠΙΛΟΓΟΣ</u>	147

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1. Κατανομή πληθυσμού, ΕΛΣΤΑΤ 2011.	19
Πίνακας 2. Πληθυσμιακή κατανομή και οι μεταβολές του πληθυσμού, ΕΛΣΤΑΤ 2001, 2011.	21
Πίνακας 3. Δείκτες γήρανσης, ΕΛΣΤΑΤ.	22
Πίνακας 4. Περιοχές Natura 2000.	25
Πίνακας 5. Οι ποσότητες ΜΕΑ/ΧΥΤ και ΧΥΤ ανά έτος.	31
Πίνακας 6. Σημαντικότεροι κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι Π.Ε. Δράμας (εξαιρούνται εκείνοι εντός των οικιστικών συνόλων).	45
Πίνακας 7. Η Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, ΕΛΣΤΑΤ 2011.	59
Πίνακας 8. Ποσοστά ανεργίας ανά Περιφερειακή Ενότητα για τα έτη 2005 - 2011.	63
Πίνακας 9. Η ανεργία στην Π.Ε. Δράμας.	64

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1. Αλληλουχία των βημάτων για το σχεδιασμό, την εκπόνηση και την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Δράμας.	17
Εικόνα 2. Πληθυσμός ανά Περιφερειακή Ενότητα 1991-2011, ΕΛΣΤΑΤ.	19
Εικόνα 3. Ο χάρτης με τις ζώνες προστασίας Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης.	26
Εικόνα 4. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων ΑΜΘ.	60
Εικόνα 5. Συμμετοχή του πληθυσμού της Α.Μ.Θ. στην απασχόληση.	63
Εικόνα 6. Το διάγραμμα διάρθρωσης των Αξόνων, Μέτρων, Στόχων.	120

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- ΕΣΠΑ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
- ΣΔΑΕ Σύμφωνο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας
- Φ.Δ.Ο.Ρ. Φορέας Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης
- Π.Ε. Περιοχών Επέκτασης
- Π.Ε. Πράξεις Εφαρμογών
- Τ.Χ.Σ Τοπικό Χωρικό Σχέδιο
- Ε.Π. "Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α." Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη"
- ΣΜΑ Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων
- ΚΔΑΥ Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών
- ΠΕΣΔΑ Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων
- ΔΕΔΔΗΕ Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας
- ΚτΠ Κοινωνία της Πληροφορίας
- Ο.Χ.Ε Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση
- ΙΑΚ Ιατροκοινωνικά Κέντρα
- Ε.Π.Ο.Ρ. Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης
- ΑΣΑ Αστικά Στερεά Απορρίμματα
- ΟΣΔΑ Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων

Η σελίδα αυτή έμεινε σκόπιμα λευκή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα συνιστούν ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης των Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Αφορούν στις υποδομές και στις τοπικές επενδύσεις, καθώς και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α., μεριμνώντας για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Καλύπτουν όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι το εξής:

1. Η υπ' αριθ. 45 (58939/25.10.2006) εγκύκλιος του Υπ. Εσωτερικών με θέμα «Επιχειρησιακά Προγράμματα των ΟΤΑ».
2. Η Υπουργική Απόφαση 18183/02.04.2007 (ΦΕΚ 534/Β/13.04.2007) «Το Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού» όπως αυτή τροποποιήθηκε με την 5694/03.02.2011.
3. Το π.δ. 185/2007 (ΦΕΚ Α' 221/12.9.2007) «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού» όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 89/2011 (ΦΕΚΑ' 213/ 29.9.2011)
4. Η υπ' αριθ. 66 (50837/14.09.2007) εγκύκλιος του Υπ. Εσωτερικών με θέμα «Επιχειρησιακά Προγράμματα των ΟΤΑ».
5. Η Υπουργική Απόφαση 41179/23.10.2014 (ΦΕΚ 2970/04.11.2014) «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014–2019».

Για την κατάρτισή τους λαμβάνονται απαραίτητα υπόψη οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ο υφιστάμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός καθώς και οι προτεραιότητες που απορρέουν από θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα, αναδεικνύοντας την τοπική τους διάσταση.

Τα πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα περιλαμβάνουν:

1. Στρατηγικό Σχέδιο.
2. Επιχειρησιακό Σχέδιο.
3. Δείκτες Παρακολούθησης.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κατά κύριο λόγο προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με απώτερους σκοπούς:

α) την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής, με παρεμβάσεις στους τομείς (ενδεικτικά):

- Της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος.
- Της βελτίωσης και διαχείρισης του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης.

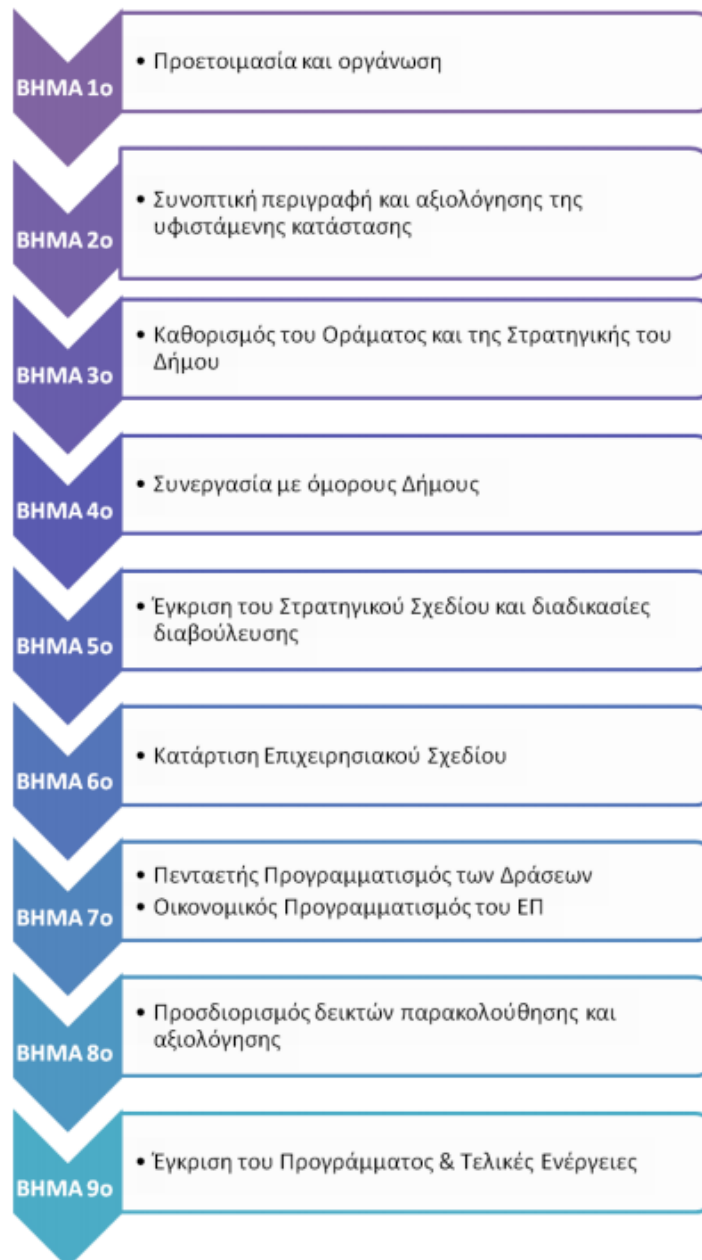
β) τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, με παρεμβάσεις στους τομείς (ενδεικτικά):

- Της Κοινωνικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης.
 - Της Υγείας.
 - Της Παιδείας / Δια βίου μάθησης/ Πολιτισμού / Αθλητισμού.
 - Της Ισότητας των Φύλων και των Ευκαιριών.
- γ) τη βελτίωση της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης, με παρεμβάσεις στους τομείς (ενδεικτικά):
- Των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων.
 - Της απασχόλησης.

Τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα συμπεριλαμβάνουν όλες τις δράσεις των Νομικών Προσώπων των Δήμων, εφόσον οι οικείες αποφάσεις των οργάνων διοίκησής τους έχουν εγκριθεί από το δημοτικό συμβούλιο κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό λειτουργίας τους.

Μεθοδολογία Σύνταξης Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου θα αποτελέσει ένα επιχειρησιακό εργαλείο σχεδιασμού, ανάλυσης, αξιολόγησης και υλοποίησης δράσεων και πολιτικών, οι οποίες θα συμβάλλουν στη βιώσιμη και μακροχρόνια ανάπτυξή του. Η Αλληλουχία των βημάτων για το σχεδιασμό, την εκπόνηση και την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου απεικονίζεται στην εικόνα που ακολουθεί:

Εικόνα 1. Αλληλουχία των βημάτων για το σχεδιασμό, την εκπόνηση και την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Δράμας.

Με το παρόν τεύχος καταρτίζεται το στρατηγικό σχέδιο του δήμου Δράμας για την περίοδο 2015-2019, που συνετάγη από τη Δ/ση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής, και συγκεκριμένα από το αρμόδιο Τμήμα Προγραμματισμού,

Ανάπτυξης και Οργάνωσης, με τη συνδρομή της Διοίκησης του δήμου (όσον αφορά τον προσδιορισμό του Οράματος και των Κατευθυντήριων Γραμμών του) και της Ομάδας έργου που καθορίστηκε με τη με αρ. 05/05-12-2014 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του δήμου Δράμας (όσον αφορά τις απαντήσεις σε τεθέν προς αυτή ερωτηματολόγιο για την περιγραφή και την αξιολόγηση των Δομών- Υπηρεσιών του δήμου).

Στο Στρατηγικό Σχέδιο:

- α.** αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της γεωγραφικής ενότητας του Ο.Τ.Α, τα χαρακτηριστικά του ίδιου του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση,
- β.** διατυπώνεται το αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή του Ο.Τ.Α. και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων,
- γ.** προσδιορίζεται η στρατηγική του Ο.Τ.Α προκειμένου να επιτευχθεί το όραμά του.

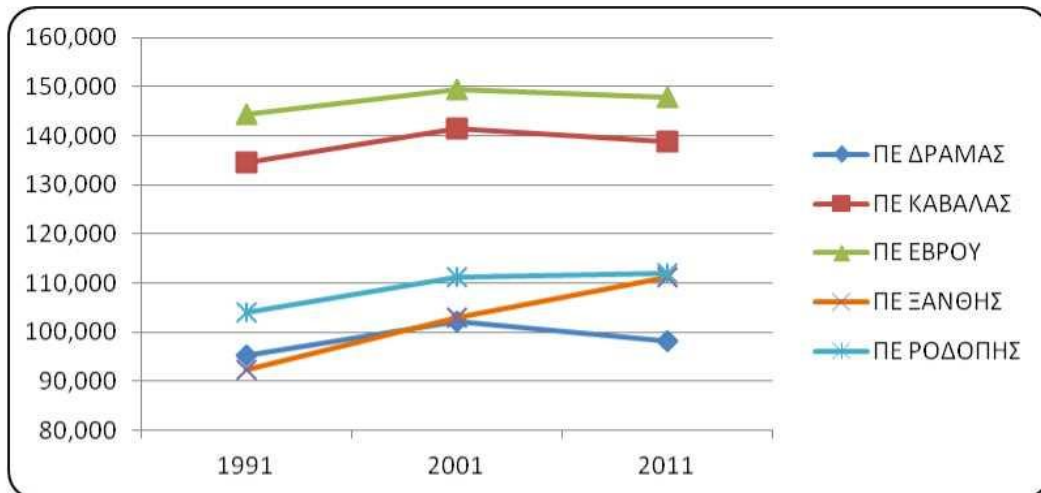
Ο στρατηγικός σχεδιασμός με εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής υποβάλλεται για έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο και τίθεται σε διαβούλευση. Τα συμπεράσματα και οι προτάσεις που συλλέγονται από τη δημόσια διαβούλευση λαμβάνονται υπόψη και καταρτίζεται κείμενο στο οποίο συγκεντρώνεται η πληροφορία ομαδοποιημένη ανά Άξονα, Μέτρο και Γενικό Στόχο.

Η διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ολοκληρώνεται με την εξειδίκευση της προηγούμενης ενότητας, μέσω της κατάρτισης Σχεδίων Δράσης εγκεκριμένων από τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων, του οικονομικού προγραμματισμού των επιμέρους δράσεων συνοδευόμενου από τους σχετικούς χρηματοδοτικούς πίνακες και τέλος από τον ορισμό των δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΠ. Στη συνέχεια ακολουθεί η έγκριση από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης της διαδικασίας κατάρτισής του και η εξειδίκευση του, σε ετήσια Προγράμματα Δράσης, προκειμένου να δρομολογηθεί η υλοποίησή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η Περιφέρεια ΑΜΘ διατήρησε στη δεκαετία 2001-2011 τον πληθυσμό της, τη στιγμή που σε εθνικό επίπεδο καταγράφηκε για πρώτη φορά μείωση πληθυσμού (1991 και 2001 αύξηση κατά 7,1% και 2001 - 2011 αύξηση κατά 0,54%).

Σύμφωνα με τις απογραφές της ΕΛΣΤΑΤ του 2011, 2001 και 1991 ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός ανά Περιφερειακή Ενότητα διαχρονικά παραμένει σχετικά σταθερός.

Εικόνα 2. Πληθυσμός ανά Περιφερειακή Ενότητα 1991-2011, ΕΛΣΤΑΤ.

Οι δημογραφικές πυραμίδες, όπως και οι δομικοί δείκτες (δείκτες: γήρανσης, εξάρτησης, αντικατάστασης) του πληθυσμού το 2001 δείχνουν ότι οι Π.Ε. Ροδόπης και Ξάνθης, που χαρακτηρίζονται από εντονότερη παρουσία μουσουλμανικού πληθυσμού, παρουσιάζουν νεανική δομή, ενώ αντίθετα οι ΠΕ Έβρου, Καβάλας και Δράμας παρουσιάζουν τάσεις γήρανσης. Σαν γενική τάση επίσης συνεχίζεται - με διαφορετική κατά τόπους ένταση - η μετακίνηση πληθυσμού από την ενδοχώρα και τις πιο απομακρυσμένες περιοχές προς τις αστικές και περιαστικές ζώνες των εδρών των ΠΕ. Το μορφωτικό επίπεδο στις τρεις ΠΕ της Θράκης είναι ιδιαίτερα χαμηλό με αυξημένη σχολική διαρροή, αν και πρόσφατα παρατηρείται μεγαλύτερη συμμετοχή της μειονότητας στην εκπαίδευση.

Ο Μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Δράμας στην απογραφή του έτους 2011 καταγράφεται σε 58.944 κατοίκους ενώ σύμφωνα με την απογραφή του πληθυσμού το 2001, ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου καταγράφεται σε 57.033 κατοίκους. Με βάση τον Κανονισμό 763/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η ΕΛΣΤΑΤ στην Απογραφή Πληθυσμού του 2011 εστίασε στην καταγραφή του Μόνιμου Πληθυσμού της Χώρας, σε αντίθεση με τις προηγούμενες Απογραφές στις οποίες κατεγράφη ο De FACTO πληθυσμός.

Η κατανομή του πληθυσμού, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, για κάθε δημοτική και τοπική κοινότητα του Δήμου Δράμας παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 1. Κατανομή πληθυσμού, ΕΛΣΤΑΤ 2011.

ΠΕΡΙΦ. ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΡΑΜΑΣ (Έδρα: Δράμα, η)	98.287
ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ (Έδρα: Δράμα, η)	58.944
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΡΑΜΑΣ	58.532

Δημοτική Κοινότητα Δράμας	45.828
Αμπελάκια, τα	322
Δράμα, η	44.823
Νέα Σεβάστεια, η	518
Ταξιάρχαι, οι	146
Τιμόθεος, ο	19
Δημοτική Κοινότητα Ξηροποτάμου	2.735
Μεταμόρφωσις Σωτήρος, η	187
Ξηροπόταμος, ο	2.554
Δημοτική Κοινότητα Χωριστής	2.725
Χωριστή, η	2.725
Τοπική Κοινότητα Καλλιφύτου	1.600
Καλλίφυτος, η	1.282
Πανόραμα, το	318
Τοπική Κοινότητα Καλού Αγρού	1.178
Καλός Αγρός, ο	1.178
Τοπική Κοινότητα Κουδουνίων	996
Κουδούνια, τα	996
Τοπική Κοινότητα Λιβαδερού	139
Δενδράκια, τα	26
Λιβαδερόν, το	73
Χαράδρα, η	40
Τοπική Κοινότητα Μακρυπλαγίου	49
Μακρυπλάγιον, το	40
Πολύκαρπος, ο	9
Τοπική Κοινότητα Μαυροβάτου	736
Μαυρόβατος, ο	736
Τοπική Κοινότητα Μικροχωρίου	630
Μικροχώριον, το	630
Τοπική Κοινότητα Μοναστηρακίου	883
Βαθύλακκος, ο	98
Μοναστηράκιον, το	785
Τοπική Κοινότητα Μυλοποτάμου	711
Μυλοπόταμος, ο	711
Τοπική Κοινότητα Νικοτσάρας	322
Νικοτσάρας, ο	322
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΙΔΗΡΟΝΕΡΟΥ	412
Τοπική Κοινότητα Σιδηρονέρου	310

Καλλίκαρπον, το	24
Οροπέδιο, το	23
Παππάδες, οι	35
Σιδηρόνερον, το	228
Τοπική Κοινότητα Σκαλωτής	102
Σκαλωτή, η	102

Ο πληθυσμός του Δήμου Δράμας παρουσιάζει μικρή αύξηση (2,6%) από την απογραφή του 2001. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η πληθυσμιακή κατανομή και οι μεταβολές του πληθυσμού για τις προηγούμενες δεκαετίες στον καποδιστριακό δήμο Δράμας (δεν περιλαμβάνεται η Κοινότητα Σιδηρονέρου).

Πίνακας 2. Πληθυσμιακή κατανομή και οι μεταβολές του πληθυσμού, ΕΛΣΤΑΤ 2001, 2011.

Τοπικά Διαμερίσματα	Μόνιμος πληθυσμός		% Μεταβολής	Πραγματικός πληθυσμός		% Μεταβολής
	2001	1991		2001	1991	
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	102.184	95.142	7,40	103.975	96.515	7,73
ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	57.033	51.315	11,14	55.632	49.716	11,90
1. Τ.Δ Δράμας	44.916	40.495	10,92	43.485	38.546	12,81
1.1 Δράμα	43.934	39.539	11,12	42.501	37.604	13,02
1.2 Αμπελάκια	340	337	0,89	333	324	3,40
1.3 Νέα Σεβάστεια	473	472	0,21	480	469	2,35
1.4 Ταξιάρχαι	169	147	14,97	169	149	13,42
2. Τ.Δ Καλλιφύτου	1.144	1.062	7,72	1.149	1.089	5,51
2.1 Καλλίφυτος	1.072	1.008	6,35	1.083	1.033	4,84
2.2 Πανόραμα	72	54	33,33	66	56	17,86
3. Τ.Δ Καλού Αγρού	1.184	1.032	14,73	1.216	1.060	14,72
Καλός Αγρός	1.184	1.032	14,73	1.216	1.060	14,72
4. Τ.Δ Κουδουνίων	888	796	11,56	885	793	11,60
Κουδούνια	888	796	11,56	885	793	11,60
5. Τ.Δ Λιβαδερού	143	193	-25,91	146	202	-27,72
5.1 Λιβαδερόν	96	114	-15,79	100	121	-17,36
5.2 Δενδράκια	47	79	-40,51	46	81	-43,21
6. Τ.Δ Μακρυπλαγίου	86	75	14,67	84	118	-28,81
6.1 Μακρυπλάγιον	76	60	26,67	74	70	5,71
6.2 Πολύκαρπος	10	15	-33,33	10	48	-79,17
7. Τ.Δ Μαυροβάτου	719	582	23,54	714	611	16,86
Μαυρόβατος	719	582	23,54	714	611	16,86
8. Τ.Δ Μικροχωρίου	570	542	5,17	598	552	7,36

Τοπικά Διαμερίσματα	Μόνιμος πληθυσμός		% Μεταβολής	Πραγματικός πληθυσμός		% Μεταβολής
	2001	1991		2001	1991	
Μικροχώριον	570	542	5,17	598	552	7,36
9. Τ.Δ Μοναστηρακίου	874	759	15,15	866	779	11,17
9.1 Μοναστηράκιον	786	703	11,81	781	710	10,00
9.2 Βαθύλακκος	88	56	57,14	85	69	23,19
10. Τ.Δ Μυλοποτάμου	774	764	1,31	778	801	-2,87
10.1 Μυλοπόταμος	774	764	1,31	778	801	-2,87
11. Τ.Δ Νικοτσάρας	312	257	21,40	309	258	19,77
11.1 Νικοτσάρας	312	257	21,40	309	258	19,77
12. Τ.Δ Ξηροποτάμου	2.763	2.531	9,17	2.772	2.538	9,42
12.1 Ξηροπόταμος	2.589	2.395	8,10	2.601	2.401	8,33
12.2 Μεταμόρφωση Σωτήρος	174	136	27,94	176	137	28,47
13. Τ.Δ Χωριστής	2.660	2.227	19,44	2.625	2.364	11,04
13.1 Χωριστή	2.660	2.227	19,44	2.625	2.364	11,04

Γενικά, η εξαιρετικά χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού είναι ένα στοιχείο που χαρακτηρίζει την περιοχή του ορεινό χώρου του Δήμου Δράμας. Η διαχρονική μελέτη του μεγέθους του πληθυσμού στο σύνολο της εν λόγω περιοχής επιβεβαιώνει το γνωστό και επικρατούν πρότυπο για τις αγροτικές περιοχές της Ελλάδας και ειδικά για τις ορεινές περιοχές αυτό δηλαδή της σταδιακής μείωσης και γήρανσης του πληθυσμού. Οι δείκτες γήρανσης του πληθυσμού σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία παρουσιάζονται ακολούθως:

Πίνακας 3. Δείκτες γήρανσης, ΕΛΣΤΑΤ.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ (*)	
1991	73,7
1992	76,9
1993	80,2
1994	83,5
1995	87,0
1996	90,8
1997	94,9
1998	99,1
1999	103,6
2000	108,6
2001	112,4
2002	115,7
2003	118,9
2004	122,0

2005	124,7
2006	126,6
2007	127,7
2008	128,3
2009	128,8
2010	130,4
2011	133,1
2012	135,8

(*) Ο δείκτης γήρανσης πληθυσμού είναι ένας δείκτης μέτρησης της δημογραφικής γήρανσης και δίνεται από το μαθηματική σχέση:
$$\text{Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας 65 ετών και άνω} * 100 / \text{Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας 0-14 ετών.}$$

1.1 «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής».

Γενικές πληροφορίες.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης παρουσιάζει ένα σημαντικό φυσικό κεφάλαιο, πλούτο ειδών και οικοτόπων απόρροια του συνδυασμού των εκβολών δύο μεγάλων ποταμών, της εκτεταμένης παράκτιας ζώνης και του ορεινού χώρου.

Γεωμορφολογικά, η περιφέρεια διακρίνεται στην Ανατολική Μακεδονία με τα εύφορα λεκανοπέδια που περικλείονται σε λοφοσειρές, την ορεινή Θράκη που ταυτίζεται γεωμορφολογικά με τον ορεινό όγκο της Ροδόπης, ενώ οι παράκτιες εκτάσεις είναι πεδινές με χαρακτηριστικά τα δελταϊκά συστήματα του Νέστου και του Έβρου. Οι εκτάσεις της περιφέρειας περιλαμβάνουν, επίσης, και δύο νησιά τη Θάσο και τη Σαμοθράκη που με τα μοναδικά χαρακτηριστικά τους δημιουργούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως προς τον ενδημισμό και το φυσικό κεφάλαιό τους.

Η σημαντικότητα των διαφόρων βιοτόπων και των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος που απαντώνται στην περιφέρεια έχει αναγνωριστεί με την ένταξή τους στο εθνικό και στο κοινοτικό πλαίσιο προστασίας. Ο χαρακτηρισμός μιας περιοχής ως περιοχή Natura 2000 γίνεται βάσει της κοινοτικής οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 "για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της Άγριας Πανίδας και Χλωρίδας". Στην Ελλάδα έχει ολοκληρωθεί η απογραφή βιοτόπων και έχει καταρτιστεί ένας κατάλογος με προτεινόμενες Περιοχές Ειδικής Προστασίας. Το Natura 2000 περιλαμβάνει και τις Περιοχές Ειδικής Προστασίας που έχουν καθοριστεί βάσει της οδηγίας 79/409 για τη διατήρηση των άγριων πουλιών. Παρά τη σχετικά μικρή της έκταση, η Περιφέρεια διαθέτει 34 περιοχές που εντάσσονται επισήμως στον Εθνικό κατάλογο Προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000. Επίσης, διαθέτει δύο περιοχές κατά μήκος του ρου των ποταμών Νέστου και Έβρου που εντάσσονται στην συνθήκη RAMSAR και 51 Καταφύγια Άγριας Ζωής.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρατίθενται οι περιοχές της Π.Ε Δράμας που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα Natura 2000, μετά και την τελευταία ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2011.

Πίνακας 4. Περιοχές Natura 2000.

Κωδικός	Είδος	Ονομασία Τόπου	Έκταση (ha)
GR1140001	SCI	Δάσος Φρακτού	1090,05
GR1140002	SCI	Ροδόπη (Σημύδα)	6715,45
GR1140003	SCI	Περιοχή Ελατιά, Πυραμίσ Κούτρα	7447,1
GR1140004	SCI	Κορυφές Όρους Φαλακρού	9845,62
GR1140008	SPA	Κεντρική Ροδόπη & Κοιλάδα Νέστου	105948,3
GR1140009	SPA	Όρος Φαλακρό	24961,75

Πηγή: ΥΠΕΚΑ, Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, <http://www.ypeka.gr/>, τελευτ. Ενημ. Ιούλιος 2011.

Στο δήμο Δράμας κυριαρχούν δύο δεσπόζοντα γεωμορφολογικά στοιχεία:

- η έντονη ορεινή μορφολογία της Οροσειράς της Ροδόπης και του όρους φαλακρού μέχρι τον ποταμό Νέστο.
- η πεδινή μορφολογία με τα τριτογενή τεκτονικά βυθίσματα της Ροδοπικής μάζας.

Μεγάλο κεφάλαιο για το περιβάλλον αποτελεί το ορεινό τμήμα του Δήμου Δράμας. Το κύριο χαρακτηριστικό του ορεινού χώρου του Δήμου Δράμας είναι η ύπαρξη σημαντικών φυσικών οικοσυστημάτων που προστατεύονται στο πλαίσιο της λειτουργίας του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης (Ε.Π.Ο.Ρ.). Το Ε.Π.Ο.Ρ. με τις θεσμοθετημένες ζώνες προστασίας του εκτείνεται στα τμήματα της Οροσειράς Ροδόπης που υπάγονται διοικητικά στις Π.Ε. Δράμας και Ξάνθης βορείως του ποταμού Νέστου μέχρι τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Το σύνολο της περιοχής του Ε.Π.Ο.Ρ. ανήκει στο Δημόσιο, με εξαίρεση μικρές ιδιοκτησίες σε αγροτικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις, οι οποίες όμως δεν επηρεάζουν σημαντικά το καθεστώς διαχείρισης της περιοχής (Φ.Δ.Ο.Ρ., 2011). Το Ε.Π.Ο.Ρ. αποτέλεσε αρχικά, δύναμη την ενοποίηση των περιοχών NATURA 2000 αλλά και άλλων προστατευόμενων περιοχών των ορεινών περιοχών Δράμας και Ξάνθης. Στον χάρτη που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ζώνες προστασίας της οροσειράς της Ροδόπης (Πηγή Αναπτυξιακή Δράμας Α.Ε.).

Εικόνα 3. Ο χάρτης με τις ζώνες προστασίας Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδότης.

Ο Ποταμός Νέστος πηγάζει από το όρος Ρίλα της Βουλγαρίας και εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος από τα ΒΔ της Π.Ε. Δράμας. Διασχίζει σχεδόν ολόκληρη την Π.Ε. Δράμας, διέρχεται μεταξύ των συνόρων των Π.Ε. Καβάλας και Ξάνθης και αφού εγκαταλείψει τους ορεινούς όγκους εξαπλώνεται νότια προς το Θρακικό Πέλαγος, απέναντι από τη Θάσο, σχηματίζοντας Δέλτα. Έχει συνολικό μήκος 234 km από τα οποία τα 130 βρίσκονται στο ελληνικό έδαφος (Π.Ε.Σ.Δ.Α., 2009). Με τα νερά του Νέστου αρδεύονται περί τα 250.000 στρέμματα στους νομούς Δράμας, Καβάλας, Ξάνθης. Μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα από τα πιο καθαρά ποτάμια της χώρας με πλούσια βλάστηση ενώ το φαράγγι του αποτελεί καταφύγιο για σπάνια αρπακτικά πτηνά και θηλαστικά.

Για τα ύδατα του ποταμού Νέστου ισχύει η πρόσφατη συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας, που κυρώθηκε με το Ν.2402/96 (ΦΕΚ 98Α). Το ύψος του δικαιώματος χρήσεως της Ελλάδας καθορίζεται σε ποσοστιαία βάση επί των υδάτων του Νέστου στο βουλγαρικό έδαφος, με βάση το σύνολο της μέσης φυσικής απορροής πολλών ετών (1935-1970). Το ποσοστό αυτό καθορίζεται στο 29% (435hm³/έτος) και προβλέπεται να επικαιροποιηθεί από σχετική επιτροπή το αργότερο σε τρία χρόνια από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας. Μετά θα επικαιροποιείται κάθε επτά χρόνια, εκτός αν αποφασιστεί διαφορετικά. Η συνολική έκταση της λεκάνης είναι 6.130 km². Το ελληνικό τμήμα της λεκάνης έχει έκταση 2.429 km².

Η περιοχή της **Ελατίας, βορείως της Σκαλωτής**, χαρακτηρίζεται από σπάνια χλωρίδα και πανίδα. Αντιπροσωπεύει το νοτιότερο όριο της εξάπλωσης της *Picea abies*, της *Pinus sylvestris* και της *Fagus sylvatica*. Τα δάση της Ελατίας είναι τα πιο σημαντικά στην Ελλάδα από άποψη παραγωγής ξύλου. Στα ρέοντα ύδατα της περιοχής υπάρχουν αξιόλογοι πληθυσμοί της άγριας πέστροφας, *Salmo macrostigma*. Στην πανίδα της περιοχής περιλαμβάνονται σημαντικά και απειλούμενα ασπόνδυλα ενώ η χλωρίδα περιλαμβάνει εικοσιτέσσερις σημαντικές ταξινομικές ομάδες.

Στις **κορυφές του Φαλακρού όρους** παρουσιάζεται μια συγκέντρωση από πολλά σπάνια για την Ελλάδα φυτά με περιορισμένη γεωγραφική εξάπλωση. Οι σπάνιες κοινότητες των φυτών, επάνω στις απότομες βραχώδεις ράχες των κορυφών του όρους «Φαλακρό» και

τα λιβάδια της περιοχής είναι μεγάλης σημασίας. Σχηματίζουν έναν μεγάλο πολύχρωμο κήπο το Μάιο και τον Ιούνιο. Στα χαμηλότερα υψόμετρα υπάρχουν πλούσια δάση από κωνοφόρα και πλατύφυλλα είδη. Η αξία της περιοχής για την πανίδα υποδεικνύεται από την παρουσία πολλών σημαντικών και απειλούμενων ασπόνδυλων ενώ η χλωρίδα περιλαμβάνει εβδομήντα έξι σημαντικές ταξινομικές ομάδες.

Κλιματολογικές συνθήκες

Η ευρύτερη περιοχή επηρεαζόμενη το όρος Φαλακρό στο κέντρο του νομού και από την οροσειρά της Δυτικής Ροδόπης στα σύνορα με την Βουλγαρία από σημαντικές θερμοκρασιακές μεταβολές. Η θερινή περίοδος είναι δροσερή, όμως κατά τη χειμερινή περίοδο παρατηρούνται συχνά αρκετά χαμηλές θερμοκρασίες. Ο ψυχρότερος μήνας του χρόνου είναι ο Ιανουάριος, με μέση θερμοκρασία 4.7 °C, ενώ ο θερμότερος μήνας είναι ο Ιούλιος, με μέση θερμοκρασία 26.7 °C.

Στην περιοχή μελέτης το ετήσιο ύψος βροχής φτάνει τα 508,6 mm, κατανέμονται σχετικά ομοιόμορφα στη διάρκεια του έτους. Ειδικότερα την περίοδο μεταξύ των μηνών Αυγούστου και Σεπτεμβρίου οι βροχοπτώσεις είναι ασθενείς ενώ κατά τους υπόλοιπους μήνες με εξαίρεση τον Ιανουάριο και Μάρτιο το ύψος της βροχόπτωσης είσαι σημαντικά μεγαλύτερο. Το μέγιστο ύψος βροχής παρατηρείται τον Νοέμβριο και Δεκέμβριο ενώ το ελάχιστο τον Σεπτέμβριο.

Η ξηρή περίοδος διαρκεί από τα μέσα Ιονίου έως τις αρχές Οκτωβρίου, ενώ ο ετήσιος μέσος όρος της σχετικής υγρασίας είναι υψηλός με τιμή 66.3%.

Διαχείριση Απορριμμάτων

Το έτος 2003 συστήθηκε (ΦΕΚ 1797/3-3-2004) η Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απορριμμάτων Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης Α.Ε.» και με το διακριτικό τίτλο «ΔΙ.Α.Α.ΜΑ.Θ. Α.Ε.» με μετόχους τις πέντε Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) των νομών της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. και το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Α.Μ.Θ. Σκοπός της Εταιρίας είναι κατά το καταστατικό της η ενιαία, ορθολογική και σύμφωνη με το υφιστάμενο νομικό και θεσμικό πλαίσιο διαχείριση των απορριμμάτων του συνόλου των Ο.Τ.Α. της ενιαίας διαχειριστικής ενότητας της Π.Α.Μ.Θ., ο σχεδιασμός των τοπικών και υπερτοπικών προγραμμάτων συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, η ευθύνη της λειτουργίας των Περιφερειακών συστημάτων μεταφόρτωσης και ανακύκλωσης των απορριμμάτων, ο σχεδιασμός της οργάνωσης ή συμμετοχής σε συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης Απορριμμάτων σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (υλικών συσκευασίας ή άλλων προϊόντων, οχημάτων που έχουν αποσυρθεί από την κυκλοφορία, μεταχειρισμένων ελαστικών αυτοκινήτων, χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων, αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, συσσωρευτών κλπ.), κ.α. όπως και η παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης προς κάθε τρίτο σε σχέση με τομείς διαχείρισης απορριμμάτων γενικά, με γνώμονα πρωτίστως την εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας καθώς και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Το ισχύον σχέδιο του ΠΕΣΔΑ ΑΜΘ περιλαμβάνει τη διαχείριση, επεξεργασία και αξιοποίηση των ΑΣΑ με ποσοτικό στόχο τη διαχείριση 170.600 τόνων το 2020.

Ο ισχύον σχεδιασμός προβλέπει:

- Την Κατασκευή και λειτουργία δύο (2) Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΕΔΑ). Η κάθε μία ΟΕΔΑ περιλαμβάνει Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) και Χώρο Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ). Πρόκειται για τις:

- ΜΕΑ και ΧΥΤΥ Δυτικού Τομέα στην Καβάλα με μέση δυναμικότητα 215.000 tn και 64.500 tn αντίστοιχα.
- ΜΕΑ και ΧΥΤΥ Ανατολικού Τομέα στην Αλεξανδρούπολη με μέση δυναμικότητα 160.000 tn και 48.000 tn αντίστοιχα.
- Δημιουργία δικτύου μεταφόρτωσης απορριμμάτων με 15 Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ).
- Δημιουργία δικτύου ανακύκλωσης με 6 Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ).
- Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) μικρού νησιού στη Σαμοθράκη.
- Προμήθεια κινητού μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.
- Τεχνική βοήθεια έργου (τεχνικός Σύμβουλος).
- Μελέτες για τους ΣΜΑ και ΚΔΑΥ.
- Μέτρα δημοσιότητας.

Σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ, για το μεταβατικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση των ως άνω υποδομών, στην ΠΑΜΘ η διαχείριση των απορριμμάτων στις Π.Ε. Καβάλας, Ξάνθης και Ροδόπης θα εξυπηρετείται από τους τρεις εν λειτουργία ΧΥΤΑ, που βρίσκονται στις περιοχές Καβάλας, Ξάνθης και Κομοτηνής, ενώ οι Π.Ε. Δράμας και Έβρου θα εξυπηρετούνται είτε με μεταφορά των απορριμμάτων μέσω του δικτύου ΣΜΑ σε αδειοδοτημένους ΧΥΤΥ είτε από κατάλληλες υποδομές προεπεξεργασίας και προσωρινής αποθήκευσης στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν είτε με συνδυασμό των δύο λύσεων. Οι τρεις προαναφερθέντες ΧΥΤΑ (Ξάνθης, Κομοτηνής και Καβάλας) διαθέτουν περιβαλλοντικούς όρους σύμφωνα με τους οποίους:

Ο ΧΥΤΑ Ξάνθης (έτος έναρξης λειτουργίας 1993) έχει δυναμικότητα 45.000 tn/έτος και καλύπτει συνολική έκταση 200 στρ. Στην τωρινή φάση ανάπτυξής του, διαθέτει 3 λεκάνες έκτασης περίπου 60 στρ., οι οποίες έχουν σχεδόν κορεστεί και προβλέπεται η κατασκευή του τελευταίου 4ου κυττάρου, έκτασης 30 στρ., προκειμένου να εξαντλήσει την περίοδο ζωής, που κατά τον σχεδιασμό του υπολογιζόταν σε 30 έτη. Ο ΧΥΤΑ διαθέτει περίφραξη, μετεωρολογικό σταθμό, γεφυροπλάστιγγα, ενώ περιμετρικά του χώρου έχουν κατασκευαστεί γεωτρήσεις για τη διαχρονική παρακολούθηση των τιμών ορισμένων κρίσιμων περιβαλλοντικών παραμέτρων. Σε κάθε λεκάνη ταφής εγκαθίσταται σύστημα διαχείρισης των παραγόμενων διασταλλαγμάτων, ενώ έχει προβλεφθεί δεξαμενή αποφόρτισης των μικρότερων σε περιόδους αιχμής. Ο ΧΥΤΑ καλύπτει τις ανάγκες του συνόλου της Π.Ε. Ξάνθης, με εξαίρεση ορισμένες ορεινές κοινότητες.

Ο ΧΥΤΑ Κομοτηνής (έναρξη λειτουργίας 2002) αναπτύσσεται σε δύο φάσεις. Η Α' φάση έχει κορεστεί και είναι υπό εξέλιξη τα έργα της Β' Φάσης, που αφορούν τη δημιουργία νέων κελιών χωρητικότητας άνω των 400.000 m³. Η λειτουργία του εξυπηρετεί το σύνολο της Π.Ε. Ροδόπης, Πέρα των υποδομών διαχείρισης εκρών, που περιλαμβάνει (Σύστημα συλλογής βιοαερίου, μονάδα επεξεργασίας - επανακυκλοφορίας στραγγισμάτων κ.α.), ο ΧΥΤΑ έχει την ικανότητα να δεχθεί και λυματολάσπη.

Ο ΧΥΤΑ Καβάλας (έτος έναρξης λειτουργίας 1994) εξακολουθεί να λειτουργεί, παρά το γεγονός ότι η δυναμικότητα του έχει κορεστεί. Ειδικότερα, εξακολουθεί (έλλειψη εναλλακτικής) να εξυπηρετεί της Π.Ε. Καβάλας και Θάσου. Ο χώρος, πέρα από τον κορεσμό του, παρουσιάζει προβλήματα λόγω της καταστροφής της εγκατάστασης

επεξεργασίας των στραγγισμάτων. Το 2011 προτάθηκε το έργο επέκτασης του ΧΥΤΑ σε έκταση ~100 στρ. βόρεια του λειτουργούντος χώρου, καθ' όσον, σύμφωνα με τον Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της ΑΜΘ, ο ΧΥΤΑ Καβάλας θα δέχεται τα απορρίμματα των Δήμων όλης της Π.Ε. Καβάλας, κατά την ενδιάμεση φάση μέχρι τη λειτουργία των ΟΕΔΑ, και σχεδιάζεται για την κάλυψη των αναγκών της περιοχής μέχρι το 2017 (έχει ενταχθεί και θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΠΠΕΡΑΑ).

Η πορεία ολοκλήρωσης των νέων υποδομών του ΠΕΣΔΑ παρουσιάζει σημαντικές καθυστερήσεις, καθώς δεν έχει προχωρήσει στον απαιτούμενο βαθμό η κατασκευή των κυρίων έργων, δηλαδή των ΟΕΔΑ. Τα έργα των δύο αυτών εγκαταστάσεων (Ανατολικού και Δυτικού Τομέα), βρίσκονται σε φάση ωρίμανσης, καθώς έχουν εγκριθεί οι ΠΠΕ (Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου) και ΑΕΠΟ (Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων). Σε εξέλιξη βρίσκεται η δημοπράτηση της ΜΕΑ Ανατολικού Τομέα Αλεξανδρούπολης που θα υλοποιηθεί μέσω ΣΔΙΤ και εκκρεμεί η κατασκευή του ΧΥΤΥ, σε αντίθεση με την ΟΕΔΑ Δυτικού Τομέα που παρουσιάζει καθυστέρηση ως προς την εξέλιξη των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης και κτήσης γης με παράλληλη προσφυγή κατά της ΑΕΠΟ στο ΣΤΕ. Παράλληλα, από τους 15 ΣΜΑ, που προτείνει το ΠεΣΔΑ, έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή 13 ΣΜΑ (Κ. Νευροκοπίου, Ελευθερούπολης, Θάσου, Ν. Βύσσας, Φερών, Χρυσούπολης, Σαμοθράκης, Σαπών, Ξάνθης, Δράμας, Κομοτηνής, Διδυμοτείχου και Σουφλίου), ενώ σημειώνεται ότι λειτουργούν οι ΣΜΑ Σαμοθράκης, Θάσου, Φερών, Ελευθερούπολης, Κομοτηνής και Δράμας και αναμένεται εντός του 2014 η λειτουργία και των υπόλοιπων προαναφερθέντων ΣΜΑ. Μέσω του ΣΜΑ Σαμοθράκης τα στερεά απόβλητα διατίθενται στο ΧΥΤΑ Κομοτηνής, καθώς δεν έχει χωροθετηθεί ακόμα ο ΧΥΤΑ μικρού νησιού στη Σαμοθράκη.

Όσον αφορά τα 6 ΚΔΑΥ, που προαναφέρθηκαν από το ΠΕΣΔΑ, σημειώνεται ότι έχουν εκπονηθεί οι απαιτούμενες μελέτες για το σύνολο των ΣΜΑ και ΚΔΑΥ και έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή των 4 ΣΜΑ-ΚΔΑΥ και συγκεκριμένα αυτών της Δράμας, της Κομοτηνής, του Διδυμοτείχου και της Ξάνθης, αλλά λειτουργεί μόνο το ΚΔΑΥ Δράμας (ωστόσο έχουν εκδοθεί οι άδειες λειτουργία και για τους υπόλοιπους).

Σχετικά με τους ΧΑΔΑ, στην ΠΑΜΘ υφίστανται ενεργοί επτά ΧΑΔΑ της Δράμας, Νέστου, Προσοτσάνης, Διδυμοτείχου, Αλεξανδρούπολης, Σουφλίου και Ορεστιάδας. Είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι, μέχρι τις 30.06.2013, θα έπρεπε να είχαν κλείσει όλοι οι ΧΑΔΑ στην Περιφέρεια, μαζί με τις υπόλοιπες προβλεπόμενες υποδομές που σημειώθηκαν.

Επιπλέον, βάσει του Σχεδιασμού αναμένεται να υλοποιηθούν τα εξής έργα:

- Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης.
- Ανάπτυξη Συστημάτων συλλογής βιοαποβλήτων.
- Δημιουργία "Πράσινων Σημείων" και Δικτύωσή τους.
- Δημιουργία Δημοτικών Μονάδων επεξεργασίας (κομποστοποίησης) βιοαποβλήτων.
- Κατασκευή και αναβάθμιση εγκαταστάσεων διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων Δ. Καβάλας.
- Δημιουργία μονάδων επεξεργασίας ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.
- Πρότυπες περιβαλλοντικές αποκαταστάσεις ρυπασμένων χώρων, στο πλαίσιο ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων ή/και αποκατάσταση εγκαταλελειμμένων ρυπασμένων χώρων και περιοχών.

- Ολοκληρωμένη διαχείριση Μη επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων.
- Ανάπτυξη και επέκταση συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων ΘΑΣΟΥ.
- Ανάπτυξη και επέκταση συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ.
- Δράσεις υποστήριξης ΦΟΔΣΑ και ευαισθητοποίησης κοινού.

Σήμερα όμως το ισχύον ΠΕΣΔΑ βρίσκεται σε φάση επικαιροποίησης κατά τέτοιο τρόπο ώστε να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των στερεών αποβλήτων το οποίο θα εξασφαλίζει υψηλή περιβαλλοντική προστασία, θα είναι βιώσιμο και θα λαμβάνει υπόψη τους άξονες που ορίζει ο νέος τροποποιημένος εθνικός σχεδιασμός, τα υφιστάμενα έργα και δομές, τις ανάγκες των πολιτών και τις δυνατότητες χρηματοδότησης. Σύμφωνα με τη μελέτη επικαιροποίησης του ΠΕΣΔΑ που υποβλήθηκε για γνωμοδότηση στα αρμόδια υπουργεία, για την περαιτέρω έγκριση του, η διαχείριση Σ.Α. σε επίπεδο Περιφέρειας σχεδιάζεται σε δύο φάσεις, όπου η πρώτη φάση αφορά τα έτη 2015 έως 2017 και η δεύτερη φάση αφορά τα έτη 2018 έως 2020. Κατά την πρώτη φάση (2015 – 2017), από τις παραγόμενες ποσότητες Α.Σ.Α., το 10% εκτρέπεται προς τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών. Για την Α' Φάση (2015 – 2017), το 90% της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ θα καταλήγει και διαχειρίζεται στα περιβαλλοντικά πάρκα. Συνολικά στην Περιφέρεια προβλέπονται οκτώ περιβαλλοντικά πάρκα. Εφόσον το υπόλοιπο 90% των παραγόμενων Α.Σ.Α. καταλήγει στα περιβαλλοντικά πάρκα, από τις ποσότητες αυτές το 40% εξέρχεται ως υπόλειμμα.

Όπου είναι εφικτό, τα περιβαλλοντικά πάρκα θα τοποθετηθούν στους χώρους των ΧΥΤ (Καβάλα, Ξάνθη, Κομοτηνή και Αλεξανδρούπολη). Σε αυτήν την περίπτωση, το παραγόμενο υλικό τύπου κομπόστ (CLO), θα χρησιμοποιηθεί ως υλικό επικάλυψης του απορριμματικού όγκου.

Κατά τη Β' Φάση του σχεδίου διαχείρισης (2018-2020), θα ισχύουν τα παρακάτω:

Έχουν κατασκευαστεί οι ΟΕΔΑ Καβάλας και Αλεξανδρούπολης, που περιλαμβάνουν την κατασκευή ΜΕΑ και ΧΥΤ:

- Το 30% των παραγόμενων ΑΣΑ εκτρέπεται προς τα ΚΔΑΥ.
- Το 18% των παραγόμενων ΑΣΑ ανακτάται (οργανικό κλάσμα).
- Τα περιβαλλοντικά πάρκα δέχονται το 52% των ΑΣΑ και από τα περιβαλλοντικά πάρκα.
- εξέρχεται το 74% του εισερχόμενου φορτίου (δηλαδή το 38,5% του αρχικού φορτίου).
- Οι Περιφερειακές Ενότητες Ξάνθης και Ροδόπης είναι αυτόνομες – ανεξάρτητες ως προς την τελική διάθεση ΣΑ, λόγω επέκτασης των ΧΥΤ.

Στη ΜΕΑ Καβάλας οδηγούνται τα εξής φορτία:

1. Από την Π.Ε. Δράμας: το υπόλειμμα που εξέρχεται από το περιβαλλοντικό πάρκο Δράμας (38,5% της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ).
2. Από την Π.Ε. Θάσου: το υπόλειμμα που εξέρχεται από το περιβαλλοντικό πάρκο (38,5% της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ).
3. Από την Π.Ε. Καβάλας: (α) από το Δήμο Καβάλας το 70% (συν το υπόλειμμα που έρχεται από ΚΔΑΥ Δράμας), (β) από το Δήμο Παγγαίου το 70% (συν το υπόλειμμα που έρχεται από ΚΔΑΥ Δράμας), και (γ) από το Νέστο το 70% (30% προς ΚΔΑΥ Ξάνθης).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Θεωρούμε ότι το 18% της διαλογής οργανικού φορτίου στην πηγή μένει όλο στο πάρκο και όσον αφορά την Καβάλα πηγαίνει στη ΜΕΑ για να ενισχύσει τις διαδικασίες της κομποστοποίησης.

Στη ΜΕΑ Αλεξανδρούπολης οδηγούνται τα εξής φορτία:

1. Από τους Δήμους Ορεστιάδας και Διδυμοτείχου: το υπόλειμμα που εξέρχεται από το περιβαλλοντικό πάρκο Διδυμοτείχου (38,5% της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ) και το υπόλειμμα από το ΚΔΑΥ Διδυμοτείχου (30% του ΑΥ).
2. Από τους Δήμους Αλεξανδρούπολης και Σουφλίου: το 70% της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ (30% εκτροπή σε ΚΔΑΥ) και το υπόλειμμα από το ΚΔΑΥ Αλεξανδρούπολης (30% του ΑΥ).
3. Από το Δήμο Σαμοθράκης: το 38,5% της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ (έχει περιβ. πάρκο).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Θεωρούμε ότι το 18% της διαλογής οργανικού φορτίου στην πηγή μένει όλο στο πάρκο και όσον αφορά την Αλεξανδρούπολη και το Σουφλί πηγαίνει στη ΜΕΑ για να ενισχύσει τις διαδικασίες της κομποστοποίησης.

Στο ΧΥΤ Ξάνθης οδηγούνται:

1. Το υπόλειμμα του περιβαλλοντικού πάρκου της Ξάνθης (38,5% της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ) και το υπόλειμμα από το ΚΔΑΥ Ξάνθης (30% του ΑΥ).

Στο ΧΥΤ Κομοτηνής οδηγούνται:

2. Το υπόλειμμα του περιβαλλοντικού πάρκου της Κομοτηνής (38,5% της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ) και το υπόλειμμα από το ΚΔΑΥ Κομοτηνής (30% του ΑΥ).

Το παραγόμενο υλικό τύπου κομπόστ (CLO) που παράγεται από την επεξεργασία των σύμμεικτων απορριμμάτων:

- Στην περίπτωση των πάρκων διατίθεται ως υλικό επίχωσης – εδαφοκάλυψης.
- Στην περίπτωση των ΧΥΤ θα χρησιμοποιηθεί ως υλικό επικάλυψης του απορριμματικού όγκου.

Έτσι, οι ποσότητες προς ΜΕΑ/ΧΥΤ και ΧΥΤ διαμορφώνονται ως εξής:

Πίνακας 5. Οι ποσότητες ΜΕΑ/ΧΥΤ και ΧΥΤ ανά έτος.

		2018	2019	2020
tn/έτος	ΜΕΑ/ΧΥΤ ΚΑΒΑΛΑΣ	58.659	59.515	60.384
	ΜΕΑ/ΧΥΤ ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	35.609	36.129	36.656
	ΧΥΤ ΞΑΝΘΗ	21.893	22.213	22.537
	ΧΥΤ ΡΟΔΟΠΗ	21.218	21.528	21.842

Και για τις δύο φάσεις επεξεργασίας εξετάστηκαν και αναφέρονται στο εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ εναλλακτικά σενάρια.

Αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του δήμου και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης

Στον πίνακα που ακολουθεί αξιολογείται η κατάσταση του Δήμου Δράμας, στον θεματικό τομέα: **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ**.

Θεματικός τομέας: Περιβάλλον και ποιότητα ζωής	
ΜΕΤΡΟ 1.1 : Φυσικό περιβάλλον	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Μέτρια ανταπόκριση των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα. - Αρνητικές επιπτώσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας στις προστατευόμενες περιοχές. - Σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα που αφορούν κυρίως την αξιοποίηση των διαθέσιμων υδατικών πόρων, τη ρύπανση των υδάτινων αποδεκτών από παραγωγικές δραστηριότητες και από την κατοικία. - Απουσία θεσμοθετημένης αρμοδιότητας για παρέμβαση του Δήμου σε όχθες χειμάρρων ή περιαστικά δάση. - Ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων από επισκευές, εκσκαφές και κατεδαφίσεις. - Παραβίαση της περίφραξης κατά μήκος του επαρχιακού δικτύου Δράμας – Σιδηρονέρου και ανεξέλεγκτη ρίψη παντού μπαζών και απορριμμάτων και εσκεμμένη καύση ελαστικών για συλλογή μετάλλου (ρύπανση ατμόσφαιρας κλπ.). - Έλλειψη ικανού χώρου ταφής νεκρών, ανάγκη δημιουργίας νέου νεκροταφείου. - Προμήθειας οικολογικών συστημάτων βυθιζόμενων κάδων διαβαθμισμένης συμπίεσης – Ρομποτικοί κάδοι. - Ανάγκη ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα. - Ανάγκη προμηθειών ειδικών εργαλείων – μηχανημάτων. - Ανάγκη συντήρησης τεχνικών έργων για Τ.Κ. και από άλλους (πλην δήμου) φορείς. 	<ul style="list-style-type: none"> - Τα περιαστικά δάση, οι χειμάρροι, η λίμνη και τα δάση (π.χ. Ελατιάς), ο ποταμός Νέστος, περιοχή Δενδρακίων Σιδηρονέρου – Σκαλωτής – Πέτρινα, η οροσειρά της Ροδόπης, οι πηγές της Αγίας Βαρβάρας συνιστούν το φυσικό απόθεμα του Δήμου και προσφέρουν υψηλές δυνατότητες ανάδειξης και αξιοποίησης. - Οι όχθες των χειμάρρων Καλλιφύτου και Μοναστηρακίου μπορούν να αξιοποιηθούν και να αποτελέσουν ένα πόλο αναψυχής για τους κατοίκους του Δήμου. - Υπάρχει εθελοντική πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος που πρέπει να ενισχυθεί και να οργανωθεί περαιτέρω. - Μεγάλη δυνατότητα βελτίωσης της υποβαθμισμένης περιοχής στην θέση των παλαιών Σφαγείων-Βυρσοδεψίων. - Άφθονοι υδατικοί πόροι (υδροφόρος υπόγειος και επιφανειακός ορίζοντας). - Καλές κλιματολογικές συνθήκες που επιτρέπουν την παραγωγή ευρέου φάσματος γεωργικών προϊόντων. - ΣΔΑΕ (Σύμφωνο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας). - Υποστήριξη Επιχειρησιακού Σχεδίου Ανάπτυξης Ορεινού Χώρου δήμου Δράμας. - Μελέτη (διαχειριστική) ανάπτυξης αυτοφυών – καλλωπιστικών φυτών (ΤΕΙ). - Ύπαρξη μελέτης λιβαδο-κτηνοτροφικής ανάπτυξης του Δήμου Δράμας (ΤΕΙ). - Πλούσια βοσκοτόπια. - Δάση-λίμνη-οροσειρά Ροδόπης. - Η υπό εκπόνηση μελέτης Στρατηγικού Σχεδίου Αξιοποίησης του Λόφου του Κορυλόβου από την Αναπτυξιακή

	<p>Εταιρεία Δράμας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η ύπαρξη υδρογεωλογικής μελέτης του ΙΓΜΕ (2008) για την καταλληλότητα, ίδρυσης και λειτουργίας νέου νεκροταφείου, περιοχών του Δήμου.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Γενικώς αυξημένοι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι από αλόγιστη χρήση φυσικών πόρων. - Ενδεχόμενο αύξησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης λόγω της αυξανόμενης χρήσης οχημάτων εντός του Δήμου. - Υποβάθμιση – σε συνθήκες κρίσης - των προτεραιοτήτων επιμέλειας του δημόσιου χώρου. - Υποβάθμιση των εδαφών από τους ΧΑΔΑ Σιδηρονέρου – Ταξιαρχών χωματερές που επηρεάζουν το σπάνιο οικοσύστημα της ευρύτερης περιοχής. - Ο κίνδυνος πυρκαγιών στο περιαστικό δάσος και στο δάσος Ερυθρελάτης. - Λαθροθηρία. - Λαθροϋλοτομία. - Υπερβόσκηση και κίνδυνος διάβρωσης του εδάφους όπου γίνεται αυτή. - Υποβόσκηση σε περιοχές απομακρυσμένες από αστικές, ήτοι σε αγροτικές περιοχές. - Παράνομες αμμοληψίες. - Μόλυνση λίμνης – ποταμών – χειμάρρων με φυτοφάρμακα. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ενίσχυση περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών (όλων των ηλικιών) και των επιχειρηματιών, σε θέματα καθαριότητας, ανακύκλωσης, αποβλήτων κλπ. - Τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου (ΕΣΠΑ). - Τα περιαστικά δάση και οι χώροι πρασίνου της πόλης που δημιουργούν ένα ευχάριστο μικροκλίμα τόσο για τους κατοίκους, όσο και για τους επισκέπτες, όλες τις εποχές του χρόνου. - Ολοκλήρωση της αποτύπωσης και καταμέτρησης των γεωτρήσεων. - Συνεργασία με τον Φ.Δ.Ο.Ρ. (Φορέας Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης). - Πρόληψη πυρκαγιών με ανάπτυξη τηλεματικού δικτύου. - Έσοδα από χρήση βοσκοτόπων και υλοτόμησης. - Σύμφωνο Δημάρχων (ΣΔΑΕ). - Ύπαρξη περιοχών Natura (υψηλού περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος) για έρευνα και προστασία.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη ευαισθητοποίησης πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα και αύξηση ποσοστού και όγκου των ανακυκλούμενων οικιακών και δημοτικών απορριμμάτων – αποβλήτων. ➤ Ανάγκη ανάπτυξης οργανωμένου δικτύου παρακολούθησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης. ➤ Μερική υποβάθμιση περιοχών Δήμου λόγω επιβάρυνσης από την λειτουργία των ΧΑΔΑ. ➤ Υπάρχει εθελοντική πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος που πρέπει να ενισχυθεί και να οργανωθεί περαιτέρω. ➤ Εφαρμογή ΣΔΑΕ. ➤ Νέο νεκροταφείο. 	

ΜΕΤΡΟ 1.2 : Οικιστική και Πολεοδομική Ανάπτυξη

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Η έλλειψη Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Τ.Χ.Σ.) που δίνει τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του Δήμου (το ισχύον 	<ul style="list-style-type: none"> - Οι μελέτες οριοθέτησης ρεμάτων που ολοκληρώνονται.

<p>Γ.Π.Σ. είναι παλαιότατο).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μη εξάντληση της οικιστικής ανάπτυξης των υπαρχόντων πολεοδομικών ενοτήτων. - Έλλειψη αναπλασμένων κοινόχρηστων χώρων πρασίνου εντός του αστικού ιστού και διαθέσιμων πόρων για την δημιουργία αυτών που δεν έχουν ακόμη απαλλοτριωθεί. - Μείωση της οικοδομικής δραστηριότητας. - Ανάγκη εξασφάλισης υποδομών και κοινωνικών εξυπηρετήσεων στις περιοχές επέκτασης, όπου ολοκληρώθηκαν οι Π.Ε. (Πράξεις Εφαρμογών). - Ανάγκη ολοκλήρωσης μελετών Π.Ε. (Περιοχών Επέκτασης). - Προβλήματα στο ιδιοκτησιακό καθεστώς (Προάστειο, Ν. Κρώμνη, Αρκαδικός, Ν. Αμισός), μεγάλες κατατμήσεις ιδιοκτησίας και ελλείψεις τίτλων σε περιοχές του δήμου (πχ περιοχή 'Σπαρτάκου', τμήματος Στενημάχου). - Έλλειψη Π.Μ. περιοχής «επέκτασης» Ξηροποτάμου και Μοναστηρακίου και γενικώς περιοχών τομέα ΙΙ των Τ.Δ.. - Η προστασία και αξιοποίηση του ιστορικού κέντρου της πόλης αποτελεί ένα σύνθετο πρόβλημα το οποίο όμως πρέπει να αντιμετωπισθεί ως πρώτη προτεραιότητας. - Η αύξηση του πληθυσμού στο αστικό κέντρο δημιουργεί πρόσθετες ανάγκες για αξιοποίηση των κοινόχρηστων χώρων και διάνοιξη οδών. Επίσης η μετατροπή των αγροτικών οικισμών των Δ.Κ. σε περιαστικές περιοχές δημιουργεί πρόσθετες ανάγκες αναπλάσεων, διανοίξεων οδών και ιδιαίτερα των κοινόχρηστων χώρων τους. - Οι πρώην Καπναποθήκες, που συνιστούν μοναδικό σε ιστορική και πολιτιστική αξία πόρο, παραμένει αναξιποίητη, κυρίως από τους ιδιώτες αλλά και από το δήμο. - Η περιορισμένη έκταση διατεθειμένων ήδη κοινόχρηστων χώρων και πρασίνου. - Αυθαίρετες παρεμβάσεις σε κοινόχρηστους χώρους. - Η μικρή ανάπτυξη διαμορφωμένων πεζοδρόμων και η δημιουργία ποδηλατοδρόμων. - Έλλειψη πόρων για απόκτηση νέων κοινόχρηστων χώρων και χώρων 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη περιοχών για πολεοδομική επέκταση. - Μεγάλα περιθώρια διαρθρωτικών αλλαγών όσον αφορά στην ανάπτυξη και αναβάθμιση πόλων (ιστορικό κέντρο – Αγία Βαρβάρα) σε εναρμόνιση με τις προτάσεις του Τ.Χ.Σ.. - Ύπαρξη καινοτόμων και ολοκληρωμένων προτάσεων του Δήμου για αξιοποίηση των καπναποθηκών. - Η διάθεση πολλών κατοικιών (απούλητα διαμερίσματα) στην πόλη. - Η αποκτηθείσα εμπειρία από στελέχη του Δήμου στο πλαίσιο υλοποίησης ολοκληρωμένων παρεμβάσεων από το Δ' ΚΠΣ. - Έναρξη διαδικασίας σύνταξης ειδικής διαχειριστικής μελέτης για τον ιστορικό τόπο της Δράμας - Ολοκλήρωση των μελετών Π.Ε. και αναθεώρηση Π.Μ. σε Ν. Σεβάστεια, Ν. Αμισό, Αμπελόκηπο και Στενήμαχο. - Η πραγματοποίηση έργων αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων και επεμβάσεων αστικού σχεδιασμού. - Η αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού της πόλης για την εκπόνηση επιστημονικών ερευνών και μελετών που αφορούν τον πολεοδομικό/αστικό σχεδιασμό. - Η ύπαρξη του ιστορικού κέντρου της πόλης και της περιοχής της Αγίας Βαρβάρας και οι δυνατότητες αξιοποίησής του. - Η αρκετά καλή ποιότητα ζωής κυρίως στο αστικό περιβάλλον (τόσο στο κέντρο όσο και στα περίχωρα – οικισμούς). - Η πολυπολιτισμική μορφή του πληθυσμού.
---	--

<p>πρασίνου πρασίνου.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η ανάγκη ενίσχυσης προσωπικού και ανανέωσης εξοπλισμού της υπηρεσίας Πρασίνου καθώς και η ανάγκη ενίσχυσης του προσωπικού του Τμήματος Πολεοδομικού Σχεδιασμού της Δ/σης Δόμησης. - Έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών ανάπλασης. - Αύξηση του δείκτη γήρανσης και μείωση εγγραφών νέων μαθητών στα Τ. Διαμερίσματα. - Οι ακυρωθείσες μελέτες Π.Ε. των περιοχών Προφήτη Ηλία και Προαστείου. - Μη ύπαρξη κτηματολογίου στο σύνολο του δήμου. - Ανάγκες τροποποίησης σχεδίου σε οικισμούς. 	
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής στην πόλη αν δεν γίνουν έργα αναβάθμισης του οικιστικού περιβάλλοντος. - Αλλοίωση του παραδοσιακού χαρακτήρα του ιστορικού κέντρου της πόλης και καταστροφές του πλούσιου οικιστικού αποθέματος εάν δεν δοθούν πόροι και αρμοδιότητες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. - Καταστροφή του πλούσιου οικιστικού αποθέματος των καπναποθηκών, κυρίως από την έλλειψη χαρακτηρισμού τους ή αποχαρακτηρισμού τους από τους αρμόδιους φορείς και η αδυναμία χρηματοδότησης αποκατάστασης τους, από τους ιδιοκτήτες τους. - Έλλειψη πόρων για απόκτηση χώρων πρασίνου και γενικότερα κοινόχρηστων χώρων. - Κόστος εκπόνησης Τ.Χ.Σ., πολεοδομικών μελετών και μελετών Π.Ε. - Υψηλό κόστος απαλλοτρίωσης χαρακτηρισμένων κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων. - Η αδυναμία καταβολής ανταποδοτικού τέλους εισφορών σε χρήμα από θεωρημένες Π.Ε. στις περιοχές επεκτάσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ 2014-2020. Μέσω της δυνατότητας σύνταξης και υλοποίησης σχεδίων Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων ΟΧΕ και συγκεκριμένα ΟΧΕ για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ). - Η αναγνωρισιμότητα της πόλης της Δράμας σε Εθνικό, Βαλκανικό και Πανευρωπαϊκό επίπεδο. - Ύπαρξη θεσμικού πλαισίου προστασίας του ιστορικού κέντρου και η λειτουργία οργανωμένων πολεοδομικών υπηρεσιών του Δήμου. - Νέος τρόπος έκδοσης και ελέγχου οικοδομικών αδειών καθώς και η νομιμοποίηση αυθαίρετων κατασκευών. - Τακτοποίηση αυθαίρετων δημοτικών κτιρίων με το ισχύον νομικό πλαίσιο. - Ύπαρξη στρατοπέδων, τμήμα ή σύνολο των οποίων μπορεί να παραχωρηθεί στο Δήμο Δράμας – υλοποίηση των αποφάσεων Δ.Σ. για αξιοποίηση. - Υλοποίηση και αξιοποίηση μελέτης ανάδειξης του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και οικονομικού ρόλου του περιαστικού άλσους Δημοτικού (Εθνικού) Σταδίου-Νοσοκομείου και της νότιας περιοχής της Αγ. Βαρβάρας-Ξεροχειμάρου Καλλιφύτου, του ΤΕΙ Δασοπονίας. - Ηλεκτρονική καταγραφή και παρακολούθηση αστικού πρασίνου και δέντρων.

	<ul style="list-style-type: none"> - Υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης-ευσαιθητοποίησης πολιτών. - Αξιοποίηση μη πόσιμου νερού για άρδευση πρασίνου.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Οικιστική φόρτιση των υπαρχόντων πολεοδομικών ενοτήτων της πόλης λόγω καθυστέρησης απόδοσης σε χρήση περιοχών επεκτάσεων σχεδίων πόλης. ➤ Ύπαρξη αστικών περιοχών που χρειάζονται παρεμβάσεις, στις Δ.Κ. του Δήμου. ➤ Αυξημένες ανάγκες λόγω της πυκνοκατοίκησης περιοχών. ➤ Απουσία κινήτρων όσον αφορά στην εναλλακτική αξιοποίηση ιδιαίτερα των ιδιωτικών Καπναποθηκών. ➤ Οι Κ/Χ και οι κοινωφελείς χώροι δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες του πληθυσμού. ➤ Ένταξη των περιοχών τομέα ΙΙ στο Σχέδιο πόλης των Τ.Κ. (πολεοδομική μελέτη και πράξη εφαρμογής) καθώς και η ολοκλήρωση ακυρωμένων Π.Ε. ➤ Ανάγκη αξιοποίησης υφιστάμενων κοινόχρηστων χώρων. ➤ Ανάγκη εξασφάλισης υποδομών και κοινωνικών εξυπηρετήσεων στις περιοχές επεκτάσεων. ➤ Ενίσχυση ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης και συμβολής των πολιτών στο συνολικό πρόγραμμα προστασίας του αστικού περιβάλλοντος της πόλης και της υπαίθρου. ➤ Αξιοποίηση μη πόσιμου νερού για άρδευση πρασίνου (μέσω συλλογής βρόχινου νερού, για παράδειγμα). ➤ Η ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού ως βασικού συντελεστή αναβάθμισης των παραγωγικών διεργασιών καθώς και της διοικητικής ικανότητας. ➤ Η θέσπιση κινήτρων για την μεταφορά βιοτεχνικών ή άλλων οχλουσών επιχειρήσεων από τον κυρίως αστικό ιστό είτε στην βιομηχανική περιοχή είτε στις χαρακτηρισμένες βιοτεχνικές περιοχές (γενικά εκτός αστικού ιστού), ώστε να απαλλαγούμε από δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις. ➤ Απουσία ολοκληρωμένου χωροταξικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού. 	

ΜΕΤΡΟ 1.3 : Μεταφορική υποδομή - Κυκλοφορία – Στάθμευση – Συγκοινωνίες

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Θέση δήμου εκτός κύριων οδικών αξόνων. - Ανυπαρξία λιμανιού – αεροδρομίου. - Οι κάτοικοι δεν βρίσκουν εύκολα θέσεις στάθμευσης στο κέντρο της πόλης με την κατάσταση να επιβαρύνεται ανησυχητικά και στις γειτονιές, λόγω έλλειψης οργανωμένων χώρων στάθμευσης. - Ο πεζός δε μπορεί να εξυπηρετηθεί με άνεση και ασφάλεια σε ορισμένα σημεία του κέντρου της πόλης λόγω υπέρμετρης χρήσης των Ι.Χ.. - Αυξημένες ανάγκες συντήρησης και δημιουργίας νέων συγκοινωνιακών 	<ul style="list-style-type: none"> - Αναθεώρηση και Εφαρμογή Κυκλοφοριακής Μελέτης (ισχύον προϋπολογισμός). - Ύπαρξη περιθωρίων μείωσης της χρήσης του Ι.Χ. μόνο για τελείως απαραίτητους λόγους. - Ύπαρξη περιθωρίων βελτίωσης των κυκλοφοριακών συνθηκών για την εξυπηρέτηση κατοίκων και επισκεπτών της πόλης. - Εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών σε Τ. και Δ.Κ. και η υλοποίησή τους. - Κόμβος του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας.

<p>υποδομών.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μη ολοκλήρωση Περιφερειακού δακτυλίου και η μη εκτεταμένη χρήση του υπάρχοντος. - Παρότι ο Δήμος έχει κατασκευάσει στο κέντρο υποδομές για πρόσβαση ατόμων με αναπηρία, εν τούτοις η πρόσβαση είναι προβληματική λόγω κακής συμπεριφοράς των οδηγών Ι.Χ. (βλέπε έλλειψη αστυνόμευσης) και δεν υπάρχει επέκταση των έργων στην περιφέρεια. - Ανάγκη ανανέωσης του στόλου των οχημάτων αστικών συγκοινωνιών με οχήματα μειωμένης κατανάλωσης και μειωμένης εκπομπής ρύπων. - Ανάγκη νέων κατασκευών πεζοδρομήσεων (εφαρμογή στους ήδη θεσμοθετημένους), δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων. - Ανάγκη επέκτασης δικτύου Μέσων Μαζικής Μεταφοράς για την κάλυψη όλων των περιοχών της πόλης και ειδικά των πιο απομακρυσμένων. - Έλλειψη ευαισθητοποίησης πολιτών σε θέματα κυκλοφορίας, χρήσης εναλλακτικών και οικολογικών τρόπων μετακίνησης. - Ελλιπής φωτισμός κάποιων οδών της πόλης. - Προβλήματα στη συντήρηση των δρόμων και στην οδοσήμανση (λόγω φθορών και ελλείψεων κονδυλίων για την αποκατάσταση και κατασκευής έργων από διαφορετικούς φορείς σε διαφορετικές χρονικές περιόδους). - Κυκλοφοριακή συμφόρηση και ανάγκη για νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, δηλαδή ανάγκη αναθεώρησης (έστω και τοπικά) της κυκλοφοριακής μελέτης της πόλης. - Ανάγκη σύνταξης κυκλοφοριακών μελετών και στις Τ.Κ. που δεν υπάρχουν. - Τεράστιο αγροτικό δίκτυο με αδυναμία επιτήρησης – συντήρησης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Αναβαθμισμένο οδικό – μεταφορικό δίκτυο. - Ύπαρξη (κατά το ήμισυ) περιφερειακού δακτυλίου. - Θέση επι του άξονα Καβάλας – Τελωνείου Εξοχής.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Αδυναμία εύρεσης πόρων για διάθεση – απόκτηση χώρων για την δημιουργία έργων σχετικών με τη κυκλοφορία (π.χ. απαλλοτριώσεις, διανοίξεις οδών και 	<ul style="list-style-type: none"> - Έχει εμπεδωθεί στους πολίτες η ανάγκη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και αλλαγών. - Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων στο πλαίσιο του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020.

<p>δημιουργία χώρων στάθμευσης κλπ.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση βασικών καθημερινών αναγκών (π.χ. στάθμευση, χρήση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς). - Προβληματική λειτουργία της αγοράς. - Ρύπανση από καυσαέρια και θόρυβο. - Δυσκολία επίλυσης κυκλοφοριακού προβλήματος, σε ορισμένα σημεία της πόλης. - Αλλοίωση του παραδοσιακού χαρακτήρα του ιστορικού κέντρου από την ασύστολη χρήση του αυτοκινήτου. - Αδυναμία εφαρμογής προδιαγραφών – κανόνων σχεδιασμού οδών – ποδηλατοδρόμων (λόγω πολεοδομικής μελέτης και αδυναμίας εκτενών απαλλοτριώσεων). - Κίνδυνος ατυχημάτων λόγω κακής ποιότητας οδικού δικτύου, στροφών, καιρικών συνθηκών (ομίχλες, χιονοπτώσεις), συντήρηση διαγράμμισης κλπ στο ορεινό δίκτυο. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η συνεργασία με την Π.Ε. Δράμας για αξιοποίηση ΕΣΠΑ – εντάξεις έργων από πλευράς της. - Υλοποίηση και εφαρμογή νέων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και έργων. - Δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης πολιτών. - Οι αυξανόμενες δυνατότητες χρήσης υγραεριοκίνησης και ηλεκτροκίνησης στις μεταφορές, με αποτέλεσμα τη μείωση παραγωγής ρύπων. - Η αυξανόμενη υιοθέτηση του ποδηλάτου ως μέσου μετακίνησης εντός του αστικού ιστού και η συνεπακόλουθη μείωση της ατμοσφαιρικής και ηχητικής (εν γένει περιβαλλοντικής) ρύπανσης από την μείωση της κυκλοφορίας οχημάτων. - Ο σχεδιασμός οδικών αξόνων σύνδεσης της πόλης με κεντρικά δίκτυα (Εγνατία κλπ.). - Κάλυψη πρόσθετων περιοχών και ανασχεδιασμός δρομολογίων αστικής συγκοινωνίας. - Συνεργασίες προκειμένου να αναδιαρθρωθούν οι αστικές συγκοινωνίες. - Ο.Χ.Ε στον Ορεινό Όγκο του δήμου.
---	--

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Η διαχρονική αύξηση του πληθυσμού (άρα και του οικιστικού ιστού) – των πραγματικά κατοικούντων και εξυπηρετούντων - στην πόλη και στις Δημοτικές-Τοπικές Κοινότητες, δημιουργεί αυξημένες απαιτήσεις για διάνοιξη και συντηρήσεις οδών και χώρων στάθμευσης.
- Μη ύπαρξη ολοκληρωμένου περιφερειακού δακτυλίου στην πόλη της Δράμας – μειωμένη χρήση του υπάρχοντος.
- Ανάγκη ανανέωσης του στόλου των οχημάτων αστικών συγκοινωνιών με οχήματα μειωμένης κατανάλωσης και μειωμένης εκπομπής ρύπων (υγραερίου, ηλεκτρικά οχήματα, κινητήρες πετρελαίου τελευταίας τεχνολογίας).
- Ανάγκη δημιουργίας ολοκληρωμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων και κατασκευή θεσμοθετημένων πεζοδρόμων.
- Η ύπαρξη μειωμένων υποδομών εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης των κατοίκων και η αυξανόμενη χρήση του αυτοκινήτου αλλοιώνει τον παραδοσιακό χαρακτήρα του ιστορικού κέντρου και δημιουργεί προβλήματα στους μόνιμους κατοίκους και στους επισκέπτες της.
- Η απουσία σύνδεσης με κύριους οδικούς άξονες της χώρας.

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Το επίπεδο ηλεκτροφωτισμού έχει περιθώρια βελτίωσης κυρίως στις Τοπικές/Δημοτικές Κοινότητες εκτός Δράμας, με έμφαση στους κοινόχρηστους χώρους και στους δρόμους που συνδέουν τους οικισμούς. - Η μη κατανάλωση ανανεώσιμων υδατικών πόρων της περιοχής. - Ανάγκη επέκτασης και εκσυγχρονισμού του φωτισμού των κοινόχρηστων χώρων με χρήση λαμπτήρων χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης. - Χαμηλή ευαισθητοποίηση πολιτών σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας. - Η σύνδεση δικτύου φυσικού αερίου με την πόλη και επέκταση σε οικιακή χρήση. - Η ανάγκη καταγραφής του δικτύου φωτισμού. - Έλλειψη λειτουργίας – χρήσης Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών για παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους δημότες. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη – χρήση δικτύου οπτικών ινών. - Ανάπτυξη – χρήση ασύρματου δικτύου Wi-Fi. - Παροχή υπηρεσιών μέσω της ΚτΠ. - Υπογειοποίηση δικτύου ΔΕΔΔΗΕ σε μεγάλο τμήμα του κέντρου της πόλης - Ενεργειακές αναβαθμίσεις δημοτικών κτιρίων. - Ύπαρξη σχεδίου δράσης αειφόρου ενέργειας (ΣΔΑΕ) δήμου Δράμας. - Δίκτυο διανομής οικιακού φυσικού αερίου.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Η έλλειψη πόρων για υλοποίηση έργων και προγραμμάτων. - Το υψηλό κόστος στις επενδύσεις ΑΠΕ. - Η απουσία εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης αιολικής ενέργειας. - Η μη εφαρμογή του ΣΔΑΕ του δήμου. - Η μη εφαρμογή καινοτόμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Το Πρόγραμμα επιμόρφωσης αιρετών για τα οφέλη της ΚτΠ που θα οδηγήσει σε αυξημένη πολιτική ευαισθητοποίηση των αιρετών αναφορικά με την αναγκαιότητα πλήρους συμμετοχής στην ΚτΠ. - Αισθητική, οικολογική, ενεργειακή βελτίωση και αναβάθμιση του φωτισμού στο σύνολο του Δήμου - υπογειοποίηση δικτύου ΔΕΔΔΗΕ. - Εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά και στις υπηρεσίες του Δήμου και διεύρυνση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. - Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και πράσινων στεγών στα δημοτικά κτίρια. - Δημιουργία ενεργειακών παρατηρητηρίων. - Χρησιμοποίηση προμηθειών εξοπλισμού εργαστηρίων εκπαιδευτικής πληροφορικής και ρομποτικής σε εκπαιδευτήρια όπως και εργαστηρίων νέων τεχνολογιών και καινοτομίας. - Χρηματοδότηση δημιουργίας χώρων επαυξημένης πραγματικότητας.

	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων επικοινωνίας. - Ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities). - Η ανάπτυξη δικτύου φυσικού αερίου και σε οικιακούς χρήστες.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Συμμετοχή στις προσκλήσεις της Ψηφιακής Σύγκλισης από τον Δήμο Δράμας. ➤ Αισθητική, οικολογική, ενεργειακή βελτίωση και αναβάθμιση του φωτισμού στο σύνολο του Δήμου – υπογειοποίηση δικτύου ΔΕΔΔΗΕ. ➤ Εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά και στις υπηρεσίες του Δήμου και διεύρυνση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. ➤ Εφαρμογή προγραμμάτων ενεργειακών παρατηρητηρίων. ➤ Εφαρμογή προγραμμάτων προμηθειών εξοπλισμού εργαστηρίων εκπαιδευτικής πληροφορικής και ρομποτικής σε εκπαιδευτήρια όπως και εργαστηρίων νέων τεχνολογιών και καινοτομίας. ➤ Χρηματοδότηση δημιουργίας χώρων επαυξημένης πραγματικότητας. ➤ Εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities). 	

ΜΕΤΡΟ 1.5 : Διαχείριση στερεών αποβλήτων και καθαριότητα Δήμου.

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη εκπαίδευσης και ενίσχυσης υπηρετούντος προσωπικού καθώς και ανανέωσης του εξοπλισμού καθαριότητας της αρμόδιας υπηρεσίας. - Δεν ακολουθείται η ιεραρχία της διαχείρισης των αποβλήτων (Μείωση -> Επαναχρησιμοποίηση -> Ανακύκλωση -> Αξιοποίηση -> Υγειονομική Ταφή) με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος των παραγόμενων απορριμμάτων να καταλήγουν στον ΧΥΤΑ. - Η κοστολόγηση των υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων γίνεται με βάση τα τετραγωνικά κατοικιών – κτισμάτων και όχι βάση παραγόμενου όγκου ή βάρους. - Η χρέωση για τη διάθεση των απορριμμάτων στον ΧΥΤΑ δεν γίνεται ανά τόνο, άλλα με πάγια χρέωση, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει επιπλέον κίνητρο για την ανάπτυξη προγραμμάτων διαλογής στην πηγή. - Έλλειψη πράσινων σημείων. - Έλλειψη κάδων απορριμμάτων. - Μη εφαρμογή συγχρόνων μεθόδων διαχείρισης στερεών αποβλήτων. - Ύπαρξη μικρο-απορριμμάτων στους δρόμους εντός και εκτός των οικισμών. - Ανεξέλεγκτη απόρριψη ογκωδών 	<ul style="list-style-type: none"> - Ικανοποιητικό επίπεδο αποκομιδής οικιακών απορριμμάτων και ικανοποιητικά επίπεδα οδοκαθαρισμού. - Η υλοποίηση έργων στα πλαίσια του τροποποιημένου Περιφερειακού Σχεδιασμού για τη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων (αναμένεται η έγκριση του επικαιροποιημένου ΠΕΣΔΑ και η εφαρμογή του), όπως ο ΣΜΑ (Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων) και το Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ). - Η υλοποίηση έργου αποκατάστασης των ΧΑΔΑ Σιδηρονέρου – Δράμας (Ταξιαρχών). - Το αυξημένο περιθώριο σε θέματα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των δημοτών σε συνδυασμό με αντίστοιχες αρμοδιότητες του Δήμου. - Ευνοϊκό περιβάλλον για άμεση εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης. - Η περιβαλλοντική εκπαίδευση που υλοποιείται στα σχολεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως όχημα για την ευαισθητοποίηση των γονέων-δημοτών. - Προσαρμογή του υπάρχοντος

<p>αντικειμένων (έπιπλα, κλαδιά, στρώματα, μπάζα κλπ.) δίπλα σε κάδους και σε κοινόχρηστους χώρους.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη θέσεων και κάδων αποκομιδής αποβλήτων ηλεκτρικού-ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ). - Έλλειψη περιβαλλοντικής συνείδησης, ιδιαίτερα μεταξύ των ενηλίκων. - Μη τήρηση κανονισμού καθαριότητας. - Έλλειψη διαδικασιών ελέγχου, επιτήρησης και εφαρμογής των όποιων μέτρων. - Η μελλοντική παύση λειτουργίας του ΧΑΔΑ. - Έλλειψη περιβαλλοντικού πάρκου (χώροι προεπεξεργασίας ΑΣΑ). - Ανάγκη ανάπτυξης περισσότερων οικολογικών συστημάτων βυθιζόμενων κάδων διαβαθμισμένης συμπίεσης – Ρομποτικοί κάδοι. - Επέκταση δράσης της ΔΙΑΑΜΑΘ για την ανακύκλωση. - Μικτό και ελλιπές καθεστώς διαχείρισης των βιομηχανικών αποβλήτων (μη επικίνδυνων). - Δυσκολία αποκομιδής απορριμμάτων λόγω παράνομης στάθμευσης. - Σημαντική καθυστέρηση εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ (κατασκευή νέων υποδομών). 	<p>καθεστώς διαχείρισης στις νέες απαιτήσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η δυνατότητα εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης αποβλήτων πχ. Ηλεκτρονικού κέντρου ελέγχου, Τηλεματικής, φωνητικής επικοινωνίας κλπ. - Προμήθεια οικολογικών συστημάτων βυθιζόμενων κάδων διαβαθμισμένης συμπίεσης – Ρομποτικοί κάδοι. - Η χρηματοδότηση του περιβαλλοντικού πάρκου και η χρησιμοποίηση του μηχανισμού διαλογής των ΑΣΑ. - Η δυνατότητα κατασκευής πράσινων σημείων στο Δήμο Δράμας. - Η διάθεση (επί αντιτίμου) κινητού εξοπλισμού ΟΣΔΑ. - Εφαρμογή 1^{ου} σταδίου ανακύκλωσης.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Αδυναμία εύρεσης πόρων για ανανέωση μηχανολογικού εξοπλισμού και εκπαίδευσης προσωπικού. - Η ρύπανση του εδάφους και των υπόγειων νερών. - Η αυξανόμενη απειλή για την δημόσια υγεία. - Η αισθητική υποβάθμιση, απαξίωση και απομείωση περιοχών. - Η έλλειψη περιβαλλοντικής ευσυνειδησίας και ανάληψης ευθυνών από τους πολίτες. - Η ρύπανση του αέρα από τα απορριμματοφόρα (δεν γίνεται επαρκής απολύμανση κάδων και απορριμματοφόρων). - Η έλλειψη συστήματος και υποδομών διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων. - Κίνδυνος επιβολής προστίμων από καθυστέρηση εφαρμογής ΠΕΣΔΑ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Σταδιακή ανανέωση υφιστάμενου μηχανολογικού εξοπλισμού με νέο αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και με αυξημένης ευελιξίας μηχανήματα. - Εκπαίδευση προσωπικού σε νέες τεχνολογίες. - Η ύπαρξη εθνικού θεσμικού πλαισίου για την Διαχείριση Αποβλήτων σε Περιφερειακό επίπεδο. - Η ύπαρξη εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης υλικών. - Οι πολιτικές της ΕΕ για την επίτευξη συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων αναφορικά με την μείωση των αποβλήτων που καταλήγουν σε ΧΥΤΑ. - Η χρηματοδότηση έργων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων μέσω ΕΣΠΑ. - Ορθολογική ένταξη γυρολόγων στο σύστημα διαχείρισης στερεών αποβλήτων. - Ύπαρξη εθελοντικών ομάδων με συμβολή στην καθαριότητα και προστασία του περιβάλλοντος.
<p>ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>	

- Άμεση ανάγκη ανανέωσης, αναβάθμισης εξοπλισμού και εκπαίδευσης προσωπικού καθαριότητας.
- Ανάγκη εναρμόνισης του συστήματος με τις Κοινοτικές και Εθνικές πολιτικές διαχείρισης απορριμμάτων.
- Ενίσχυση ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης και συμβολής των πολιτών στο συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων και προστασίας του αστικού πρασίνου της πόλης.
- Αυξημένα περιθώρια βελτίωσης του επιπέδου καθαριότητας της πόλης.
- Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή (π.χ. γυαλί, χαρτί, αλουμίνιο κλπ.).

ΜΕΤΡΟ 1.6 : Ασφάλεια – Πολιτική Προστασία

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Απομακρυσμένες περιοχές. - Ύπαρξη πολλών εγκαταλελειμμένων ιδιοκτησιών, όπου η βλάστηση είναι μεγάλη και ελλοχεύει ο κίνδυνος πυρκαγιάς. - Η πόλη της Δράμας διαθέτει πλούσια περιαστικά δάση. Έχει δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια σύστημα δικτύου δεξαμενών και δικτύου με πυροσβεστικούς κρουνοί. Χρήζει επιπλέον επέκτασης των δικτύων αυτών και ενίσχυσης της πίεσης του νερού. - Εθελοντικός καθαρισμός των προαναφερόμενων περιοχών. - Έλλειψη ειδικού εξοπλισμού και ειδικότερα μεγάλων βυτιών, άνω των 10 τόνων, για αντλίες πυρόσβεσης. - Έλλειψη ειδικών εκχιονιστικών οχημάτων με ρίψη αλατιού. - Ανάπτυξη, συντήρηση, βελτίωση και έλεγχος του συστήματος πυρασφάλειας αλσών και κοινόχρηστων χώρων καθώς και βελτίωση του φωτισμού του Δήμου. - Ενίσχυση πυροπροστασίας με τοποθέτηση πυροσβεστικών κρουνών. - Πυκνή βλάστηση εκατέρωθεν του δημοτικού οδικού δικτύου. - Κατολισθήσεις στο οδικό δίκτυο. - Ελλιπής χρηματοδότηση του Δασαρχείου Δράμας για τη συντήρηση του δασικού οδικού δικτύου με αποτέλεσμα να είναι απροσπέλαστο από οχήματα δασοπυρόσβεσης. - Η έλλειψη μηχανημάτων έργου και χειριστών. 	<ul style="list-style-type: none"> - Χαμηλός δείκτης εγκληματικότητας. - Συνεργασία όλων των Δ/νσεων του Δήμου με το Τμήμα Περιβάλλοντος & Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση και αποκατάσταση ζημιών που οφείλονται σε έντονα καιρικά φαινόμενα ή φυσικές καταστροφές. - Άμεση ανταπόκριση των συναρμόδιων Υπηρεσιών δήμου, Π.Ε. Δράμας και Δασαρχείου για προβλήματα στο οδικό δίκτυο και στην καταστολή (και πρόληψη) των πυρκαγιών. - Οι δυνατότητες της ΔΕΥΑΔ είναι πολύ μεγάλες. Θα πρέπει να εξασφαλιστούν περισσότεροι πόροι για την κατασκευή υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος. - Ύπαρξη συντονιστικού οργάνου σε επίπεδο Δήμου Απόφαση 59806/11.2014 περί ορισμού Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας. - Υπάρχουν σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (φωτιές, σεισμοί, έντονα καιρικά φαινόμενα). - Ύπαρξη εθελοντικών ομάδων εκτός Δήμου που συμμετέχουν στη φύλαξη περιαστικών δασών κατά τη θερινή περίοδο.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Η αδυναμία εύρεσης πόρων και η έλλειψη προγραμματισμού και εκτέλεσης έργων επιφέρει κινδύνους πυρκαγιάς καταστροφής των δασών και του περιβάλλοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> - Έσοδα από προγράμματα νέου ΕΣΠΑ, Ε.Π. "Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.", πράσινο ταμείο κλπ.. - Δυνατότητα χορηγιών από ιδιώτες και εθελοντική εργασία. - Δημιουργία εκδηλώσεων με έσοδα υπέρ αυτών των στόχων. - Δημιουργία προγραμμάτων διαχείρισης

	κινδύνων.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
➤ Προστασία των περιαστικών δασών από το Δασαρχείο Δράμας σε απόλυτη συνεργασία με τον δήμο και την Π.Ε. Δράμας.	

1.2 «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός».

Κοινωνική πολιτική

Η κρίση χρέους το 2010, η οποία δεν είναι μόνο οικονομική, αλλά μια βαθιά και μεγάλης διάρκειας πολύπλευρη κρίση, δημοσιονομική, κοινωνική, θεσμική και πολιτική κρίση, οδήγησε χώρες της Ε.Ε. να επιβάλλουν περικοπές στις δαπάνες του δημόσιου τομέα και στις συντάξεις.

Στην Ελλάδα, η απώλεια θέσεων εργασίας, η οικονομική, αβεβαιότητα, η αδυναμία εκπλήρωσης των οικονομικών υποχρεώσεων, εμφανίζονται όχι μόνο σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες αλλά ακόμη και σε ομάδες που διαφορετικά, αν δεν υπήρχε η κρίση, κάθε άλλο παρά θα είχαν επηρεαστεί.

Η φτώχεια εργαζομένων είναι από τις υψηλότερες στις χώρες της ΕΕ, ενώ σε υψηλά επίπεδα καταγράφεται η φτώχεια για άτομα με μερική απασχόληση και για τους απασχολούμενους - εκτός από τους μισθωτούς. Παράλληλα, η στέρηση βασικών αγαθών και υπηρεσιών δεν αφορά πλέον μόνο το φτωχό πληθυσμό αλλά και σημαντικό μέρος του μη φτωχού πληθυσμού.

Έχει παρατηρηθεί ότι σε περίοδο δημοσιονομικής εξυγίανσης και μείωσης των δημόσιων δαπανών υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις και στον τομέα της εκπαίδευσης. Είναι ανησυχητικό το υψηλό ποσοστό μαθητών με παρατεταμένο χάσμα επιδόσεων ανάμεσα στους μετανάστες και τους γηγενείς. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση εξακολουθεί να μην είναι ελκυστική επιλογή.

Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας εκτιμάται ότι θα επιδεινωθούν περισσότερο στο προβλεπτό μέλλον. Παρά τις δυσμενείς κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, η επάρκεια και η αποτελεσματικότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας για τη μείωση της φτώχειας είναι εξαιρετικά χαμηλές.

Παράλληλα, η συγκεκριμένη κατάσταση συνδέεται και με την απουσία μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει το πλαίσιο δημιουργίας του δικτύου ασφαλείας για τις ομάδες του πληθυσμού που πλήττονται περισσότερο από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και να χρησιμοποιηθεί ως αναπτυξιακό εργαλείο για την ορθολογική προώθηση κοινωνικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας.

Όλα τα ανωτέρω συναντώνται στο Δήμο Δράμας ακολουθώντας το πρότυπο των Εθνικών δεδομένων, με αποτέλεσμα τα τελευταία χρόνια πέρα από τις υπάρχουσες δομές και τους

αρμόδιους δημόσιους φορείς να δημιουργηθούν οργανωμένα δίκτυα δημοτικά, εθελοντών, της εκκλησίας κ.α. προκειμένου να αντιμετωπιστεί η εξαιρετικά κρίσιμη κοινωνικό - οικονομική κατάσταση.

Θύλακες φτώχειας παρατηρούνται πλέον και μέσα στον αστικό ιστό. Ως παράδειγμα αναφέρεται ότι μεταξύ 2011-2013, τα επιδόματα έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης για το Δήμο Δράμας παρουσίασαν εξαιρετικά μεγάλη αύξηση.

Στην περιοχή του Δήμου Δράμας υπάρχει ένας οικισμός-καταυλισμός ΡΟΜΑ ο οποίος βρίσκεται στην πόλη της Δράμας. Το σύνολο των ατόμων που διαβιούν σε αυτόν είναι 382 άτομα περίπου. Ο οικισμός στην περιοχή της Φιλίππου παρουσιάζει στοιχεία καταυλισμού και αποτελεί την περιοχή εξυπηρέτησης του Ιατροκοινωνικού Κέντρου (ΙΑΚ). Η πλειοψηφία του πληθυσμού στον οικισμό της Φιλίππου είναι άνεργοι ξεπερνώντας ακόμα και το όριο της φτώχειας και συντηρούνται με επιδόματα (απορίας, πολυτέκνων, άγαμων μητέρων, αναπηρίας), εκτός από 4-5 οικογένειες που ασχολούνται με συλλογή και εμπόριο παλαιών σιδήρων. Τις περισσότερες φορές τα ζευγάρια ενώ συμβιώνουν, δεν τελούν γάμο ή κάποια παίρνουν ακόμη και διαζύγιο ώστε να δικαιούνται το επίδομα Παιδικής Προστασίας Πρόνοιας. Τέλος πολλοί Ρομά αποκτούν πολλά παιδιά και έτσι λαμβάνουν το οικογενειακό επίδομα που παρέχει ο ΟΓΑ. Τα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού έχουν αντιμετωπιστεί με αποτέλεσμα στις Υπηρεσίες, τα Δημόσια Νοσοκομεία, τα Κέντρα Υγείας της περιοχής, να αντιμετωπίζονται ισότιμα με τον υπόλοιπο πληθυσμό και εξυπηρετούνται χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα.

Υγεία

Παρά τις «καλές» κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες των ετών πριν το 2008 που διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στη βελτίωση των υγειονομικών συστημάτων, οι διαθέσιμες κλίνες ανά 100.000 κατοίκους στην ΠΑΜΘ συνεχίζουν να είναι λιγότερες κατά 10,8% σε σχέση με τον εθνικό μ.ο. και κατά 33% σε σχέση με τον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό, και το νοσηλευτικό προσωπικό υστερεί κατά 10% από τον εθνικό και κατά 50,4 από τον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό. Λόγω των επιπτώσεων της κρίσης εκτιμάται ότι η ζήτηση και η χρήση δημόσιων υπηρεσιών υγείας έχει αυξηθεί και τα προβλήματα στον τομέα της υγείας έχουν ενταθεί.

Στο δήμο Δράμας λειτουργεί το Γενικό Νοσοκομείο Δράμας όπου παρατηρούνται, κατά αναλογία των γενικευμένα δύσκολων συνθηκών, ελλείψεις προσωπικού και βασικού εξοπλισμού.

Πολιτισμός

Στη περιοχή του Δήμου Δράμας υπάρχει σημαντικό πολιτιστικό προϊόν ικανό για μελέτη προβολή και αξιοποίηση.

Ιδιαίτερα αξιόλογο χαρακτηρίζεται το πολιτιστικό κεφάλαιο του ορεινού τόξου της Π.Ε. Δράμας λόγω του γεγονότος ότι σε αυτό εμφανίζονται στοιχεία της αρχαίας και μεταγενέστερης ιστορίας των πληθυσμών που είτε είναι αυτόχθονες είτε μετοίκησαν στην περιοχή μετά την ανταλλαγή πληθυσμών τον προηγούμενο αιώνα. Εκφράσεις αυτού του έντονου και πολυσχιδούς τοπικού πολιτιστικού στοιχείου αποτελούν: (α) τα μνημεία της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς και, (β) η άυλη πολιτιστική κληρονομιά με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, τη μουσική, την τοπική κουζίνα καθώς και μια πληθώρα άλλων στοιχείων που συνέθεταν και συνθέτουν την καθημερινότητα των κατοίκων.

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Δράμας και στα όρια της Π.Ε. Δράμας απαντάται πληθώρα αρχαιολογικών και λοιπών μνημείων. Σύμφωνα δε με τον Διαρκή Κατάλογο των Κηρυγμένων Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων της Ελλάδας υπάρχουν 94

θεσμοθετημένα μνημεία. Ένα μεγάλος αριθμός εκ των οποίων αφορούν χώρους λατρείας (ναοί και τέμενοι), κτίρια και λοιπά κτίσματα κοινής ωφέλειας κυρίως εντός της πόλης της Δράμας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι κυριότεροι αρχαιολογικοί χώροι της περιφερειακής ενότητας εξαιρουμένων εκείνων που εντοπίζονται εντός των οικιστικών συνόλων, σύμφωνα πάντοτε με τον διαρκή κατάλογο του υπουργείου πολιτισμού (www.culture.gr).

Πίνακας 6. Σημαντικότεροι κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι Π.Ε. Δράμας (εξαιρούνται εκείνοι εντός των οικιστικών συνόλων).

Όνομασία Μνημείου	τέως Δη- Διαμέρισμα	Οικισμός	Θέση	Είδος
Δ.Ε. Δοξάτου				
<u>Αρχαιολογικός χώρος λόφοι Κεφαλάρι (προϊστ. οικισμός)</u>	Αγ. Αθανασίου		Λόφος 1 Χελμ. ανατολικά του Αγίου Αθανασίου	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος λόφοι Δονάτου τεπέ (προϊστ οικισμός)</u>	Δονάτου		Λόφος Δονάτου τεπέ, ανάμεσα στη Φτελιά και το Λαμπάκι	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου στις Δήξατε</u>	Δονάτου	Δοξάζον		Ι.Ν. Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
<u>Αρχαιολογικός χώρος στο λόφο "Παναγιά" Κεφαλαίου (ακρόπολη Ρωμαϊκών & Βυζαντινών χρόνων)</u>	Κεφαλαίου		Λόφος "Παναγιά"	Ακροπόλεις, Αμυντικά Συγκροτήματα, Αρχ. Θέσεις
Δ.Ε. Δράμας				
<u>Τα τείχη της Δράμας</u>	Δράμας	Δράμα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Αρχ. Θέσεις
<u>Αρχαιολογικός χώρος νότια του νεκροταφείου Δράμας (προϊστ οικισμός)</u>	Δράμας	Δράμα	Νότια του νεκροταφείου	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος Καλλιφύτου (προϊστ. οικισμός)</u>	Καλλιφύτου		Λόφος 500 μ. δυτικά του Καλλιφύτου	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος στον Καλό Αγρό (προϊστ. οικισμός)</u>	Καλού Αγρού	Καλός Αγρός	Γήλοφος αμέσως Β έως ΒΔ από την αυλή του Δη. σχολείου	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος Μυλοπόταμου (προϊστ οικισμός)</u>	Μυλοπόταμου			Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος "Μπουνάρι - Μπασί" (προϊστ. οικισμός, 2 χλμ. ΒΔ Μυλοποτάμου).</u>	Μυλοποτάμου		"Μπουνάρι - Μπασί", 2 χλμ. ΒΔ. Μυλοποτάμου	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα

Όνομασία Μνημείου	τέως Δη- Διαμέρισμα	Οικισμός	Θέση	Είδος
<u>Αρχαιολογικός χώρος στη θέση "Προφήτης Ηλίας" Ξηροποτάμου (προϊστορικοί οικισμός)</u>	Ξηροποτάμου		"Προφήτης Ηλίας", ανατολικά του Ξηροποτάμου	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος λόφοι "Καλελίκ" Ξηροποτάμου (αρχ πόλισμα)</u>	Ξηροποτάμου		Λόφος "Καλελίκ"	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Δ.Ε. Καλαμπακίου				
<u>Αρχαιολογικός χώρος στη θέση "Καλαμπάκι - τεπέ" Καλαμπακίου (προϊστορικοί οικισμός)</u>	Καλαμπακίου		"Καλαμπάκι - τεπέ", 1χλμ από το Καλαμπάκι	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος στη θέση "Συκιά" Καλαμπακίου (προϊστορικός οικισμός)</u>	Καλαμπακίου		"Συκιά", 2.5 χλμ από το Καλαμπάκι	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Δήμος Κάτω Νευροκοπίου				
<u>Αρχαιολογικός χώρος στις "Τσιφλικ" Μικρομηλέας (Ρωμαϊκός οικισμός και τύμβοι)</u>	Μικρομηλέας		Περιοχή "Τσιφλικ"	Νεκρικοί Χώροι & Μνημεία, Αρχ. Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος στους Ποταμούς (προϊστορικοί οικισμός και τύμβοι)</u>	Ποταμών		Αριστερή όχθη του Νέστου	Οικιστικά Σύνολα
Δ.Ε. Νικηφόρου				
<u>Αρχαιολογικός χώρος Νικηφόρου (προϊστορικοί οικισμός)</u>	Νικηφόρου		Λόφος στα 800 μ. από τον Νικηφόρο	
<u>Αρχ. χώρος στη θέση "Καλέ" Πλατανιάς (ρωμαϊκό πόλισμα)</u>	Πλατανιάς		"Καλέ", βόρεια της Πλατανιάς	Αρχ. Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος Πλατανιάς (προϊστορικός οικισμός)</u>	Πλατανιάς		Λόφος 1.5 χλμ. δυτικά της Πλατανιάς	
<u>Αρχ. χώρος μετά τη διασταύρωση προς Παρανέστι και Πλατανιά (προϊστ οικισμός)</u>	Πλατανιάς		Λόφος μετά τη διασταύρωση προς Παρανέστι και Πλατανιά	
Δ.Ε. Παρανεστίου				
<u>Αρχαιολογικός χώρος μετά τη διασταύρωση προς Παρανέστι και Πλατανιά (προϊστορικοί οικισμός)</u>	Παρανεστίου		Λόφος μετά τη διασταύρωση προς Παρανέστι και Πλατανιά (προϊστ. οικισμός)	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Δ.Ε. Προσοτσάνης				
<u>Ερείπια βυζαντινού κάστρου στην Καλλιθέα</u>	Καλλιθέας	Καλλιθέα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα/Φρούρια

Όνομασία Μνημείου	τέως Δη- Διαμέρισμα	Οικισμός	Θέση	Είδος
α				
<u>Μεσαιωνικό φρούριο στο λόφο των πηγών του ποταμού Αγγίτη</u>	Κοκκινογείων	Αγγίτης	Επί του λόφου των πηγών του ποταμού Αγγίτη	Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα /Φρούρια
<u>Ι. Ναός Ταξιαρχών Κοκκινογείων Δράμας μαζί με τον αύλειο χώρο του</u>	Κοκκινογείων	Κοκκινόγεια		Φυσικοί Χώροι, Ι. Ν. Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
<u>Αρχαιολογικός χώρος μεγάλης και μικρής Τούμπας Πετρούσας (προϊστορικοί οικισμοί)</u>	Πετρούσσης		5 χλμ. νότια της Πετρούσας	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχαιολογικός χώρος στη θέση "Κάστρο" Προσοτσάνης*</u>	Προσοτσάνης		"Κάστρο", στην κορυφή του λόφου	Αρχαιολογικές Θέσεις
<u>Αρχαιολογικός χώρος στη θέση "Πύργος" Προσοτσάνης*</u>	Προσοτσάνης		"Πύργος", στην κορυφή του υψώματος	Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
<u>Αρχ. χώρος στη θέση "Μοναστηρχάρ" Χαριτωμένης (λείψανα ρωμαϊκών κτιρίων)</u>	Χαριτωμένης		"Μοναστηρχάρ", βορειοδυτικά της Χαριτωμένης	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Δ.Ε. Σιταγρών				
<u>Αρχαιολογικός χώρος στο Μεγαλόκαμπο (προϊστορικοί οικισμός)</u>	Μεγαλόκαμπου		Λόφος 1χλμ. βορειοδυτικά του Μεγαλόκαμπου	
<u>Αρχ. χώρος Ζωοδόχου Πηγής ή Τσόρλακ στον Μυλοπόταμο (προϊστορικός οικισμός)</u>	Μικροκάμπου			Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
<u>Αρχ. χώρος στη θέση "Γκεράνι" Μικροκάμπου (προϊστορικοί οικισμός)</u>	Μικροκάμπου		"Γκεράνι", 1200 μ. βόρεια του Μικροκάμπου	
<u>Αρχ. χώρος στη θέση "Τούμπα" Σιταγρών (προϊστ. οικισμός)</u>	Σιταγρών		"Τούμπα"	

Στη Δράμα υπάρχουν δύο (2) σημαντικά βυζαντινά μνημεία:

- **Ιερός Ναός Ταξιαρχών:** Παλαιολόγειος μονόχωρος καμαροσκεπής ναός που

συνδέεται ανατολικά με κλίμακα ανόδου στο φρούριο με είσοδο στη νότια πλευρά του ναού. Ο ναός έχει υποστεί πολλές ανακατασκευές (1861-1892), παραμένουν όμως άθικτοι οι τοίχοι. Ο τοιχογραφικός διάκοσμος χρονολογείται πριν από τα μέσα του 14ου αιώνα. Ανασκαφική έρευνα στη νότια και ανατολική πλευρά αποκάλυψε τμήμα του τείχους της πόλης που συνδεόταν με τους Ταξιάρχες και κτιστή κλίμακα ανόδου σε πυργόσχημο τμήμα του τείχους. Αποδείχθηκε επίσης ότι ο ναός ενσωματώθηκε μεταγενέστερα στο τείχος. Στα πλαίσια της αναστήλωσης του ναού, ο οποίος σήμερα δεν λειτουργεί, έγινε αποκατάσταση του τέμπλου και συντήρηση των τοιχογραφιών.

- **Ιερός Ναός Αγίας Σοφίας:** Το μνημείο, μισοχωμένο στο έδαφος, με επιχρισμένες όλες σχεδόν τις επιφάνειές του εσωτερικά και εξωτερικά, και με την προσθήκη μεταγενέστερου προθαλάμου και κωδωνοστασίου (αρχικά μιναρέ) δεν δίνει πολλές πληροφορίες. Πρόκειται για ένα τετράπλευρο εξωτερικά οικοδόμημα με μονόριχτες στέγες στο βόρειο και νότιο τμήμα και ψηλό οκτάπλευρο τρούλο που στηρίζεται σε εμφανή τετράπλευρη βάση. Η αρχική τοιχοποιία διακρίνεται μόνο στην ανατολική πλευρά. Χρονολογείται μάλλον στον 10ο αιώνα μ.Χ. Στα πλαίσια αναστήλωσης του μνημείου έγινε αποκατάσταση της ανατολικής όψης. Ο ναός λειτουργεί κανονικά.

Αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του δήμου και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης.

Στον πίνακα που ακολουθεί αξιολογείται η κατάσταση του Δήμου Δράμας, στον θεματικό τομέα: **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΠΑΙΔΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ -ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

Θεματικός Τομέας:	
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Αθλητισμός, Πολιτισμός, Τουρισμός	
ΜΕΤΡΟ 2.1 : Υγεία και Κοινωνική πρόνοια	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Το κοινωνικό παντοπωλείο δεν ανήκει στο Πανελλαδικό Δίκτυο. - Ενίσχυση δομής και λειτουργίας του Κοινωνικού Ιατρείου – Φαρμακείου. - Έλλειψη ποιοτικού ελέγχου στο «Βοήθεια στο σπίτι». - Ένα μεγάλο μέρος των ειδικών ομάδων πληθυσμού (κάτοικοι περιοχής Φιλίππου (Ρομά) και Παλινοστούντες ομογενείς) έχουν αυξημένες ανάγκες από υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. Πρόκειται για πληθυσμούς με υψηλά επίπεδα ανεργίας που βιώνουν αποκλεισμό από την αγορά εργασίας και έχουν στην πλειοψηφία τους χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. - Η έλλειψη έγκαιρης πληροφόρησης για την ανανέωση δικαιολογητικών που απαιτούνται για την συνέχιση των παροχών. - Αύξηση δείκτη γήρανσης του πληθυσμού. - Ενίσχυση και υποστήριξη λειτουργίας δομών φροντίδας μεγάλης ηλικίας (ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ κλπ.), καθώς και ΚΔΑΠ-ΜΕΑ. - Παρουσία αστέγων. - Σίτιση μαθητών που διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας. - Αύξηση ασθενών από καρκίνο και Αλτσχάϊμερ. - Ελλιπείς υποδομές υγείας στην περιφέρεια. - Η αυτοματοποίηση των διαδικασιών ενημέρωσης και απόκτησης απαραίτητων εγγράφων (βεβαιώσεις είσπραξης ετήσιων ποσών προνοιακών επιδομάτων, 	<ul style="list-style-type: none"> - Η λειτουργία του Ιατροκοινωνικού Κέντρου στο πλαίσιο της Τοπικής Πρωτοβουλίας Απασχόλησης που μπορεί να εξελιχθεί και να αναβαθμιστεί κατά τη νέα προγραμματική περίοδο. - Η ανέγερση του ΚΔΑΠ-ΜΕΑ και του ΚΗΦΗ. - Η αποκτηθείσα εμπειρία των στελεχών του Δήμου και των συνεργατών του από τη λειτουργία δομών και προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας. - Η δυνατότητα συνεργασίας με το Γενικό Νοσοκομείο Δράμας σε θέματα υγείας. - Το πρόγραμμα του Δήμου για δημιουργία νέων και την συντήρηση υφιστάμενων Βρεφονηπιακών Σταθμών. - Η ενίσχυση και υποστήριξη εθελοντικών ομάδων εργασίας για την αντιμετώπιση την ανέχειας, της φτώχειας και του αποκλεισμού. - Η άμεση πληροφόρηση των πολιτών. - Η απλούστευση των διασταυρώσεων των υπευθύνων δηλώσεων των δικαιούχων με σκοπό την επαλήθευση των στοιχείων τους. - Η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση κάθε περιστατικού με τα ενδεικνυόμενα μέσα. - Η συμμετοχή του δήμου στο «Δίκτυο Υγείων Πόλεων». - Η συμμετοχή του δήμου στο Πρόγραμμα Ψηφιακής Σύγκλισης για τις προνοιακές δομές. - Η λειτουργία Ιατροκοινωνικού Κέντρου. - Η λειτουργία του Δικτύου Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

<p>κλπ.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μεγάλος όγκος αιτημάτων για παροχή βοήθειας σε χρήματα, για υποστήριξη ειδικών επιστημόνων και για υποστήριξη απλών εθελοντών. - Η μεγάλη έλλειψη μόνιμου προσωπικού σε σχέση με τον όγκο των αιτήσεων για προνοιακά επιδόματα ή άλλα βοηθήματα καθιστά σχεδόν αδύνατη την ενασχόληση των υπαλλήλων της πρόνοιας με επιπλέον αρμοδιότητες πληροφόρησης πολιτών, ακόμη και διασταύρωση στοιχείων των δικαιούχων, με στόχο την επαλήθευση τους. - Έλλειψη Δικτύου μονίμων εθελοντών. - Η μη θεσμοθέτηση του Δικτύου Κοινωνικής Αλληλεγγύης. - Η διασπορά σε Υπηρεσίες του κυρίως δήμου σε Ν.Π. και Δημοτικές Επιχειρήσεις, των δομών Πρόνοιας του δήμου. - Αδυναμία δυναμικής ενημέρωσης βάσης δεδομένων δικαιούχων-ωφελουμένων σε συνδυασμό με την επικαιροποίηση των μετρήσεων. - “επαγγελματίες” ωφελούμενοι – συνειδητή επιβίωση μόνο μέσω της επιδοματικής ενίσχυσης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Οι υψηλές επιδοματικές διατακτικές (δici) κατ’ έτος με χρηματοδότηση από τον δήμο. - Η εφαρμογή παροχής του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. - Η δυνατότητα παροχής προληπτικής ιατρικής και εμβολιασμού ανασφάλιστου πληθυσμού. - Η συμμετοχή του δήμου στο Επισιτιστικό Πρόγραμμα του Υπουργείου Εργασίας. - Μη ύπαρξη αξιόλογων προβλημάτων κοινωνικής συνοχής. - Ισχυρή οικογενειακή δομή.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η εκδήλωση ασθενειών και επιδημιών. - Ο περιορισμός της δυνατότητας χρηματοδότησης δομών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. - Η αύξηση της ανεργίας στο νομό και η οικονομική κρίση έχουν δημιουργήσει αυξημένες ανάγκες για τη λειτουργία κοινωνικών δομών. - Οι πολλές ελλείψεις στην εφαρμογή των Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων και τα τεχνικά προβλήματα που οδηγούν σε συνεχή δυσλειτουργία της εφαρμογής. - Το κόστος αποστολής συστημένων επιστολών (για την προστασία των ευαίσθητων δεδομένων). - Ο σεβασμός της αυτοτέλειας κάθε συνεργαζόμενου φορέα και η μη υποβάθμιση του έργου του. - Έλλειψη συντονισμού φορέων για 	<ul style="list-style-type: none"> - Η λειτουργία μονάδων υγείας και δομών παροχής υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας, όπως είναι το Γενικό Νοσοκομείο Δράμας, το Κέντρο Ψυχολογικής Υποστήριξης ΕΨΥΚΑ. - Η υποβολή προτάσεων για την υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού, μειονεκτούντων ομάδων πληθυσμού, στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο. - Η δυνατότητα ένταξης του Δήμου σε προγράμματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. - Η δημιουργία υποδομών και κλίματος για την εφαρμογή επιχορηγούμενων προγραμμάτων. - Η ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού για δραστηριότητες κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης. - Η αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών

<p>συλλογικές δράσεις και πολιτικές.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αίσθημα κοινωνικού αποκλεισμού και απομόνωσης στους κατοίκους των απομακρυσμένων περιοχών. 	<p>προγραμμάτων χρηματοδότησης κοινωνικών δράσεων.</p>
<p>ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού για δραστηριότητες κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης. ➤ Η ανάγκη αύξησης εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για χρηματοδότηση κοινωνικών δράσεων και προγραμμάτων, ιδιαίτερα λόγω της οικονομικής κρίσης της εποχής. ➤ Η αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων που βιώνουν οι ειδικές ομάδες πληθυσμού στους τομείς της απασχόλησης, πρόνοιας, υγείας, κοινωνικής ένταξης (π.χ. παλιννοστούντες, Ρομά). ➤ Ανάπτυξη και υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων και αναβάθμιση παλαιότερων. ➤ Ανάπτυξη υποστηρικτικής δομής ατόμων υπό θεραπεία καρκίνου, Αλτσχάϊμερ, και σακχαρώδους διαβήτη. ➤ Ανάπτυξη κέντρου διημέρευσης πληθυσμού σε κρίση. ➤ Ανάπτυξη διαδικασιών καταγραφής (δυνητικά) ομάδων στόχου για ένδεια, στέγη, περίθαλψη, παραβατικότητα. ➤ Ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού ως βασικού συντελεστή αναβάθμισης των κοινωνικών διεργασιών. 	

<p>ΜΕΤΡΟ 2.2 : Παιδεία, Νέα Γενιά</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Παρά την τεράστια βελτίωση τα τελευταία χρόνια η ζήτηση για σύγχρονες υποδομές εκπαίδευσης δεν καλύπτεται σε ικανοποιητικό βαθμό. - Πολλές από τις υποδομές εκπαίδευσης χρειάζονται βελτιώσεις και εκσυγχρονισμό και οι πιστώσεις είναι περιορισμένες. - Οι νέοι, ολοένα και περισσότερο, δείχνουν να μην επιθυμούν τη συμμετοχή τους στα κοινά. - Ανάγκη συμπλήρωσης βασικής παιδείας και δεξιοτήτων σε μεγάλο μέρος του ενήλικου πληθυσμού. - Σύνδεση επιμορφωτικών αναγκών με την απασχόληση. - Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Νεολαία. - Μέτριο μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού. - Οι υπάρχοντες παιδικοί σταθμοί δεν επαρκούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών της πόλης (υποδομές-έλλειψη προσωπικού). - Καταργήσεις - συγχωνεύσεις σχολικών 	<ul style="list-style-type: none"> - Σημαντικός είναι ο ρόλος των ΟΤΑ στα θέματα υποδομών εκπαίδευσης. - Ο Δήμος υποστηρίζει θεσμούς (π.χ. Γιορτές Νεολαίας, μεγάλες αθλητικές συναντήσεις, μεγάλες οργανώσεις συναυλιών) που προωθούν τη διασύνδεση της νεολαίας με τα τοπικά θέματα. - Ο Δήμος υποστηρίζει Προγράμματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού των Νέων. - Ο Δήμος υποστηρίζει τη λειτουργία δομών δια την δια βίου μάθηση των ενηλίκων. - Συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης. - Σύνδεση Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης με την απασχόληση. - Λειτουργία σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Τ.Ε.Ι.). - Λειτουργία Δημοτικού Ωδείου και Μουσικού Σχολείου. - Λειτουργία Δημόσιας βιβλιοθήκης - Ικανοποιητικό επίπεδο λειτουργίας

<p>μονάδων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πρόβλημα φύλαξης κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού σχολικών μονάδων μετά την κατάργηση των σχολικών φυλάκων. 	<p>σχολείων και παιδικών σταθμών.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εφαρμογή προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού - Δραστηριοποίηση ομάδων νέων ανθρώπων, κοινωνικά ανήσυχων - Λειτουργία του Dramaica Youth Festival. - Λειτουργία ΚΕΝΤΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΑΣ.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η κοινωνική απαξίωση του ρόλου του σχολείου. - Σειρά από κινδύνους σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο από τις χαμηλές υπηρεσίες παιδείας. - Διατήρηση χαμηλού μορφωτικού επιπέδου ομάδων ενηλίκων. - Η νεολαία αποκόπτεται από τα ζητήματα τοπικής σημασίας. - Σαφής διαχωρισμός υπηρεσιακών αρμοδιοτήτων που αφορούν τη Νεολαία, την τυπική Εκπαίδευση και τη Δια Βίου Μάθηση. - Κίνδυνος πρόκλησης ζημιών σε κτίρια και υποδομές σχολικών μονάδων λόγω ελλιπούς φύλαξης τους. - Κίνδυνος εμφάνισης και στην πόλη μας το φαινόμενο της σχολικής διαρροής. 	<ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία νέων βρεφονηπιακών – παιδικών σταθμών και αναβάθμιση υφιστάμενων. - Ενίσχυση υποδομών και εξοπλισμού σχολικών κτιρίων (ειδικά των εργαστηρίων τους). - Η λειτουργία στην Δράμα μιας σειράς οργανισμών εκπαιδευτικού χαρακτήρα που κάτω από προϋποθέσεις μπορούν να προσφέρουν εναλλακτικές ευκαιρίες στην δια βίου μάθηση. - Προγραμματικές συμβάσεις με Γ.Γ.Δ.Β.Μ. - Αξιοποίηση εμπειρίας στελεχών - υπαλλήλων σε Προγράμματα Εκπαίδευσης Ενηλίκων. - Χρήση των δομών της Β' βάθμιας εκπαίδευσης. - Αξιοποίηση νέου ΕΣΠΑ και άλλων Κοινοτικών Προγραμμάτων ειδικά προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών και ευρυζωνικών δικτύων για όλους τους πολίτες με προτεραιότητα στους νέους. - Οργάνωση και λειτουργία τμημάτων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (6-12 χρονών) κατά την θερινή περίοδο.
<p>ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ευκαιρίες σε όλο τον πληθυσμό για μόρφωση. ➤ Η μειωμένη συμμετοχή των νέων στα κοινά. ➤ Ψυχοκοινωνική στήριξη νέων ανέργων, ευπαθών ομάδων, περιθωριοποιημένων ατόμων κλπ. ➤ Σύνδεση της επιμόρφωσης με την απασχόληση και την επαγγελματική δράση. ➤ Λειτουργία δομών σε μόνιμη βάση, σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και με προσωπικό μόνιμο) (βλ. Κέντρο Νεότητας) και επέκτασή τους και σε άλλους τομείς δραστηριότητας. ➤ Συνεργασία με τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στον τόπο μας και η αμφίδρομη ενημέρωση σε θέματα παιδείας – νεολαίας. ➤ Δημιουργία Youth Hostel. 	

ΜΕΤΡΟ 2.3 : Αθλητισμός	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Ο Δήμος διαθέτει ικανό αριθμό αθλητικών εγκαταστάσεων, οι οποίες χρειάζονται επέκταση - βελτίωση και εκσυγχρονισμό. - Δεν υπάρχουν τα ανταποδοτικά οφέλη από τη χρήση των αθλητικών υποδομών, τα οποία ακόμη και αν θεσμοθετηθούν εντείνονται λόγω οικονομικής κρίσης. - Τα έξοδα συντήρησης, βελτίωσης και αναβάθμισης που προκύπτουν από την αυξημένη χρήση των εγκαταστάσεων, συνιστούν υψηλό λειτουργικό κόστος. - Έλλειψη προσωπικού (ειδικών και γενικών καθηκόντων) λόγω συνταξιοδοτήσεων και απαγόρευσης προσλήψεων. - Έλλειψη χώρων μηχανοκίνητου αθλητισμού και υποδομών αεροπερισμοῦ. - Ανάγκη περαιτέρω ενθάρρυνσης, δραστηριοποίησης και συμμετοχής δημοτών σε αθλητικές δραστηριότητες ανάλογα με την ηλικία. - Ανάγκη ενεργειακών αναβαθμίσεων παλαιότερων- λειτουργούντων αθλητικών εγκαταστάσεων. - Έλλειψη ποδηλατοδρόμων που οδηγούν στις εγκατεστημένες αθλητικές εγκαταστάσεις. - Έλλειψη υποδομών για αθλητικές δραστηριότητες στο φυσικό περιβάλλον. 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον για τη χρήση των αθλητικών υποδομών και την υλοποίηση των προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού και εκμαθήσεων. - Ικανοποιητικές αθλητικές εγκαταστάσεις. - Ο Δήμος Δράμας διαθέτει αθλητικές εγκαταστάσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν και σε εναλλακτικές δραστηριότητες (συναυλίες, εκθέσεις κλπ.). - Πλούσιο φυσικό περιβάλλον όπου μπορούν να αναπτυχθούν αθλητικές δραστηριότητες. - Πολλοί και ισχυροί αθλητικοί σύλλογοι που δραστηριοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, Βαλκανικό Πανερωπαϊκό και Παγκόσμιο επίπεδο, οι οποίοι μπορούν να έλξουν και να υποστηρίξουν αθλητικές εκδηλώσεις (events).
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Οι καθημερινές φθορές και η απαξίωση σύγχρονων αθλητικών εγκαταστάσεων. - Η διακοπή λειτουργία τους λόγω του μεγάλου κόστους συντήρησης. - Η μη ύπαρξη οικοδομικών αδειών και μελετών πυρασφάλειας κλπ δυσχεραίνει την έκδοση αδειών λειτουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων με κίνδυνο την μη διεξαγωγή πρωταθλημάτων εθνικών και ερασιτεχνικών κατηγοριών. - Προθεσμίες απόκτησης αδειών λειτουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Διατηρείται και επεκτείνεται συνεχώς - κυρίως μεταξύ των νέων- η δυναμική προς τον αθλητισμό που είχε αποκτηθεί κατά την υλοποίηση των Ολυμπιακών αγώνων και των σχετικών προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας. - Το θεσμικό πλαίσιο για τη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα επιτρέπει τη σύναψη συμφωνιών για την εναλλακτική χρησιμοποίηση των αθλητικών υποδομών. - Η ανάπτυξη αθλητικού αεροπερισμοῦ. - Η αναβάθμιση παλαιότερων αθλητικών εγκαταστάσεων και η μείωση κατανάλωσης ενέργειας, με ενεργειακές αναβαθμίσεις των κτιρίων και των αθλητικών εγκαταστάσεων.

	<ul style="list-style-type: none"> - Η ενθάρρυνση για συμμετοχή και η ευαισθητοποίηση των πολιτών. - Οι συνεργασίες με φορείς-συλλόγους για την εύρυθμη λειτουργία τους. - Η δημιουργία σκοπευτηρίου για διεξαγωγή πανελληνίων ή και πανευρωπαϊκών αγώνων και η δημιουργία υποδομής μηχανοκίνητου αθλητισμού. - Η αξιοποίηση υποδομών (δασικών μονοπατιών, δημοτικών οδών, κλπ) για διεξαγωγή ποδηλατικών αγώνων. - Ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη νομιμοποίηση αυθαίρετων αθλητικών εγκαταστάσεων και για έκδοση αδειών λειτουργίας. - Χρηματοδοτικά εργαλεία (προγραμματική περίοδος 2014-2020). - Συνεργασία σε Βαλκανικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο με χρηματοδότηση δράσεων. - Η πιλοτική κατασκευή δικτύου ποδηλατοδρόμων.
--	--

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Η αυξημένη ή η μη συνεπής χρήση των αθλητικών εγκαταστάσεων απαιτεί αφ' ενός συνεχή συντήρηση και βελτίωση και αφ' ετέρου επέκτασή τους.
- Οι υπάρχουσες υποδομές άθλησης του Δήμου δεν αξιοποιούνται επαρκώς από όλους τους δυνητικούς χρήστες, γεγονός που συνεπάγεται την ανάγκη αναμόρφωσης της πολιτικής χρήσης τους.
- Η αξιοποίηση των αθλητικών υποδομών για αθλητικό Τουρισμό και προσέλκυση επισκεπτών στο Δήμο Δράμας.
- Η ευαισθητοποίηση των πολιτών για συμμετοχικότητα.
- Η νομιμοποίηση λειτουργίας όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων που στερούνται άδειας λειτουργίας.
- Η συνεχής (ελπιδοφόρα) ανάπτυξη αθλητικών συλλόγων με διαρκείς απαιτήσεις.

ΜΕΤΡΟ 2.4 : Πολιτισμός

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη (κινηματογραφικών αιθουσών, κτιριακών υποδομών) για την ανάπτυξη και κάλυψη αναγκών του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους της Δράμας. - Δυστοκία στις εισπράξεις του Δημοτικού Ωδείου, σε συνδυασμό με τις αυξημένες λειτουργικές δαπάνες. - Δημιουργία «θυλάκων» ερήμωσης με την εγκατάλειψη κτιριακού πλούτου του παρελθόντος εντός του αστικού ιστού δεδομένου ότι ο Δήμος δεν έχει αρμοδιότητα επί των κτιρίων αυτών, 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη ΦΕΚ για οριοθέτηση Ιστορικού Κέντρου, Πηγών Αγίας Βαρβάρας (περιοχή ιδιαίτερου κάλλους) και διατηρητέων μνημείων - Δήμος με πανελλήνια αναγνώριση για την έντονη και πολύπλευρη πολιτιστική του δραστηριότητα. - Ευρείας διαφοροποίησης και πλούσιοι πολιτιστικοί πόροι. - Μεγάλη συμμετοχή των κατοίκων μέσω μεγάλου αριθμού συλλόγων και ιδρυμάτων που σχετίζονται με τον

<p>λόγω ιδιοκτησιακού.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Με εξαίρεση το Δήμο και λίγους φορείς που έχουν υλοποιήσει σχετικές πρωτοβουλίες, η ανάδειξη αξιόλογων κτιρίων δεν συνοδεύεται από την αξιοποίησή τους μέσω της ανάπτυξης χρήσεων πολιτιστικού χαρακτήρα. - Αδυναμία ανταπόκρισης των υποδομών πολιτισμού σε σχέση με την υπάρχουσα πλούσια πολιτιστική δραστηριότητα. - Έλλειψη ενιαίας πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης, για την αξιοποίηση με σύγχρονο τρόπο και στο μέγιστο βαθμό, των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων. - Δημιουργία δικτύου εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται στην οργάνωση και υποστήριξη πολιτιστικών εκδηλώσεων. - Έλλειψη πόρων για συντήρηση υποδομών φιλοξενίας πολιτιστικών εκδηλώσεων. - Ανάγκη ενίσχυσης δημοτικών και υποστήριξης ιδιωτικών, πολιτιστικών φορέων και θεσμών. - Έλλειψη υποδομών φιλοξενίας και σίτισης τουριστών. - Έλλειψη μόνιμης διαδίκτυακής υποδομής για ενημέρωση «κοινού-στόχου». - Η αδυναμία ανάπτυξης δικτύου «πώλησης» του πολιτιστικού προϊόντος μας. - Η έλλειψη επαρκούς στελέχωσης σε εξειδικευμένο προσωπικό στις πολιτιστικές δομές του δήμου. - Έλλειψη συμφώνου ποιότητας. - Έλλειψη στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού από το ΠΟΦΤΜΜ Δράμας. 	<p>πολιτισμό.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη ατόμων με εξειδίκευση στην οργάνωση και υποστήριξη πολιτιστικών εκδηλώσεων στην Δημοτική Επιχείρηση (ΔΕΚΠΟΤΑ) και στον Πολιτιστικό Οργανισμό - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους (ΝΠΔΔ). - Λειτουργία Δημοτικού Ωδείου Δράμας. - Λειτουργία Μουσικού Σχολείου Δράμας (με πλούσια δράση σε θέματα Πολιτισμού). - Διοργάνωση σε ετήσια βάση πολλών καλλιτεχνικών, μουσικών, χορευτικών και άλλων ειδών, πολιτιστικών εκδηλώσεων. - Ύπαρξη δημοτικών υποδομών φιλοξενίας πολιτιστικών εκδηλώσεων. - Το καρναβάλι της Χωριστής. - Ο θεσμός της Ονειρούπολης. - Η λειτουργία του θεσμού του Διεθνούς Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών (Τ.Κ. Ξηροποτάμου). - Η λειτουργία του Φεστιβάλ Γαλλικού Κινηματογράφου. - Η πολυπολιτισμική ταυτότητα της περιοχής μας. - Το χωροδιακό Φεστιβάλ, η γιορτή βιβλίου, η ανθοκομική έκθεση. - Οι ικανοποιητικές κτιριακές υποδομές της ΔΕΚΠΟΤΑ και του δήμου για ανάπτυξη και φιλοξενία δράσεων πολιτισμού. - Η ικανοποιητική διάθεση χώρων θερινών εκδηλώσεων πολιτισμού. - Η εμπειρία που αποκτήθηκε στην διαδρομή των 38 ετών λειτουργίας του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους. - Το «Φεστιβάλ Δράμας Ταξιδεύει» σε περισσότερες από 90 πόλεις της Ελλάδος και του εξωτερικού κάθε χρόνο. - Η λειτουργία του Ενωδρείου Μυλοποτάμου. - Η πλούσια κτιριακή υποδομή – κληρονομιά σε διατηρητέα κτίσματα ιδιαίτερου πολιτιστικού ενδιαφέροντος. - Οι εξαιρετικού κάλλους περιοχές: <ul style="list-style-type: none"> - α) των πηγών της Αγίας Βαρβάρας. - β) του Δημοτικού Κήπου. - γ) των περιαστικών αλσών και του λόφου «Κορυλόβου».
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - δ) οι ομοίου περιεχομένου περιοχές της Π.Ε., κ.α. - Ο αρχαιολογικός πλούτος της πόλης. - Οι πολλές επετειακές εκδόσεις. - Η έκδοση της πολιτιστικής διαδρομής στην πόλη. - Η ολοκλήρωση μελέτης του Τεμένους. - Η ανάπλαση των Βυζαντινών Τειχών. - Η λειτουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου. - Η λειτουργία του Λαογραφικού Μουσείου. - Η λειτουργία του Μουσείου Τρένων. - Η λειτουργία του Εκκλησιαστικού Μουσείου.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Καταστροφή παραδοσιακών συνόλων και αξιόλογων κτιρίων. - Κίνδυνος εμφάνισης κόπωσης από επαναλαμβανόμενες, χωρίς εμπλουτισμό, πολιτιστικές δραστηριότητες. - Υψηλό κόστος πολιτιστικών εκδηλώσεων και έλλειψη χρηματοδότησης από κοινοτικούς ή εθνικούς πόρους. 	<ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία Ισχυρής Ταυτότητας της πόλης της Δράμας. - Η επόμενη Προγραμματική περίοδος 2014-2020 (ΕΣΠΑ) και συμμετοχή σε Ο.Χ.Ε Πολιτισμού - Τουρισμού. - Ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού με πολιτιστικό προσανατολισμό. - Υποστήριξη πολιτιστικών συλλόγων. - Συνεργασίες σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο με άλλους Δήμους και Περιφέρειες για την εξεύρεση πόρων για πολιτιστικές εκδηλώσεις. - Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις είναι ευκαιρία και δυνατότητα υψηλής προστιθέμενης αξίας για την οικονομική ανάπτυξη και την καταπολέμηση της ανεργίας στο Δήμο. - Η έναρξη διαδικασίας σύνταξης της Ειδικής Διαχειριστικής Μελέτης ανάδειξης και αξιοποίησης του Ιστορικού Κέντρου της πόλης.
<p>ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ο Δήμος δεν έχει την αρμοδιότητα, ούτε τους επαρκείς πόρους για να παρέμβει συνολικά στη διάσωση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτιστικού κτιριακού αποθέματος στην πόλη της Δράμας και στην γύρω περιοχή. ➤ Η στοχευμένη αναβάθμιση και επέκταση χρονικά στους θεσμούς: Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους, Διεθνές Φεστιβάλ παραδοσιακών χορών Ξηροποτάμου, Φεστιβάλ Γαλλικού Κινηματογράφου, Ελευθέρια της πόλης, Ονειρούπολη Δράμας καθώς και στις εν γένει πολιτιστικές δραστηριότητες. ➤ Η πόλη έχει υψηλή αναγνωρισιμότητα πανελλαδικά, πρέπει όμως να υπάρχει συνεχής διαφημιστική προβολή σε όλη τη διάρκεια του έτους. ➤ Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών για ενεργό συμμετοχή σε πολιτιστικές 	

δράσεις και εκδηλώσεις του Δήμου, μέσω του εθελοντισμού.

- Η δημιουργία θεματικού πάρκου πολιτισμού – αρχιτεκτονικής στην περιοχή της Αγίας Βαρβάρας – Ιστορικού Κέντρου.
- Ανάδειξη πολιτιστικής ταυτότητας της Δράμας.
- Δημιουργία micro-site στη νέα διαδικτυακή πύλη του Πολιτιστικού Οργανισμού.
- Ανάδειξη του νέου Πολιτιστικού Κέντρου (παλιό Δημαρχείο) σε σημείο προώθησης του πολιτιστικού προϊόντος.

ΜΕΤΡΟ 2.5 : Δια βίου Μάθηση

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Μη επαρκής κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των ενήλικων σε επίπεδο περιφέρειας. Η ύπαρξη του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας καλύπτει μόνο το μέρος της απόκτησης τίτλου βασικής τυπικής εκπαίδευσης. - Η ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης (Ν. 3879/2010) απαντά στις ανάγκες γενικής εκπαίδευσης του ενήλικου πληθυσμού πέραν του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και συστηματοποιεί τις επιμορφωτικές ανάγκες σε σχέση με την αγορά εργασία και την κοινωνική ανάπτυξη. - Η διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης δημοτών (ειδικά μετά την κατάργηση της Ν.Ε.Λ.Ε. και του Κ.Ε.Ε.) και ιδιαίτερα των μελών ευπαθών κοινωνικών ομάδων, σε δράσεις κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης. - Η μη ύπαρξη θεσμοθετημένου φορέα συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού σε συνεχή βάση. - Ανάγκη ύπαρξης ιδιόκτητου χώρου για την λειτουργία δομών του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η δυνατότητα σύναψης Προγραμματικών Συμβάσεων του Δήμου με τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης για υλοποίηση Προγραμμάτων Γενικής Παιδείας καθώς και με το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης. - Οι δυνατότητες επιμόρφωσης για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας. - Οι δυνατότητες επιμόρφωσης σε θέματα υγείας, πολιτισμού, συμβουλευτικής κ.α. καθώς και εφαρμογής προγραμμάτων που αποτελούν αμιγώς τοπική ανάγκη για την υποστήριξη των δημοτών και την προώθηση της τοπικής οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης. - Δυνατότητες χρήσης των Σχολικών Διδακτηρίων της Α' Βάθμιας και Β' Βάθμιας Εκπαίδευσης και της υλικοτεχνικής υποδομής αυτών. - Η ενίσχυση του εισοδήματος των εκπαιδευτικών και ενίσχυση της παρουσίας υψηλά καταρτισμένων ανθρώπων στο δυναμικό του δήμου.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Κίνδυνος μη στελέχωσης του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης με το απαραίτητο μόνιμο προσωπικό. - Κίνδυνος μη επαρκούς οικονομικής κάλυψης της λειτουργίας της Δια Βίου Μάθησης. - Απαραίτητη η απεμπλοκή της Υπηρεσίας Δια Βίου Μάθησης από άλλα ζητήματα & υποχρεώσεις που αφορούν την Τυπική Εκπαίδευση και που αποτελούν Νομικά Πρόσωπα του Δήμου (Σχολικές Επιτροπές Πρωτοβάθμιας – Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) κ.ά. 	<ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία πιστοποιημένης δομής παροχής Γενικής εκπαίδευσης στον ενήλικο πληθυσμό του Δήμου Δράμας, ενταγμένης στο Εθνικό Μητρώο Φορέων Δια Βίου Μάθησης. - Συνεργασία με άλλες υπηρεσίες του Δήμου. - Συνεργασία με διάφορους Φορείς του Νομού (Συλλόγους, Μ.Κ.Ο., Επιμελητήρια, Εκπαιδευτικούς Φορείς κ.ά.) - Αξιοποίηση νέου ΕΣΠΑ για τη αναβάθμιση

	του εξοπλισμού εργαστηρίων.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ευκαιρίες σε όλο τον ενήλικο πληθυσμό για συστηματική και διαρκή επιμόρφωση. ➤ Ψυχοκοινωνική στήριξη των νέων άνεργων. ➤ Ευκαιρίες για προσωπική και ομαδική ανάπτυξη. ➤ Σύνδεση της επιμόρφωσης με την απασχόληση και την τοπική ανάπτυξη, που αφορά εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους (λόγω συγκράτησης του επιστημονικού κεφαλαίου στον τόπο μας). 	

ΜΕΤΡΟ 2.6 : Τουρισμός	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Μη ικανοποιητική αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων για την ανάδειξη της Δράμας ως ισχυρού τουριστικού πόλου. - Μειωμένες υποδομές υποδοχής και διαμονής τουριστών. - Δημιουργία πολλαπλών σημείων πρόσβασης στο Internet για τους τουρίστες και τους δημότες (Hot spots). - Έλλειψη κοινής πολιτικής στρατηγικής σε επίπεδο νομού για όλα τα επίπεδα τουρισμού (εκκλησιαστικό, οικοτουρισμό, Ονειρούπολη, αθλητικό, γαστρονομικό). 	<ul style="list-style-type: none"> - Ο Δήμος Δράμας αποτελεί ελκυστικό τόπο για όλες τις εποχές του χρόνου. - Σύνδεση με επιλεγμένους τουριστικούς φορείς, Ελλάδας και Εξωτερικού. - Πλούσιο φυσικό, ανθρωπογενές και οικιστικό περιβάλλον (αστικό και εξωαστικό) (π.χ. Δάσος Ερυθρελάτης). - Καλές κλιματολογικές συνθήκες και ικανοποιητικές υποδομές. - Οινοπαραγωγή και καθιέρωση της Δραμινογνωσίας. - Ονειρούπολη. - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Μη αξιοποίηση των δυνατοτήτων με βάση τα νέα Χωροταξικά Σχέδια. - Η απουσία μας από Στρατηγικούς Σχεδιασμούς που μας αφορούν. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η Διαπολιτισμικότητα. - Η διάνοιξη του κάθετου άξονα σύνδεσης Δράμας – Βουλγαρίας. - Η αυξανόμενη διεθνής τάση προσέγγισης της φύσης και της παράδοσης. - Η ύπαρξη πλούσιων τουριστικών πόρων για ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού. - Η ανάδειξη ελκυστικών οικισμών στην ύπαιθρο. - Η Τοπική Ενότητα Σιδηρονέρου με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. - Το Νέο ΕΣΠΑ 2014-2020 και συμμετοχή σε Ο.Χ.Ε Πολιτισμού - Τουρισμού.
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αξιοποίηση προσέλευσης τουριστών και η αύξηση της επισκεψιμότητας. ➤ Ο ιστορικός τόπος της πόλης με την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του αποτελούν πόλο έλξης επισκεπτών. Ζητούμενο, η διάχυση των πολλαπλασιαστικών ωφελειών σε όλο το Δήμο. 	

έτος η Π.Ε. παράγει το 0,5% του ΑΕΠ. Η παραγωγή αποτελεί το 1,5% της συνολικής γεωργικής παραγωγής της χώρας.

Τα προϊόντα που καλλιεργούνται στο Δήμο Δράμας είναι κυρίως δημητριακά, βαμβάκι, βιομηχανική ντομάτα, καπνός, αμπέλια, φρούτα και λαχανικά. Η δασική παραγωγή αποτελεί σημαντικό μέρος της οικονομίας της περιοχής. Ειδικότερα, η περιοχή διαθέτει τα πλουσιότερα δάση στην Ελλάδα με κυριότερα δασοπονικά προϊόντα να προέρχονται από τα δάση της ερυθρελάτης, πεύκης, οξιάς, δρυός και λεύκης τα οποία και απορροφούνται σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα από τις τοπικές βιομηχανίες ξύλου.

Σε ότι αφορά στο δευτερογενή τομέα οι κλάδοι της μεταποίησης και των κατασκευών συμμετέχουν σημαντικά. Οι μεταποιητικοί κλάδοι που κυριαρχούν είναι της επεξεργασίας μαρμάρου, των βιοτεχνιών κατασκευής προϊόντων από μέταλλο, των βιοτεχνιών ξύλου και επίπλων και τέλος του κλάδου των τροφίμων και των ποτών.

Ο τομέας της μεταποίησης αναπτύχθηκε κυρίως λόγω των ισχυρών κινήτρων των αναπτυξιακών νόμων, μετά το 1980, οφειλόμενος στο χαμηλό κόστος εργασίας, στην αποκέντρωση της παραγωγής και τα κίνητρα. Η πρόσφατη θεσμοθέτηση νέων μεθόδων άσκησης άμεσης βιομηχανικής πολιτικής με την εφαρμογή του Ν. 3299/2004 διατηρεί τα κίνητρα για την Περιφέρεια σε υψηλά και ικανοποιητικά επίπεδα συγκριτικά με την υπόλοιπη Ελλάδα. Οι ΜΜΕ της Περιφέρειας, κατανέμονται κυρίως στους κλάδους:

- Τροφίμων και ποτών (30,8%),
- Ξύλου και επίπλου (24,3%),
- Μεταλλικών κατασκευών (18,2%)
- Ετοίμου ενδύματος (16,5%)

Όσο αφορά τη χωρική τους διασπορά, την πρώτη θέση κατέχει ο νομός Έβρου, και ακολουθούν ο νομός Ροδόπης, Ξάνθης, Καβάλας και τέλος της Δράμας.

Ένας από τους δυναμικότερους κλάδους στην ΠΑΜΘ - ο σημαντικότερος με ισχυρό εξαγωγικό προσανατολισμό - είναι ο κλάδος των ορυχείων-λατομείων, λόγω των πλούσιων μαρμαροφόρων κοιτασμάτων Δράμας-Καβάλας-Θάσου (με κύρια λατομικά κέντρα στις περιοχές Φαλακρού, Παγγαίου και Θάσου). Το 80% των συνολικών εξαγωγών ελληνικού μαρμάρου προέρχεται από αυτή την περιοχή, που συγκεντρώνει το 40% των ενεργών λατομείων μαρμάρου της χώρας (80 ενεργά λατομεία). Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι ο κλάδος δεν αποτελεί σημαντική πηγή απασχόλησης στην Περιφέρεια (λιγότερο από 1% του συνόλου), ενώ και η ίδια η δραστηριότητα δείχνει κάποια στασιμότητα τα τελευταία χρόνια.

Ειδικά στην Π.Ε. Δράμας ένα από τα μεγαλύτερα σημεία οικονομικού ενδιαφέροντος που, είναι στον τομέα του μαρμάρου καθώς σήμερα αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την ανάπτυξή του. Το υπέδαφος του νομού περικλείει επίσης αξιόλογο ορυκτό πλούτο σε βιομηχανικά κυρίως ορυκτά. Σημαντικά είναι τα κοιτάσματα μαγγανίου στις υπώρειες του Φαλακρού, τα κοιτάσματα ουρανίου και βιομηχανικών ορυκτών στην περιοχή Παρανεοστίου, καθώς και το λιγνιτικό πεδίο που έχει εντοπισθεί στην περιοχή Μαυρολεύκης.

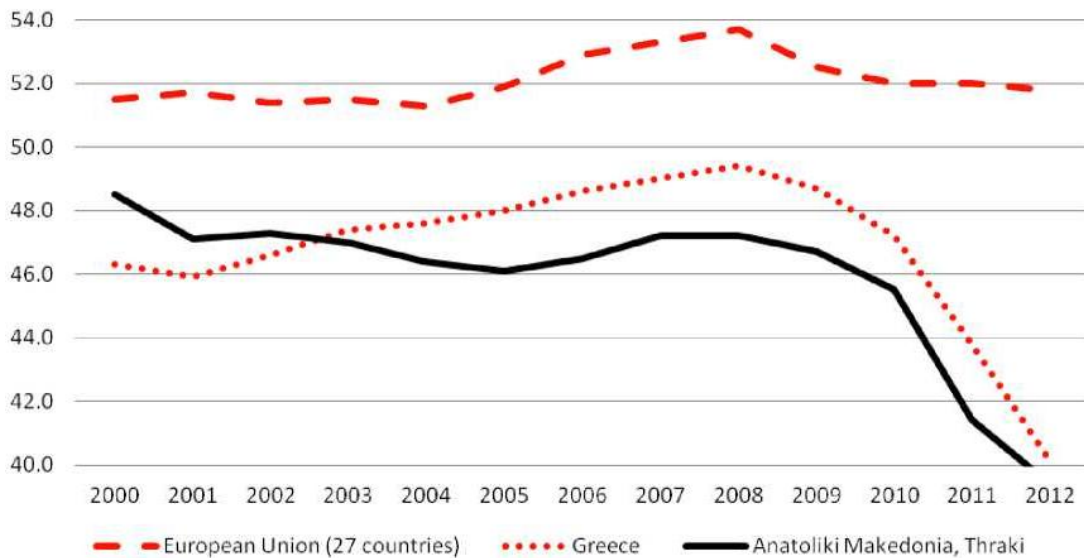
Στον τριτογενή τομέα οικονομικής δραστηριότητας τη Π.Ε. Δράμας ο τουρισμός παρουσιάζει σημαντική άνοδο από το 2001 και εντεύθεν με ταυτόχρονη την έντονη επενδυτική δραστηριότητα σε υποδομές τουρισμού, όπως ξενοδοχειακές μονάδες, κλπ. Σημαντικό ρόλο στην άνοδο του τουρισμού έπαιξε και η ανάπτυξη του Χιονοδρομικού Κέντρου Φαλακρού, η ενίσχυση της κουλτούρας εναλλακτικού τουρισμού καθώς και δημιουργία ξενοδοχειακών υποδομών μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων όπως το

πρόγραμμα Leader.

Τέλος, στην πρωτεύουσα της περιφερειακής ενότητας, τη Δράμα, είναι συγκεντρωμένες οι βασικές υπηρεσίες διοίκησης, εκπαίδευσης, περίθαλψης και αθλητισμού. Στην πόλη λειτουργούν σύγχρονο νοσοκομείο, δίκτυο αθλητικών εγκαταστάσεων και το τμήμα Δασοπονίας, Αρχιτεκτονικής Τοπίου και Οινοποιίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Απασχόληση

Οι ρυθμοί συμμετοχής του πληθυσμού της περιφέρειας στην απασχόληση, είναι εδώ και πολλά χρόνια (από το 2003), χαμηλότεροι τόσο του Ελληνικού μέσου όρου όσο και του μ.ο. της ΕΕ-27, όπως φαίνεται από το παρακάτω γράφημα. Από το 2008 μάλιστα και μετά ακολουθούν μία δραματική πτωτική πορεία η οποία μόλις το 2012 αρχίζει να δείχνει κάποιες τάσεις συγκράτησης.

Εικόνα 5. Συμμετοχή του πληθυσμού της Α.Μ.Θ. στην απασχόληση.

Τα ποσοστά ανεργίας ανά Περιφερειακή Ενότητα για τα έτη 2005 - 2011, σε σχέση με τα αντίστοιχα της χώρας, παρουσιάζονται στο παρακάτω Πίνακα:

Πίνακας 8. Ποσοστά ανεργίας ανά Περιφερειακή Ενότητα για τα έτη 2005 - 2011.

ΠΕ / έτος	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΔΡΑΜΑΣ	22,3%	19,5%	17,5%	15,5%	13,3%	16,0%	20,6%
ΚΑΒΑΛΑΣ	12,8%	12,2%	10,7%	9,2%	9,5%	13,0%	20,3%
ΕΒΡΟΥ	12,4%	11,2%	8,2%	8,0%	14,2%	17,4%	20,8%
ΞΑΝΘΗΣ	9,0%	8,1%	9,5%	6,6%	11,1%	16,4%	23,3%
ΡΟΔΟΠΗΣ	5,3%	5,9%	5,7%	6,2%	7,0%	9,4%	13,6%
ΣΥΝ.ΧΩΡΑΣ	9,9%	8,9%	8,3%	7,6%	9,5%	12,5%	17,7%

Συνέπειες την γενικευμένης οικονομικής κρίσης είναι η αύξηση της ανεργίας στην περιφέρειά μας, που παρουσιάζεται αναλυτικά ανά δήμο στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 9. Η ανεργία στην Π.Ε. Δράμας.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ	ΗΛΙΚΙΑ	ΑΝΑΖΗΤΟΥΝΤΕΣ ΕΡΓ. (Α)			ΜΗ ΑΝΑΖΗΤ.ΕΡΓ. (Β)			ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΩΝ (Α+Β)		
		ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
		1	1	2	0	0	0	1	1	2
ΔΗΜΟΣ ΔΟΞΑΤΟΥ	19	70	75	145	5	1	6	75	76	151
	26	119	227	346	16	13	29	135	240	375
	36	113	165	278	20	7	27	133	172	305
	46	88	128	216	23	13	36	111	141	252
	56	30	31	61	5	13	18	35	44	79
ΣΥΝΟΛΟ Δ. ΔΟΞΑΤΟΥ		421	627	1.048	69	47	116	490	674	1.164
ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ		6	12	18	3	0	3	9	12	21
	19	382	536	918	29	19	48	411	555	966
	26	672	1.294	1.966	64	84	148	736	1.378	2.114
	36	645	1.172	1.817	90	81	171	735	1.253	1.988
	46	547	864	1.411	91	79	170	638	943	1.581
56	250	233	483	52	87	139	302	320	622	
ΣΥΝΟΛΟ Δ. ΔΡΑΜΑΣ		2.502	4.111	6.613	329	350	679	2.831	4.461	7.292
ΔΗΜΟΣ Κ. ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ		2	1	3	1	0	1	3	1	4
	19	31	47	78	7	5	12	38	52	90
	26	46	69	115	7	5	12	53	74	127
	36	44	46	90	6	2	8	50	48	98
	46	26	26	52	7	3	10	33	29	62
56	12	9	21	4	0	4	16	9	25	
ΣΥΝΟΛΟ Δ. Κ. ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ		161	198	359	32	15	47	193	213	406
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ		0	0	0	0	0	0	0	0	0
	19	9	13	22	0	1	1	9	14	23
	26	17	23	40	1	2	3	18	25	43
	36	21	29	50	4	3	7	25	32	57
	46	10	19	29	1	4	5	11	23	34
56	9	9	18	3	0	3	12	9	21	
ΣΥΝΟΛΟ Δ. ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ		66	93	159	9	10	19	75	103	178
ΔΗΜΟΣ ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ		0	1	1	1	0	1	1	1	2
	19	51	84	135	4	4	8	55	88	143
	26	82	127	209	10	4	14	92	131	223
	36	66	139	205	17	9	26	83	148	231
	46	77	90	167	18	6	24	95	96	191
56	29	22	51	9	16	25	38	38	76	
ΣΥΝΟΛΟ Δ. ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ		305	463	768	59	39	98	364	502	866
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΡΑΜΑΣ		9	15	24	5	0	5	14	15	29
	19	543	755	1.298	45	30	75	588	785	1.373
	26	936	1.740	2.676	98	108	206	1.034	1.848	2.882
	36	889	1.551	2.440	137	102	239	1.026	1.653	2.679
	46	748	1.127	1.875	140	105	245	888	1.232	2.120
56	330	304	634	73	116	189	403	420	823	

Αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του δήμου και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης

Στον πίνακα που ακολουθεί αξιολογείται η κατάσταση του Δήμου Δράμας, στον θεματικό τομέα: **ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.**

Θεματικός Τομέας: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	
ΜΕΤΡΟ 3.1 : Απασχόληση και ανθρώπινο δυναμικό	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Η Δράμα ανήκει σε μία από τις φτωχότερες περιφέρειες της χώρας και με χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης από το μέσο εθνικό. - Υψηλή και με τάσεις αύξησης ανεργία. - Υψηλός ρυθμός αστικοποίησης-εγκατάλειψης της υπαίθρου. - Ο Νομός Δράμας έχει ιδιαίτερα χαμηλή ανάπτυξη παροχής των υπηρεσιών. - Μορφωτική ανισότητα του πληθυσμού, σχετικά χαμηλό μορφωτικό επίπεδο (επομένως και επαγγελματικής κατάρτισης) στις αγροτικές περιοχές. - Έλλειψη προγραμμάτων ανάπτυξης επιχειρηματικού πνεύματος στις σχολές της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του τόπου. - Έλλειψη μηχανισμών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας. - Χαμηλή εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της πληροφορικής και επικοινωνιών και ελλιπής πληροφόρηση. - Απουσία καινοτόμων έργων για την τόνωση της τοπικής οικονομίας. - Θέση εκτός Εγνατίας Οδού. - Θέση εκτός χρήσης Φυσικού Αερίου. - Έλλειψη συντονισμού φορέων για συλλογικές πολιτικές δράσεων. - Εκροή οικονομικών εξαιτίας φοίτησης νέων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε άλλες πόλεις. - Μη χρήση αναπτυξιακών κινήτρων από μεγάλες επιχειρήσεις για εγκατάσταση στην περιοχή μας. - Μη επαρκώς εκσυγχρονισμένος αγροτικός τομέας. - Αύξηση του δείκτη γήρανσης κυρίως στους περιφερειακούς οικισμούς. - Μείωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού λόγω μετανάστευσης (εσωτερικής και εξωτερικής). 	<ul style="list-style-type: none"> - Ευρεία παραγωγική βάση. - Ικανοποιητικής στάθμης και ισόρροπα αναπτυσσόμενες υποδομές μεταφορών (ενδοπεριφερειακές και τοπικές). - Ταχύς εκσυγχρονισμός υποδομών τηλεπικοινωνιών. - Ικανοποιητικής στάθμης και ισόρροπα αναπτυγμένες υποδομές βιομηχανικής συγκέντρωσης (ΒΙΠΕ). - Ενδιαφέρον για ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής και για αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. - Συνεχής αύξηση του τριτογενούς τομέα - Αύξηση της τουριστικής (εναλλακτικής) κίνησης. - Κατάλληλα χαρακτηριστικά για ανάπτυξη ΑΠΕ. - Σημαντική εισροή παλιννοστούντων ομογενών που επηρεάζουν την εξέλιξη. - Μη ύπαρξη αξιόλογων προβλημάτων κοινωνικής συνοχής. - Ισχυρή οικογενειακή δομή.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες

<ul style="list-style-type: none"> - Αυξανόμενη ανεργία /αποβιομηχάνιση της περιοχής. - Μείωση θέσεων στον Δευτερογενή τομέα. - Περιθωριοποίηση ομάδων πληθυσμού. - Υψηλά κόστη ανάπτυξης και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών. - Ενίσχυση εμπορικού ανταγωνισμού στην ΕΕ και διεθνώς. - Ανταγωνισμός σε επίπεδο τοπικών αυτοδιοικήσεων. - Ενίσχυση συγκεντρωτισμού στην οικονομία και αύξηση περιφερειακών ανισοτήτων. - Εκροή οικονομικών δραστηριοτήτων προς τη Βουλγαρία. - Η αστάθεια εθνικής πολιτικής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση των ειδικών ομάδων του πληθυσμού, για την ένταξη στην αγορά εργασίας. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ταχύς μετασχηματισμός της οικονομίας. - Δρομολογούμενα (εκκολαπτήρια) – θερμοκοιτίδες επιχειρηματικότητας. - Ταχύς εκσυγχρονισμός υποδομών τηλεπικοινωνιών και ευρυζωνικότητας. - Ένταξη του αστικού κέντρου σε δίκτυα πόλεων. - Τα ευρωπαϊκά προγράμματα της τρέχουσας Προγραμματικής περιόδου. - Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για έρευνα και τεχνολογία. - Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της επιχειρηματικής και αναπτυξιακής δραστηριότητας. - Αξιοποίηση των σχολών του Τ.Ε.Ι και του επιστημονικού δυναμικού της πόλης. - Συνεχόμενη χρήση αναπτυξιακών κινήτρων. - Παγκόσμια αύξηση ενδιαφέροντος για εναλλακτικές μορφές τουρισμού. - Αξιοποίηση των ΑΠΕ μέσω κινήτρων.
--	---

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Προοδευτικά αυξανόμενη ανεργία, ιδιαίτερα στους νέους, συνεργασία με αρμόδιους φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων αντιμετώπισης της ανεργίας με χρηματοδότηση από το Ε.Κ.Τ. (π.χ. προγράμματα ενίσχυσης της κατάρτισης, της επιχειρηματικότητας της απασχόλησης (όχι απασχολησιμότητας), της απόκτησης εργασιακής εμπειρίας 5μηνης ή άλλης απασχόλησης, κοινωνικής εργασίας κλπ.).
- Προσλήψεις για πρακτική άσκηση φοιτητών ΑΕΙ-ΤΕΙ – μαθητών ΕΠΑΣ.
- Ανάπτυξη ειδικού διαδίκτυακού τόπου σύνδεσης προσφοράς και ζήτησης εργασίας.
- Διερεύνηση – ανάπτυξη – εφαρμογή του θεσμού του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης.
- Ανάπτυξη ΤΑΠΤΟΚ-ΚΟΙΝΣΕΠ.
- Δημιουργία Μονάδας Επιτάχυνσης της Τοπικής Ανάπτυξης.
- Αυξημένη απώλεια θέσεων εργασίας λόγω κλεισίματος ή μεταφοράς κρίσιμων βιομηχανικών-βιοτεχνικών μονάδων και ανάγκη για δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της επιχειρηματικής και αναπτυξιακής δραστηριότητας.
- Ανάπτυξη τουριστικής κίνησης.
- Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για έρευνα και τεχνολογία.
- Αξιοποίηση των σχολών του Τ.Ε.Ι. και του επιστημονικού δυναμικού της πόλης.

ΜΕΤΡΟ 3.2 : Επιχειρηματικότητα και Οικονομία

Προβλήματα/Ανάγκες

Ισχυρά σημεία

<ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία πολλαπλών σημείων πρόσβασης στο Internet για τους τουρίστες και τους δημότες (Hotspots). - Ανάγκη αναβάθμισης των σχέσεων και σύναψης πολλαπλών μορφών συνεργασίας με επιχειρήσεις, οικονομικούς και λοιπούς φορείς σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την προώθηση ζητημάτων οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου. - Μικρή εμπειρία ανάληψης δράσεων και πρωτοβουλιών ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας και υποστήριξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών από τον Δήμο. - Η γήρανση του αγροτικού πληθυσμού. - Ο πολυκερματισμός της ιδιοκτησίας. - Η έλλειψη τυποποίησης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η Δράμα αποτελεί ελκυστικό τόπο για όλες τις εποχές του χρόνου. - Σύνδεση με επιλεγμένους τουριστικούς φορείς, Ελλάδας – Εξωτερικού. - Ο Δήμος Δράμας πρέπει να συνιστά προορισμό και τόπο διαμονής και όχι μόνο στάση ή πέρασμα. - Η υποστήριξη και προώθηση της ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας παίζει σημαντικό ρόλο στη μείωση της ανεργίας και στην επίτευξη του στόχου της κοινωνικής συνοχής και της μείωσης των αποτελεσμάτων της οικονομικής κρίσης, στην τοπική οικονομία και κοινωνία. - Κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των επιδράσεων της οικονομικής κρίσης σε τοπικό οικονομικοκοινωνικό επίπεδο. - Αναδιάρθρωση καλλιεργειών. - Αξιοποίηση ήπιων μορφών ενέργειας, όπως ηλιακής και γεωθερμικής. - Εκμετάλλευση Δημοτικής περιουσίας π.χ. Βοσκότοποι, δημοτικά δάση κλπ.. - Δυνατότητα ανάπτυξης συνεργασιών με γειτονικούς ΟΤΑ (Διαδημοτικές συνεργασίες, Προγραμματικές συμβάσεις, κλπ.). - Δυνατότητα ανάπτυξης τοπικών-υπερτοπικών δικτύων και συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά και εθνικά δίκτυα και αξιοποίηση της υπάρχουσας συμμετοχής του Δήμου. - Αξιοποίηση σχέσεων με αδελφοποιημένες πόλεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Μη αξιοποίηση των δυνατοτήτων με βάση τα νέα Χωροταξικά Σχέδια. - Πολύπλοκο θεσμικό και νομικό πλαίσιο οικονομικής στήριξης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. - Δυσκολίες οικονομικής διασυνδεσιμότητας επιχειρήσεων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. - Επακριβής καθορισμός των δυνατοτήτων και του πεδίου δράσης του Δήμου Δράμας αναφορικά με την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την γενικότερη οικονομική ανάπτυξη. 	<ul style="list-style-type: none"> - Διαπολιτισμικότητα στον κοινωνικό ιστό και στους επισκέπτες του Δήμου. - Η διάνοιξη του κάθετου άξονα προς Εγνατία Οδό και κατασκευή του άξονα Δράμα-Αμφίπολη. - Αυξανόμενη διεθνής τάση προσέγγισης της φύσης και της παράδοσης και αξιοποίηση της στην ανάπτυξη του τουρισμού και της οικονομίας. - Η ύπαρξη πλούσιων τουριστικών πόρων για ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού. - Η Τ.Κ. Σιδηρονέρου με την ειδική δυναμική της παραμένει αναξιοποίητη κατά ένα μεγάλο ποσοστό, τουριστικά και γενικότερα οικονομικά. - Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων

<ul style="list-style-type: none"> - Το υψηλό κόστος αγροτικής παραγωγής. 	<ul style="list-style-type: none"> - της Ε.Ε. (όπως π.χ. νέο ΕΣΠΑ). - Συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα για νέες πρακτικές στις παραγωγικές διαδικασίες. - Ανάπτυξη νέων τρόπων εξερεύνησης χρηματοδοτήσεων (π.χ. με Crowd-Funding).
<p>ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση προσέλευσης τουριστών και η επιδίωξη της αύξησης της επισκεψιμότητας, με τα πολλαπλασιαστικά οφέλη τους για την τοπική οικονομία. • Η περιοχή του Ιστορικού Κέντρου και των πηγών της Αγίας Βαρβάρας αποτελούν πόλο έλξης επισκεπτών. Ζητούμενη η διάχυση των πολλαπλασιαστικών ωφελειών σε όλο το Δήμο. • Αύξηση τουριστικής κίνησης ως μοχλού ανάπτυξης με την αξιοποίηση πολλαπλών μορφών τουρισμού, όπως Αγροτουρισμός, Ιατρικός Τουρισμός, Θρησκευτικό Τουρισμό κλπ., αξιοποιώντας τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής μας. • Προώθηση εναλλακτικής - βιολογικής γεωργίας στοχευμένων προϊόντων. • Ανάγκη αύξησης των συνεργασιών του Δήμου και αναβάθμισης – αξιοποίησης υφιστάμενων. 	

ΜΕΤΡΟ 3.3 : Καινοτομία και Οικονομία Γνώσης

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη αξιοποίησης του ακαδημαϊκού και ερευνητικού δυναμικού της ευρύτερης περιοχής του Δήμου για την τοπική ανάπτυξη και τη χρήση καινοτομιών σε όλο το φάσμα των λειτουργιών του Δήμου. - Αντιδράσεις από τους ελεύθερους επαγγελματίες μελετητές για τη συμμετοχή ακαδημαϊκού και ερευνητικού προσωπικού στην εκπόνηση μελετών. - Ανάγκη επιμόρφωσης και απόκτησης εξειδίκευσης για διαδικασίες και πρακτικές συνεργασίας του Δήμου, με το ακαδημαϊκό και ερευνητικό δυναμικό της περιοχής. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η λειτουργία της Πολυτεχνικής Σχολής του Δ.Π.Θ. στη πόλη της Ξάνθης με ένα μεγάλο αριθμό τεχνολογικών σχολών: Αρχιτεκτόνων Μηχ., Πολιτικών Μηχ., Ηλεκτρολόγων Μηχ. & Μηχ. Υπολογιστών, Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης και Μηχανικών Περιβάλλοντος. Οι σχολές αυτές παρέχουν μεγάλο αριθμό σπουδαστών αλλά και ακαδημαϊκού, ερευνητικού επιστημονικού δυναμικού με μεγάλες δυνατότητες εκπόνησης εξειδικευμένων μελετών, οι οποίες θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν πολλαπλές ανάγκες του Δήμου σε τεχνικές μελέτες. - Η λειτουργία του ΤΕΙ ΑΜΘ και των σχολών του στην Καβάλα και Δράμα, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη και καινοτομία με μεγάλη επιτυχία. - Η ύπαρξη ερευνητικών κέντρων στις τεχνολογίες πληροφορικής (π.χ. Ε.Κ. ΑΘΗΝΑ).
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Η αδυναμία διαχείρισης της γνώσης στους ΟΤΑ με αποτέλεσμα την πλημμελή ανάπτυξη και εκμετάλλευση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων τους. - Η πλημμελής ανταλλαγή γνώσης είτε μεταξύ των Υπηρεσιών ενός ΟΤΑ είτε 	<ul style="list-style-type: none"> - Η συνεργασία με τα Πανεπιστήμια, ΤΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα της ΠΑΜΘ αλλά και της υπόλοιπης Ελλάδας. - Η ενεργοποίηση του επιστημονικού δυναμικού του τόπου.

μεταξύ των ΟΤΑ.	
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αξιοποίηση του ακαδημαϊκού ερευνητικού και επιστημονικού δυναμικού της ευρύτερης περιοχής του Δήμου για την τοπική ανάπτυξη και τη χρήση καινοτομιών σε όλο το φάσμα των λειτουργιών του Δήμου. ➤ Ανάγκη επιμόρφωσης και απόκτησης εξειδίκευσης για διαδικασίες και πρακτικές συνεργασίας του Δήμου με το ακαδημαϊκό, ερευνητικό και επιστημονικό δυναμικό της περιοχής. 	

1.4 Το οργανόγραμμα, το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου και οι οριζόντιες υπηρεσίες.

Οι δραστηριότητες των Υπηρεσιών του Δήμου Δράμας κατανέμονται στις εξής διοικητικές ενότητες, σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας ΦΕΚ 2440Β/02-11-2011:

Υπηρεσίες απευθείας υπαγόμενες στο Δήμαρχο.

1. Γενικός Γραμματέας.
2. Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:
 - Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου.
 - Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων.
 - Γραφείο Διαφάνειας.
 - Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας.

3. Νομική Υπηρεσία.

Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας.

Η Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας καταργήθηκε με τον Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ 167/Α/2013) και επανασυστήθηκε με τον Ν. 4325/2015 (ΦΕΚ 47/Α/2015).

Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής.

Η εν λόγω Διεύθυνση περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης.
- Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Υπηρεσίες τοπικής και οικονομικής Ανάπτυξης.

Το Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας.
- Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων.
- Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού.

Διεύθυνση Πολεοδομίας.

Η εν λόγω Διεύθυνση περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών και Έλεγχου Κατασκευών.
- Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών.

Διεύθυνση Καθαριότητας και Ανακύκλωσης.

Η εν λόγω Διεύθυνση περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων υλικών.
- Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργείων.
- Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων.

Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου.

Η εν λόγω Διεύθυνση περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας.
- Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου.
- Τμήμα Κοιμητηρίων.

Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού.

Η εν λόγω Διεύθυνση περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων.
- Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας.
- Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού.

Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών.

Η εν λόγω Διεύθυνση περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου.
- Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών.
- Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού.
- Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας.

Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

Η εν λόγω Διεύθυνση περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου.
- Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας.
- Τμήμα Ταμείου.
- Τμήμα Προμηθειών.

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Η εν λόγω Διεύθυνση περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Τμήμα Συγκοινωνιακών - Κτιριακών Έργων και Σηματοδότησης.
- Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Σηματοδότησης.

- Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων.
- Τμήμα Συγκοινωνιών και Εγκαταστάσεων.

Αυτοτελές τμήμα ΚΕΠ.

Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών.
- Γραφείο Εσωτερικής Ανταπόκρισης.

Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα το Σιδηρόνερο.

- Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη.

Επάρκεια Διαχείρισης.

Ο δήμος Δράμας διαθέτει επάρκεια διαχείρισης πράξεων Τύπου Α και Τύπου Β για την περίοδο 2007-2013 σύμφωνα με τις αποφάσεις 2516/20-3-2009 και 2162/27.04.2012 της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΔΑ-ΑΜΘ) της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.

Νομικό Πρόσωπο Δήμου Δράμας.

Το νομικό πρόσωπο του Δήμου Δράμας συστάθηκε και λειτουργεί βάση του ΦΕΚ ίδρυσης 1896/τ.Β' /29-12-2006 και του Ο.Ε.Υ. Φ.Ε.Κ 3471/31-12-2012.

Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους.

Ο πολιτιστικός οργανισμός συστάθηκε και λειτουργεί βάση του ιδρυτικού ΦΕΚ 2521/τ.Β' /14.09.2012.

Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Πολιτιστικής και Τουριστικής Ανάπτυξης του Δήμου Δράμας (Δ.Ε.Κ.ΠΟ.Τ.Α.).

Η ΔΕΚΠΟΤΑ συστάθηκε και λειτουργεί βάση του ιδρυτικού ΦΕΚ 591/τ.Β' /14-4-2011. Έχει ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων και δραστηριοτήτων τα οποία συνοπτικά είναι τα εξής:

Στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης:

- Σχεδιασμός, μελέτη και υλοποίηση προγραμμάτων δράσης στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής καθώς και ο σχεδιασμός, μελέτη και υλοποίηση χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων εθνικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ίδιο τομέα.
- Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου.
- Η υλοποίηση ή η συμμετοχή σε ολοκληρωμένα τοπικά σχέδια και προγράμματα δράσης και πρωτοβουλίες για την εφαρμογή και ανάπτυξη πολιτικών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

- Συμβολή στην απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής τους με την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων που παρέχονται δωρεάν προς τους ανέργους, με στόχο την υποστήριξη και την ενθάρρυνσή τους για την εξεύρεση απασχόλησης, καθώς και στην προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Στον τομέα του Πολιτισμού και Αθλητισμού:

- Σχεδιασμός, μελέτη και υλοποίηση προγραμμάτων δράσης στους τομείς πολιτισμού και αθλητισμού καθώς και ο σχεδιασμός, μελέτη και υλοποίηση χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων εθνικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ίδιο τομέα.
- Η προβολή, ανάδειξη και διάδοση της ιστορίας, της παράδοσης, της λαογραφίας και των τεχνών, η ανάπτυξη συνεργασίας με τους πολιτιστικούς φορείς και τα ερασιτεχνικά συγκροτήματα της πόλης, για την ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας και την διεύρυνση των πρωτοβουλιών και των παρεμβάσεών τους.
- Συνδιοργάνωση πολιτιστικών – αθλητικών εκδηλώσεων και προγραμμάτων με τοπικούς πολιτιστικούς - αθλητικούς φορείς.
- Η λειτουργία Ενυδρείου στη δημοτική κοινότητα Μυλοποτάμου (στον παλιό ΜΥΛΟ).

Στον τομέα του Τουρισμού:

- Σχεδιασμός, μελέτη και υλοποίηση προγραμμάτων δράσης στον τομέα του τουρισμού καθώς και ο σχεδιασμός, μελέτη και υλοποίηση χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων εθνικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ίδιο τομέα.
- Διοργάνωση, υλοποίηση και διοικητική υποστήριξη του θεσμού της «*Ονειρούπολης*».
- Συνδιοργάνωση εκδηλώσεων για την τουριστική προβολή του Δήμου με σχετικούς με τον τουρισμό φορείς.
- Δημιουργία, έκδοση και διακίνηση υλικού για την τουριστική προβολή του Δήμου αυτόνομα ή σε συνεργασία με σχετικούς με τον τουρισμό φορείς.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ.

Στους πίνακες που ακολουθούν αξιολογείται η κατάσταση του Δήμου στον παρακάτω Θεματικό Τομέα: **ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.**

Θεματικός Τομέας: Οργάνωση και Λειτουργία του Δήμου και των Νομικών Προσώπων	
ΜΕΤΡΟ 4.1 : Διοίκηση, Οργάνωση και Λειτουργία των Υπηρεσιών	
- (α) Δομές (όργανα και υπηρεσίες)	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Η διαφοροποίηση στην πράξη από την οργανωτική δομή και την κατανομή των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στον Ο.Ε.Υ. με κύρια χαρακτηριστικά τη μη λειτουργία θεσμοθετημένων Διοικητικών Ενοτήτων. - Η μερική άσκηση στην πράξη θεσμοθετημένων στον Ο.Ε.Υ. λειτουργιών. - Ανάγκη για εσωτερική αναδιάρθρωση των Διευθύνσεων του Δήμου, ανακατανομή των αρμοδιοτήτων αλλά και του υπηρετούντος προσωπικού με γνώμονα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα σε συνδυασμό με τις υπηρεσιακές ανάγκες. - Η επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ Δ/νσεων του Δήμου, μεταξύ των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων αλλά και μεταξύ των Νομικών του Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου. - Έλλειψη συγκέντρωσης των υπηρεσιών του Δήμου σε ενιαίο χώρο για την εξυπηρέτηση των πολιτών. - Έλλειψη ολοκληρωμένης μηχανοργάνωσης και ηλεκτρονικής διασύνδεσης όλων των υπηρεσιών του Δήμου μεταξύ τους. - Το «κενό» που εκτιμάται αντικειμενικά ότι θα εμφανιστεί (λόγω ελλείψεως εκκολαπτηρίου στελεχών) μετά την συνταξιοδότηση ατόμων που υπηρετούν σε θέσεις ευθύνης. - Η ανυπαρξία περιγραμμάτων θέσης. - Έλλειψη κανονισμού εσωτερικών υπηρεσιών. - Η παράλληλη άσκηση δημόσιων λειτουργιών και οι επικαλύψεις 	<ul style="list-style-type: none"> - Σχετικά υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο των αιρετών, στοιχείο που επιδρά θετικά στη δεκτικότητά τους στην καινοτομία και στους νεωτερισμούς αλλά και στην επιστημονικότητα της προσέγγισης των αντικειμένων στα οποία προϊίστανται πολιτικά. - Η συμμετοχή έξι διαφορετικών συνδυασμών στο Δημοτικό Συμβούλιο προσδίδει έναν ιδεολογικό πλουραλισμό στο Σώμα, έτσι ώστε να εκφράζονται σε μεγαλύτερο εύρος οι αντιλήψεις της τοπικής κοινωνίας. - Η αναμετάδοση (μέσω live-streaming) των συνεδριάσεων του Δ.Σ. - Δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων με τη σύνταξη νέου Ο.Ε.Υ. όπου θα υπάρχει αναλυτική και επίσημη περιγραφή της δομής και των αρμοδιοτήτων των επί μέρους Υπηρεσιών του Δήμου. - Δυνατότητα αξιοποίησης Νομικών Προσώπων του Δήμου για την άσκηση όσων λειτουργιών απαιτούν μεγαλύτερη ευελιξία. - Επιμέρους κανονισμοί λειτουργίας των ΝΠΔΔ και βασικών Υπηρεσιών του Δήμου. - Δυνατότητα εφαρμογής συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης. - Διαχειριστική επάρκεια. - Έμπειρο υπηρετούν προσωπικό (ειδικά σε θέσεις αυξημένης ευθύνης).

<p>αρμοδιοτήτων φορέων και Υπηρεσιών, σε συνδυασμό με την συν-ύπαρξη Ν.Π.Δ.Δ και Ν.Π.Ι.Δ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι σοβαρές δυσλειτουργίες στο κανονιστικό πλαίσιο της Δημόσιας Διοίκησης, παρά τις προσπάθειες που έγιναν για απλούστευση των διαδικασιών. - Το σχετικά χαμηλό ποσοστό υπηρετούντων υπαλλήλων ΠΕ και ΤΕ. - Ανάγκη επιπλέον στελέχωσης: <ol style="list-style-type: none"> 1. του Τμήματος Προμηθειών λόγω αύξησης των αντικειμένων του και του κύκλου των εργασιών του. 2. α. του Τμήματος Ταμείου και Εσόδων λόγω συρρίκνωσης του προσωπικού του, κατόπιν συνταξιοδότησης υπαλλήλων και τοποθέτησης υπαλλήλων σε θέσεις ευθύνης άλλων διευθύνσεων. β. του τμήματος Ακίνητης περιουσίας (στην περίπτωση που δεν δημιουργηθούν τα αυτοτελή τμήματα που προτείνονται από τη ΔΟΥ) με έναν Π.Ε. Τοπογράφο Μηχανικό και 1 Π.Ε. Νομικό. 3. του Τμήματος Περιβάλλοντος & Πολιτικής Προστασίας για τις αρμοδιότητες που απορρέουν στον τομέα εξοικονόμησης ενέργειας. 4. της Δ/νσης Δόμησης. 5. του Νομικού Προσώπου με: βοηθητικό προσωπικό καθαριότητας, μαγείρους, βρεφονηπιοκόμους και για το ΚΗΦΗ: νοσηλευτικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό καθαριότητας και κοινωνικούς φροντιστές. 6. της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών με: ΠΕ ειδικών προσόντων (όπως αναφέρονται στον ΟΕΥ) και ΔΕ 24 τεχνιτών ηλεκτρολόγων. 7. Της Δ/νσης Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Πληροφορικής για το: <ol style="list-style-type: none"> A) για το Τμήμα Προγραμματισμού Ανάπτυξης & Οργάνωσης, η στελέχωση με: <ul style="list-style-type: none"> ➤ έναν (1) υπάλληλο ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού (Οικονομολόγο), που θα δύναται να θεωρήσει μελέτες σχετικού περιεχομένου ➤ έναν (1) υπάλληλο ειδικότητας ΤΕ Διοικητικού Οικονομικού και ➤ έναν (1) υπάλληλο ΠΕ Κοινωνιολόγο ή συναφούς αντικειμένου σπουδών, που θα δύναται να θεωρήσει μελέτες σχετικού περιεχομένου. 	
---	--

<p>B) για το Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) η στελέχωση με:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ έναν (1) υπάλληλο ΠΕ ειδικότητας σχετικής με τεχνολογία ΗΥ, μηχανικών υπολογιστών, πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων ➤ έναν (1) υπάλληλο ΤΕ ειδικότητας σχετικής με τεχνολογία ΗΥ, μηχανικών υπολογιστών, πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων <p>8. της Κοινωνικής Υπηρεσίας με: Κοινωνικούς λειτουργούς, Διοικητικό Προσωπικό.</p> <p>9. της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών: για το Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων με 1 Διοικητικό.</p> <p>10. της ΔΕΚΠΟΤΑ με: προσωπικό</p> <ul style="list-style-type: none"> • για το ενυδρείο. • για υλοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων. • με εμπειρία στις εκδόσεις βιβλίων – εντύπων τουριστικής προβολής. • για κέντρο μελέτης της Ιστορίας της Δράμας. <p>11. της Δ/σης Παιδείας – Αθλητισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> • για το τμήμα παιδείας ΥΕ γενικών Καθηκόντων. • για το ΚΔΒΜ. <p>12. του Αυτοτελούς Τμήματος ΚΕΠ με: 1 ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής.</p>	
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η δυσκολία προσαρμογής των στελεχών σε νέες πιο βελτιωμένες οργανωτικές δομές. - Αντιδράσεις προσωπικού στο νέο θεσμικό πλαίσιο, τις μειώσεις προσωπικού και τα νέα οικονομικά δεδομένα. - Πολυνομία και έλλειψη επιμόρφωσης και εκπαίδευση υπαλλήλων του Δήμου, ειδικά αυτών που έρχονται σε καθημερινή επαφή με τους πολίτες. - Το υψηλό διαχειριστικό κόστος για την συμμόρφωση με τις εκάστοτε ρυθμίσεις (περιττό εσωτερικό κόστος διεκπεραίωσης περιττών γραφειοκρατικών διαδικασιών). - Η έλλειψη επαρκούς χρόνου των πολιτικών στελεχών για την εμπλοκή τους σε ζητήματα επιτελικού χαρακτήρα 	<ul style="list-style-type: none"> - Το Πρόγραμμα «Καλλικράτης». - Η κατάρτιση αλλά και η δυνατότητα επικαιροποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου αποτελεί ευκαιρία για τη βελτίωση της Οργανωτικής Δομής του Δήμου. - Το θεσμικό πλαίσιο των ΟΤΑ που ενισχύει την ανάπτυξη διαδημοτικών συνεργασιών. - Η δυνατότητα επιμόρφωσης – εκπαίδευσης του προσωπικού. - Η αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών του δήμου των Δημοτικών Επιχειρήσεων και των Νομικών Προσώπων. - Εφαρμογή του νόμου περί στοχοθεσίας.

<p>και στρατηγικού σχεδιασμού (λόγω μεγάλου χρόνου ενασχόλησης τους σε θέματα καθημερινότητας).</p>	
<p>ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αντιμετώπιση δυσλειτουργιών που χαρακτηρίζουν το κανονιστικό πλαίσιο ρύθμισης της δημοτικής δράσης, τα συστήματα και τις δομές λειτουργίας της, καθώς και την προώθηση της Ανοιχτής, Δίκαιης και Συμμετοχικής Δημοτικής Διοίκησης. ➤ Αντιμετώπιση προβλημάτων που ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ την ανάπτυξη του στελεχιακού δυναμικού. ➤ Εξορθολογισμός των διαδικασιών και του πλαισίου της διοίκησης των ανθρωπίνων πόρων. ➤ Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας. ➤ Εξασφάλιση των πολιτικών και τεχνικών προϋποθέσεων για την επιτυχή υλοποίηση και επίτευξη των στόχων του Ε.Π., στην ανάπτυξη της ικανότητας αλλαγής και διοίκησης, την ενσωμάτωσή της στις δομές και την κουλτούρα της ➤ Ενίσχυση περαιτέρω του θεσμού του Δ.Σ. προς την κατεύθυνση της συμμετοχικότητας από τους πολίτες. 	
<p>- (β) Διαδικασίες διοίκησης</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη τροποποίησης Ο.Ε.Υ. - Η αναντιστοιχία μεταξύ της στελέχωσης των Υπηρεσιών και των πραγματικών αναγκών τους. - Οριζόντια ανάπτυξη της Ιεραρχικής πυραμίδας σε υπερβολικά μεγάλο αριθμό οργανικών μονάδων. - Ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης - αναβάθμισης των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων. - Αδυναμία στη διάχυση γνώσεων και πληροφοριών σχετικών με τις δραστηριότητες του Δήμου μεταξύ των στελεχών του και κατ'επέκταση των τμημάτων – υπηρεσιών του. - Ανάγκη για αναβάθμιση και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των Τμημάτων και των Διευθύνσεων του Δήμου. - Ανάγκη για τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων των οργάνων διοίκησης και για συστηματικό έλεγχο της εφαρμογής τους. - Ανάγκη σύνταξης ή ανασύνταξης υπαρχόντων Κανονισμών λειτουργίας σε ΝΠΔΔ και σε βασικές υπηρεσίες. - Προβλήματα λειτουργίας λόγω διαφορετικής στέγασης των Υπηρεσιών του Δήμου. - Πλημμελής ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών των υπαλλήλων για επιμόρφωση, σε θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους. 	<ul style="list-style-type: none"> - Προώθηση εκσυγχρονισμού διοικητικών υπηρεσιών με την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και των ΤΠΕ. - Δυνατότητα σύνταξης Κανονισμών λειτουργίας ειδικών υπηρεσιών. - Συστέγαση της πλειοψηφίας των βασικών Δ/νσεων του Δήμου. - Έμπειρα στελέχη σε θέσης ευθύνης, με δυνατότητα άμεσης ανταπόκρισης σε προβλήματα του προσωπικού. - Ικανοποιητικός βαθμός συνεργασίας στελεχών με την Διοίκηση του δήμου. - Άριστη συνεργασία με φορείς ελεγκτικών μηχανισμών της λειτουργίας του δήμου. - Ικανοποιητική συνεργασία με φορείς της Γενικής Διοίκησης. - Ικανοποιητική επιμόρφωση προσωπικού.

<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη περιγραμμάτων θέσης εργασίας και εκσυγχρονισμένου κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας υπηρεσιών. - Η αδυναμία στοχοθεσίας, παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων και αξιολόγησης της απόδοσης και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. 	
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η δυσκολία κατανόησης των πλεονεκτημάτων εισαγωγής και άσκησης ενός νέου μοντέλου διοίκησης που στοχεύει στην βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και παραγωγικότητας των υπηρεσιών του Δήμου. - Ελλείψεις σε εξειδικευμένο προσωπικό. - Η αδυναμία προσαρμογής των δομών και της οργάνωσης της εργασίας των Υπηρεσιών, προς τις μεταβαλλόμενες ανάγκες και αρμοδιότητες των δημοσίων Οργανισμών. - Η συντήρηση απαρχαιωμένων ρυθμίσεων του Ο.Ε.Υ. - Η παρουσία φαινομένων διαφθοράς. - Το υπέρογκο διαχειριστικό κόστος. 	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόγραμμα «Καλλικράτης». - Επιμόρφωση ΙΝΕΠ. - Εφαρμογή του νόμου περί στοχοθεσίας. - Σύνταξη - Επικαιροποίηση – Αξιολόγηση επιχειρησιακού προγράμματος.
<p>- (γ) Συστήματα διαχείρισης και λειτουργίας</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Επικαιροποίηση της διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου ως τελικού δικαιούχου δράσεων στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου, μετά την εφαρμογή του νέου Ο.Ε.Υ. - Ανάγκη σύνταξης εσωτερικών Κανονισμών Λειτουργίας τουλάχιστον για τις βασικές του λειτουργίες. - Ανάγκη σύνταξης μελέτης περιγραμμάτων θέσεων εργασίας. - Ανάγκη αντιμετώπισης υφιστάμενων γραφειοκρατικών διαδικασιών με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των επί μέρους λειτουργιών του δήμου. - Απουσία διαχειριστικής επάρκειας σε Ν.Π.Δ και Ι.Δ, Οργανισμούς και Επιχειρήσεις του δήμου. - Η προσήλωση στον τύπο του εκάστοτε ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, σε βάρος του περιεχομένου και της ποιότητας των προβλεπόμενων υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η ικανοποίηση των πολιτών για την αμεσότητα ανταπόκρισης των παρεχόμενων υπηρεσιών, μετά από απαίτησή τους. - Δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (ISO). - Δυνατότητα περαιτέρω εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης έργων. - Δυνατότητα ολοκλήρωσης της εφαρμογής του Εθνικού Δημοτολογίου στο Δήμο. - Ύπαρξη διαχειριστικής επάρκειας με τον ισχύοντα Ο.Ε.Υ, στις βασικές Υπηρεσίες του δήμου.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Η δυσκολία προσαρμογής των υπαλλήλων στην εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης και λειτουργίας. - Η έλλειψη ειδικής γνώσης αντιμετώπισης καταστάσεων κρίσης. - Η χωρίς σχέδιο και ανταποδοτικότητα επιμόρφωση του προσωπικού. - Αδυναμία ή πλημμελής άσκηση σύγχρονου management, για την άσκησή του από στελέχη σε θέσης ευθύνης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η αξιοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.
<p>- (δ) Δραστηριότητες οριζόντιων και υποστηρικτικών υπηρεσιών</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Αδυναμία εξυπηρέτησης των αιτημάτων για όλες τις υπηρεσίες. - Υπάρχουν δυσχέρειες για την αποτελεσματική παροχή ορισμένων οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών λόγω π.χ. της ελλιπούς στελέχωσης του Γραφείου μηχανοργάνωσης, της χαμηλής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων για την παροχή υποστήριξης Τμημάτων και των Διευθύνσεων του Δήμου κ.ο.κ. - Σημαντική μείωση των οικονομικών πόρων. - Ανάγκη ανάπτυξης / ενίσχυσης υποστηρικτικών υπηρεσιών ιδίως σε θέματα πληροφορικής – τεκμηρίωσης, νομικής υποστήριξης και προγραμματισμού. - Η προσήλωση στις ιεραρχικές σχέσεις, η περιχαράκωση καθηκόντων και αρμοδιοτήτων και η δυσχέρεια ομαδικής εργασίας ή οριζόντιας συνεργασίας, ενδο-υπηρεσιακής ή δι- υπηρεσιακής. - Η δυσκολία αποτελεσματικής και δημιουργικής συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με βάση το πρότυπο της εταιρικής σχέσης και επιχειρησιακής συνεργασίας σε αντιδιαστολή με το πρότυπο της συμβατικής σχέσης εργοδότη – (προμηθευτή – παρόχου υπηρεσίας – έργου κ.λ.π.). - Η περιορισμένη αξιοποίηση των ΤΠΕ σε σχέση με την εσωτερική λειτουργία των Υπηρεσιών και τις συναλλαγές τους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η δυνατότητα εξυπηρέτησης των ΝΠΔΔ του Δήμου από την Ειδική Ταμειακή Υπηρεσία του Δήμου καθώς και από τη Νομική του Υπηρεσία. - Δυνατότητα περαιτέρω ενίσχυσης της Δ/σης Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Πληροφορικής.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η απουσία οργανωμένων δομών οριζόντιας δι-υπηρεσιακής συνεργασίας. - Ο προσανατολισμός των υπαλλήλων προς ένα πρότυπο ρόλου που θεωρεί ως πρωτεύοντα στόχο τη διασφάλιση της 	<ul style="list-style-type: none"> - Η αξιοποίηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων για ανταλλαγή εμπειριών.

<p>τυπικής νομιμότητας και (ίσως) όχι την παραγωγή υπηρεσιών και έργου.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η μειονεκτική θέση των συναλλασσομένων με τον δήμο, ιδίως αυτών που δεν διαθέτουν αυξημένη ικανότητα ή γνώσεις διαχείρισης των υποθέσεων τους, όπως είναι κάποιες κατηγορίες πολιτών και επιχειρήσεων. - Η επιβάρυνση του κόστους ζωής και της ποιότητας ζωής του πολίτη. - Η δημιουργία πρόσφορου εδάφους που καθιστά δύσκολη τη διασφάλιση της διαφάνειας στις πράξεις της Δημόσιας Διοίκησης και την αντιμετώπιση της διαφθοράς. 	
<p align="center">(ε) Δραστηριότητες τεχνικών, πολεοδομικών και περιβαλλοντικών υπηρεσιών</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Μείωση οικονομικών πόρων. - Αδυναμία εξυπηρέτησης του συνόλου των αιτημάτων για υπηρεσίες & έργα. - Η κατά περίπτωση διαπιστούμενη χαμηλή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων και των Διευθύνσεων του Δήμου. - Ανάγκη αύξησης της ανταπόκρισης των υπηρεσιών στις ανάγκες των πολιτών. - Ανάγκη εξειδικευμένου προσωπικού. - Ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης του προσωπικού. - Ανάγκη δημιουργίας βάσης δεδομένων από τις Δ/νσεις και διάχυσή τους (μέσω GIS) στο ευρύ κοινό. - Ανάγκη επέκτασης χώρου αρχειοθέτησης. - Ανάγκη μηχανοργάνωσης των νεκροταφείων. - Ανάγκη σοβαρού, εξορθολογισμένου (σε σχέση με το υφιστάμενο προσωπικό και τις δυνατότητές του) και αντικειμενικού προγραμματισμού από τα Τοπικά Συμβούλια των προτεινόμενων έργων, στο πλαίσιο σύνταξης των ετήσιων προγραμμάτων δράσης. - Ανάγκη εισαγωγής κινήτρων (π.χ. επιβράβευση) στους υπαλλήλους που αποδεδειγμένα παρέχουν υψηλή και μεγάλο όγκο υπηρεσίες. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η ύπαρξη ΣΔΑΕ. - Δυνατότητα ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων για την ικανοποίηση αναγκών των πολιτών. - Δυνατότητα αντιμετώπισης σημαντικού εύρους προβλημάτων με την υλοποίηση των ενταγμένων, στα τεχνικά προγράμματα, έργων. - Δυνατότητα των Δ/νσεων δήμου να «ωριμάσουν» μεγάλα έργα που προτείνεται να χρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ. - Υψηλής ποιότητας τεχνολογικός εξοπλισμός. - Το έμπειρο προσωπικό στις θέσεις ευθύνης και η υψηλή παροχή υπηρεσίας σε πολλούς τομείς. - Το πολύ καλό επίπεδο συνεργασίας με την Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Πληροφορικής του δήμου.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Οι χρονοβόρες, θεσμικού χαρακτήρα διαδικασίες, που αφορούν και επηρεάζουν άμεσα την αποδοτικότητα και παραγωγικότητα υπηρεσιών. - Το σύνθετο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει ο Δήμος και τα Νομικά του Πρόσωπα για να υλοποιήσει δράσεις στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής 	<ul style="list-style-type: none"> - Η αξιοποίηση θεσμικού πλαισίου που αφορά χρηματοδοτήσεις από Υπουργεία ή και απευθείας από τη Ε.Ε.. - Η υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου ενταγμένων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, κυρίως μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ευρείας

<p>περιόδου.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι δεσμεύσεις έναντι της Ε.Ε. για την διαχείριση των απορριμμάτων. - Η συνέχιση λειτουργίας του ΧΑΔΑ Ταξιαρχών. 	<p>κλίμακας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η αναθεώρηση του Περιφερειακού σχεδιασμού για την διαχείριση των απορριμμάτων.
<p>- (στ) Δραστηριότητες κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αδυναμία εξυπηρέτησης του συνόλου των αιτημάτων για υπηρεσίες & έργα. - Το υψηλό κόστος πολιτιστικών εκδηλώσεων. - Ανάγκη αναβάθμισης των κοινωνικών υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών κοινωνικής φροντίδας οι οποίες τείνουν συνεχώς αυξανόμενες. - Ανάγκη περαιτέρω δημιουργίας εγκαταστάσεων για τη λειτουργία Παιδικών Σταθμών. - Ανάγκη αύξησης της ανταπόκρισης των υπηρεσιών στις ανάγκες των πολιτών και των οικονομικά ασθενέστερων πληθυσμιακών ομάδων. - Αντιμέτωπιση αυξανόμενων αναγκών σε δομές υποστήριξης, προσχολικής και τρίτης ηλικίας. - Η έλλειψη ερευνών σε τοπικό επίπεδο για την καταγραφή αναγκών και την ιεράρχηση προτεραιοτήτων - Η έλλειψη περαιτέρω εξειδικευμένου προσωπικού για κάλυψη αναγκών των παρεχόμενων υπηρεσιών - Η πολυδιάσπαση των δομών προνοίας του δήμου. - Η κατά περίπτωση διαπιστούμενη χαμηλή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων και των Διευθύνσεων του Δήμου. 	<p>Ισχυρά σημεία</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δυνατότητα διεύρυνσης ωραρίου λειτουργίας των ΒΠΣ (βρεφονηπιακών- παιδικών σταθμών). - Δυνατότητα επέκτασης ωραρίου λειτουργίας δομών πολιτισμού και Προνοίας. - Δυνατότητα ποιοτικής αναβάθμισης των θεσμοθετημένων πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου. - Ύπαρξη ΝΠΔΔ και Οργανισμών με εξειδίκευση σε δράσεις και έργα πολιτισμού. - Η λειτουργία πολλών δομών Προνοίας. - Η πολυετής λειτουργία δομών πολιτισμού με παγκόσμια εμβέλεια.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το σύνθετο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει ο Δήμος και τα Νομικά του Πρόσωπα για να υλοποιήσει δράσεις στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου. - Η εξάρτηση των σχέσεων εργασίας από τα χρηματοδοτικά μέσα και από πιθανές μελλοντικές αποφάσεις της πολιτείας. - Ο περιορισμός των κοινωνικών χρηματοδοτήσεων από τους ΚΑΠ. 	<p>Ευκαιρίες</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η αξιοποίηση του εθελοντισμού και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. - Η αξιοποίηση θεσμικού πλαισίου που αφορά χρηματοδοτήσεις τύπου JESSICA. - Η υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου ενταγμένων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ.
<p>- (ζ) Δραστηριότητες υπηρεσιών οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη ανάπτυξης νέων υπηρεσιών για θέματα απασχόλησης και τοπικής 	<p>Ισχυρά σημεία</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η δυνατότητα αξιοποίησης των Νομικών Προσώπων και Οργανισμών του Δήμου

<p>ανάπτυξης.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη περαιτέρω τουριστικής προβολής του Δήμου. - Ανάγκη αύξησης της ανταπόκρισης των υπηρεσιών στις ανάγκες των πολιτών. - Ανάγκη ουσιαστικής ενεργοποίησης Νομικών Προσώπων και Οργανισμών του Δήμου για την άσκηση των προβλεπομένων στην συστατική τους πράξη δραστηριοτήτων. - Η κατά περίπτωση διαπιστούμενη χαμηλή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων και των Διευθύνσεων του Δήμου. 	<p>με την ευκαιρία και της αναδιοργάνωσης τους, για την αποκέντρωση των αναγκαίων λειτουργιών και άσκηση των αντίστοιχων δραστηριοτήτων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη συνεργασιών με ευρύτερους φορείς της Αυτοδιοίκησης (ΚΕΔΕ, ΠΕΔ, ΕΕΤΑΑ, ΕΝΠΕ ΚΛΠ).
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η διαστρέβλωση που μπορεί να επέλθει στα χαρακτηριστικά λειτουργίας δομών ενίσχυσης και προώθησης της απασχόλησης. - Το σύνθετο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει ο Δήμος και τα Νομικά του Πρόσωπα για να υλοποιήσει δράσεις στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου ενταγμένων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. - Η αξιοποίηση άλλων Ευρωπαϊκών προγραμμάτων.
<p>Κρίσιμα ζητήματα</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στελέχωση του δήμου με εξειδικευμένο προσωπικό. ➤ Συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού και η διάχυση της γνώσης στο σύνολο των δυνητικά ωφελουμένων υπαλλήλων. ➤ Η αναμόρφωση – ανασύνταξη του Ο.Ε.Υ., η σύνταξη μελέτης περιγραμμάτων θέσεων καθώς και η θέσπιση Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας (όπου δεν υφίσταται). ➤ Η ανασύνταξη (όπου υπάρχει) και η απόκτηση Διαχειριστικής Επάρκειας. ➤ Η εφαρμογή στοχοθεσίας στην λειτουργία του δήμου. ➤ Αντιμετώπιση δυσλειτουργιών που χαρακτηρίζουν το κανονιστικό πλαίσιο ρύθμισης της δημοτικής δράσης, τα συστήματα και τις δομές λειτουργίας της, καθώς και την προώθηση της Ανοιχτής, Δίκαιης και Συμμετοχικής Δημοτικής Διοίκησης. ➤ Αντιμετώπιση προβλημάτων που ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ την ανάπτυξη του στελεχικού δυναμικού. ➤ Εξορθολογισμός των διαδικασιών και του πλαισίου της διοίκησης των ανθρωπίνων πόρων. ➤ Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας. ➤ Εξασφάλιση των πολιτικών και τεχνικών προϋποθέσεων για την επιτυχή υλοποίηση και επίτευξη των στόχων του Ε.Π. στην ανάπτυξη της ικανότητας αλλαγής και διοίκησης την ενσωμάτωσή της στις δομές και την κουλτούρα της. 	

ΜΕΤΡΟ 4.2 : Βελτίωση της σχέσης του Δήμου με τους πολίτες

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Η έλλειψη οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, έχει ως συνέπεια να εμφανίζεται ο δήμος ως αναξιόπιστος σε κάποιους τομείς δραστηριότητας. - Η έλλειψη ερευνών σε τοπικό επίπεδο και καταγραφή αναγκών των πολιτών και ιεράρχησης προτεραιοτήτων. - Ανάγκη αύξησης της ανταπόκρισης των υπηρεσιών στις ανάγκες των πολιτών. - Ανάγκη σύνταξης Κανονισμών που να περιγράφουν τους κανόνες και τα πρότυπα των παρεχομένων από το Δήμο προς τους δημότες υπηρεσιών. - Ανάγκη αναβάθμισης ιστοσελίδας του Δήμου με σκοπό τη προσφορά ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες μέσω διαδικτύου. - Έλλειψη ενοποιημένου κέντρου πληροφόρησης δημότη. - Παύση λειτουργίας ολοκληρωμένου συστήματος για την άμεση καταγραφή και εξυπηρέτηση αιτημάτων των πολιτών. - Αναποτελεσματική διαδικασία διαχείρισης παραπόνων. - Προβλήματα στη επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών του Δήμου, που αντανακλά στη σχέση του δήμου με τους πολίτες 	<ul style="list-style-type: none"> - Δυνατότητες ανάπτυξης διαδικασιών διαχείρισης αιτημάτων και παράπονων των πολιτών καθώς και αξιολόγησης των υπηρεσιών από τους δημότες. - Δυνατότητα συμμετοχής των πολιτών και των τοπικών συμβουλίων ιδίως σε ζητήματα αναπτυξιακού προγραμματισμού. - Αξιοποίηση της ιστοσελίδας του Δήμου για τη βελτίωση των σχέσεων του με τους πολίτες. - Δυνατότητα ανάπτυξης πρωτοβουλιών και υλοποίησης δράσεων που στοχεύουν στη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των πολιτών.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Το περιορισμένο ενδιαφέρον μεγάλου μέρους των πολιτών για τις συμμετοχικές διαδικασίες. - Οι κίνδυνοι των ηλεκτρονικών συναλλαγών μέσω διαδικτύου. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η αξιοποίηση διατάξεων για την διακυβέρνηση. - Ουσιαστική λειτουργία των θεσμών της Επιτροπής Διαβούλευσης και των λοιπών Επιτροπών με την συμμετοχή εκπροσώπων των κατοίκων.
Κρίσιμα ζητήματα	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη ολοκλήρωσης των συνεχιζόμενων και υλοποίησης νέων έργων τεχνικών, οικονομικών και κοινωνικών υποδομών. ➤ Ανάγκη ωρίμανσης «μεγάλων έργων» και παρεμβάσεων ευρείας κλίμακας για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου. ➤ Ανάγκη βελτίωσης της επάρκειας, της ποιότητας και της παραγωγικότητας των υφιστάμενων τεχνικών, πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων. ➤ Ανάγκη ανάπτυξης νέων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων προώθησης του τουρισμού και ενίσχυσης της απασχόλησης: <ul style="list-style-type: none"> - μέσω της διεύρυνσης του ρόλου των υφιστάμενων υπηρεσιών, - μέσω της αναδιοργάνωσης των λειτουργούντων Νομικών Προσώπων και Οργανισμών 	

ή

- μέσω ανάπτυξης κατάλληλων συνεργασιών με φορείς.
- Ανάγκη ανάπτυξης διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών.
- Ανάγκη βελτίωσης - αναβάθμισης των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου με εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων διοίκησης.
- Διασφάλιση του δημόσιου κοινωνικού χαρακτήρα των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Συνέχιση (με κάθε κόστος) της οικονομικής αξιοπιστίας του δήμου και τη διατήρηση του μικρού χρόνου αποπληρωμής των υποχρεώσεων του δήμου προς κάθε κατεύθυνση.
- Η εκπόνηση πρωτογενών ερευνών για την καταγραφή αναγκών και ιεράρχηση προτεραιοτήτων στους τομείς:
 - Παιδείας
 - Κοινωνικό
 - Πολιτισμού
 - Αθλητισμού
- Ανάπτυξη συνεργασιών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διακρατικό επίπεδο και η ενίσχυση της συνεργασίας στην υλοποίηση προγραμμάτων στους τομείς της προηγούμενης παραγράφου.
- Ανάπτυξη περαιτέρω συνεργασιών με ΑΤΕΙ, για την αξιοποίηση της γνώσης και την εισαγωγή καινοτομιών.
- Ανάπτυξη Κοινωνικών Αλληλέγγυων Υποδομών και παρεμβάσεων για την υποστήριξη κοινωνικά και οικονομικά ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού και την διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.
- Ανάπτυξη μηχανισμών υποστήριξης και ενημέρωσης των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων.

ΜΕΤΡΟ 4.3: Ανθρώπινο δυναμικό και Υλικοτεχνική υποδομή	
- (α) Ανθρώπινο δυναμικό	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Η έλλειψη ή πλημμύεια διατύπωσης συγκεκριμένων ρεαλιστικών στόχων ανά Υπηρεσία. - Η παρατηρούμενη ποσοτική (αλλά και ποιοτική) έλλειψη προσωπικού έχει ως αποτέλεσμα την ανεπαρκή στελέχωση βασικών Δομών - Ενοτήτων του Δήμου. - Η μη βέλτιστη, ποσοτικά αλλά και ποιοτικά κατανομή του υπάρχοντος δυναμικού στις επί μέρους οργανωτικές μονάδες, σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά του προσόντα. - Η ανάγκη για βελτίωση του σχεδιασμού και του περιεχομένου του Μητρώου Προσωπικού. - Ανάγκη αναβάθμισης των γνώσεων και της ενημέρωσης του ανθρώπινου δυναμικού (αιρετών και προσωπικού) μέσω υλοποίησης προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης. - Η διαφοροποίηση στην πράξη από την οργανωτική δομή και την κατανομή των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στον Ο.Ε.Υ. με κύρια χαρακτηριστικά τη μη λειτουργία θεσμοθετημένων Διοικητικών Ενοτήτων. - Η μερική άσκηση στην πράξη θεσμοθετημένων στον Ο.Ε.Υ. λειτουργιών. - Ανάγκη για εσωτερική αναδιάρθρωση των Διευθύνσεων του Δήμου, ανακατανομής των αρμοδιοτήτων αλλά και του υπηρετούντος προσωπικού με γνώμονα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα σε συνδυασμό τις υπηρεσιακές ανάγκες. - Η επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ Δ/νσεων του Δήμου, μεταξύ των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων αλλά και μεταξύ των Νομικών του Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου. - Έλλειψη συγκέντρωσης των υπηρεσιών του Δήμου σε ενιαίο χώρο για την εξυπηρέτηση των πολιτών. - Έλλειψη ολοκληρωμένης μηχανοργάνωσης και ηλεκτρονικής διασύνδεσης των υπηρεσιών όλων του Δήμου μεταξύ τους. - Το «κενό» που εκτιμάται αντικειμενικά ότι θα εμφανιστεί (λόγω ελλείψεως εκκολαπτηρίου στελεχών) μετά την συνταξιοδότηση ατόμων που υπηρετούν 	<ul style="list-style-type: none"> - Με το υπό αναδιαμόρφωση οργανισμό θα παρέχεται η δυνατότητα κάλυψης των αναγκών στελέχωσης του Δήμου με σύγχρονες ειδικότητες. - Δυνατότητα αξιοποίησης εθελοντών και εξωτερικών συνεργατών. - Δυνατότητα αξιοποίησης υπηρετούντος προσωπικού σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. - Δυνατότητα απασχόλησης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για την κάλυψη έκτακτων ή και εποχιακών αναγκών. - Σχετικά υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο των αιρετών, στοιχείο που επιδρά θετικά στη δεκτικότητά τους στην καινοτομία και στους νεωτερισμούς αλλά και στην επιστημονικότητα προσέγγισης των αντικειμένων που προΐστανται πολιτικά. - Η συμμετοχή έξι διαφορετικών συνδυασμών στο Δημοτικό Συμβούλιο προσδίδει έναν ιδεολογικό πλουραλισμό στο Σώμα, έτσι ώστε να εκφράζονται σε μεγαλύτερο εύρος οι αντιλήψεις της τοπικής κοινωνίας. - Η αναμετάδοση (μέσω live-streaming) των συνεδριάσεων του Δ.Σ. - Δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων με τη σύνταξη νέου Ο.Ε.Υ. όπου θα υπάρχει αναλυτική και επίσημη περιγραφή της δομής και των αρμοδιοτήτων των επί μέρους Υπηρεσιών του Δήμου. - Δυνατότητα αξιοποίησης Νομικών Προσώπων του Δήμου για την άσκηση όσων λειτουργιών απαιτούν μεγαλύτερη ευελιξία. - Επιμέρους κανονισμοί λειτουργίας των ΝΠΔΔ και βασικών Υπηρεσιών του Δήμου. - Δυνατότητα εφαρμογής συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης. - Διαχειριστική επάρκεια. - Έμπειρο υπηρετούν προσωπικό (ειδικά σε θέσεις αυξημένης ευθύνης).

<p>σε θέσεις ευθύνης.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η ανυπαρξία περιγραμμάτων θέσης. - Έλλειψη κανονισμού εσωτερικών υπηρεσιών. - Η παράλληλη άσκηση δημόσιων λειτουργιών και οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων φορέων και Υπηρεσιών, σε συνδυασμό με την συν-ύπαρξη Ν.Π.Δ.Δ και Ν.Π.Ι.Δ.. - Οι σοβαρές δυσλειτουργίες στο κανονιστικό πλαίσιο της Δημόσιας Διοίκησης, παρά τις προσπάθειες που έγιναν για απλούστευση των διαδικασιών. - Το σχετικά χαμηλό ποσοστό υπηρετούντων υπαλλήλων ΠΕ και ΤΕ. - Ανάγκη επιπλέον στελέχωσης του: <ol style="list-style-type: none"> 1. Τμήματος Προμηθειών λόγω αύξησης των αντικειμένων του και του κύκλου των εργασιών του. 2. α. Τμήματος Ταμείου και Εσόδων λόγω συρρίκνωσης του προσωπικού του κατόπιν συνταξιοδότησης υπαλλήλων και τοποθέτησης υπαλλήλων σε θέσεις ευθύνης άλλων διευθύνσεων. β. του τμήματος Ακίνητης περιουσίας (στην περίπτωση που δεν δημιουργηθούν τα αυτοτελή τμήματα που προτείνονται από τη ΔΟΥ) με έναν Π.Ε. Τοπογράφων Μηχανικών, 1 Π.Ε. Νομικό. 3. Τμήματος Περιβάλλοντος & Πολιτικής Προστασίας για τις αρμοδιότητες που απορρέουν στον τομέα εξοικονόμησης ενέργειας. 4. Δ/σης Δόμησης. 5. Νομικού Προσώπου: βοηθητικό προσωπικό καθαριότητας, μάγειροι, βρεφονηπιοκόμοι και για το ΚΗΦΗ: νοσηλευτικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό καθαριότητας και κοινωνικοί φροντιστές. 6. Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών: ΠΕ ειδικών προσόντων (όπως αναφέρονται στον ΟΕΥ) και ΔΕ 24 τεχνιτών ηλεκτρολόγων. 7. Κοινωνικής Υπηρεσίας: Κοινωνικοί λειτουργοί, Διοικητικό Προσωπικό. 8. Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών: για το Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων 1 Διοικητικός. 9. ΔΕΚΠΟΤΑ: προσωπικό: <ul style="list-style-type: none"> • για το ενυδρείο. • για υλοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων. • με εμπειρία στις εκδόσεις βιβλίων – εντύπων τουριστικής προβολής. • για κέντρο μελέτης της Ιστορίας της Δράμας. 	
--	--

<p>10. Δ/σης Παιδείας – Αθλητισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> για το τμήμα παιδείας ΥΕ γενικών Καθηκόντων. για το ΚΔΒΜ. <p>11. Αυτοτελούς Τμήματος ΚΕΠ: 1 ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής.</p>	
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> Η δυσκολία προσαρμογής των στελεχών του Δήμου σε νέα πιο σύγχρονα συστήματα διοίκησης προσωπικού. Η σταδιακή απαξίωση της διατιθέμενης τεχνογνωσίας λόγω μη συστηματικής υλοποίησης των κατάλληλων προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης ή λόγω αδυναμίας αξιολόγησης επανάδρασης των παρεχόμενων γνώσεων και δεξιοτήτων από την επιμόρφωση. 	<ul style="list-style-type: none"> Η υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής περιόδου με στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την αξιοποίηση της εμπειρίας του. Η ενδοαυτοδιοικητική κινητικότητα. Αναδιάρθρωση ΟΕΥ με στόχο την βελτιστοποίηση απόδοσης των υπαλλήλων. Μελέτη περιγραμμάτων θέσης. Σύνταξη Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας των Υπηρεσιών του δήμου.
<p>- (β) Υλικοτεχνική Υποδομή</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> Η έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων για την ανανέωση του στόλου των οχημάτων, της υλικοτεχνικής υποδομής που απαιτεί σωστή βελτίωση και εκσυγχρονισμό, αναβάθμιση, επέκταση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση. 	<ul style="list-style-type: none"> Ο ικανοποιητικός βαθμός επάρκειας της υλικοτεχνικής υποδομής, ώστε να ανταποκρίνεται ο δήμος στις ανάγκες των καιρών.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στα προγράμματα αντικατάστασης και επέκτασης του τεχνικού εξοπλισμού που οφείλονται στις χρονοβόρες διαδικασίες του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. 	<ul style="list-style-type: none"> Η κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου αποτελεί ευκαιρία για την ανανέωση και επέκταση του εξοπλισμού του Δήμου. Τα χρηματοδοτικά εργαλεία της νέας προγραμματικής περιόδου.
<p>(γ) Μηχανοργάνωση / ΤΠΕ</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> Η ανάγκη για περαιτέρω αξιοποίηση σύγχρονων συστημάτων ΤΠΕ για τη βελτίωση της παραγωγικότητας των λειτουργιών του Δήμου. Η διαπιστούμενη ανάγκη για βελτίωση της συντήρησης του εξοπλισμού ΤΠΕ και της υποστήριξης των χρηστών των συγκεκριμένων εφαρμογών. Η διάσπαση και διασπορά των υπηρεσιών του Δήμου σε διαφορετικές κτιριακές εγκαταστάσεις, με αποτέλεσμα την προβληματική διασύνδεσή τους με την κεντρική υποδομή ΤΠΕ και κατά συνέπεια 	<ul style="list-style-type: none"> Δυνατότητα εφαρμογής προγράμματος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Δυνατότητα αξιοποίησης: <ul style="list-style-type: none"> του μητροπολιτικού δικτύου οπτικών ινών. του Εθνικού Δικτύου Δ.Δ. "ΣΥΖΕΥΞΙΣ". του Portal του Δήμου. των ασύρματων HOTSPOTS σε σημεία του Δήμου. Δράσεις που με την ολοκλήρωση της

<p>την σπατάλη πόρων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η έλλειψη μόνιμου τεχνικού προσωπικού. 	<p>υλοποίησης τους μπορούν να συμβάλουν στην αποτελεσματική εισαγωγή και εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων ΤΠΕ στο Δήμο Δράμας.</p>
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η δυσκολία προσαρμογής των στελεχών του Δήμου στις νέες Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). - Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στη προμήθεια και εγκατάσταση νέου εξοπλισμού. - Η αδυναμία ή η άρνηση εφαρμογής από το προσωπικό νέων τεχνολογιών ΤΠΕ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η αξιοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. - Αξιοποίηση του GIS. - Κατασκευή νέου Portal. - Η αξιοποίηση του ηλεκτρονικού συστήματος τουριστικής ξενάγησης.
<p>- (δ) Κτιριακές εγκαταστάσεις</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου σε πολλές επί μέρους εγκαταστάσεις με αποτέλεσμα να αναδεικνύεται η ανάγκη συγκέντρωσης των διάσπαρτων Δημοτικών Υπηρεσιών σε ένα, κατά το δυνατόν, ενιαίο κτίριο ή σε θύλακα κτιρίων. - Η μη κάλυψη, από μέρος των κτιριακών εγκαταστάσεων, των κατάλληλων συνθηκών για την απασχόληση του προσωπικού, αλλά και την εκ μέρους του παροχή ποιοτικών υπηρεσιών. - Η ανάγκη βελτίωσης, συντήρησης και επέκτασης των υπάρχουσών κτιριακών εγκαταστάσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Δυνατότητα αξιοποίησης της περιουσίας του Δήμου με τη δημιουργία ή την ενίσχυση του τμήματος αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας με κατάλληλο προσωπικό. - Ύπαρξη ΣΔΑΕ. - Το γεγονός ότι τα περισσότερα κτίρια στέγασης των δομών του δήμου, είναι ιδιόκτητα.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Υπάρχουν πολλά αχρησιμοποίητα ακίνητα στα οποία έχει επέλθει μεγάλη φθορά λόγω της μη χρήσης τους. - Η πιθανή μη καταγραφή (επομένως και μη αξιοποίηση) κτιριακών εγκαταστάσεων που ανήκουν στο Δήμο Δράμας. - Η αδυναμία αξιοποίησης κάποιων κτιριακών εγκαταστάσεων, διότι λόγω παλαιότητας, το κόστος θα ήταν πολύ μεγάλο. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η κατάρτιση αλλά και η δυνατότητα επικαιροποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου αποτελεί ευκαιρία για την σταδιακή και προγραμματισμένη αντιμετώπιση των αναγκών σε κτιριακές εγκαταστάσεις, - Χρηματοδοτικά προγράμματα νέας προγραμματικής περιόδου.
<p>Κρίσιμα ζητήματα</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ιεράρχηση προτεραιοτήτων για την κάλυψη των αναγκών σε στελεχιακό δυναμικό. ➤ Ανάγκη για αξιοποίηση του υπηρετούντος προσωπικού σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά του προσόντα μέσω της βέλτιστης κατανομής του στις επί μέρους οργανωτικές μονάδες. ➤ Ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις 	

ιδιαιτερότητες κάθε τομέα εργασίας-απασχόλησης.

- Ανάγκη αναβάθμισης των γνώσεων και της ενημέρωσης του ανθρώπινου δυναμικού (αιρετών και προσωπικού) μέσω υλοποίησης προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης.
- Ανάγκη ευρύτερης και πληρέστερης αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας της λειτουργίας όλων των Διοικητικών Ενοτήτων του Δήμου (μέσω και της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών).
- Ανάγκη βελτίωσης και συντήρησης υπαρχουσών κτιριακών εγκαταστάσεων για την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών ή και την αξιοποίησή τους για περαιτέρω στέγαση νέων Διοικητικών Ενοτήτων του Δήμου.
- Ανάγκη δημιουργίας νέων κτιριακών δομών (κυρίως για ΝΠ).
- Ανάγκη συγκέντρωσης δημοτικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι η στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου σε περισσότερα του ενός κτίρια, έχει σαν αποτέλεσμα:
 - Απώλεια απασχόλησης.
 - Έλλειψη επαρκούς ελέγχου του προσωπικού από τη Διοίκηση.
 - Μεγάλες δαπάνες σε καύσιμα, τηλέφωνα, ΔΕΗ, εξοπλισμό κλπ..
 - Σημαντική ταλαιπωρία των πολιτών.
 - Αδυναμία άμεσης συνεργασίας μεταξύ των στελεχών με την Διοίκηση.
- Η ανάγκη ενεργειακής αναβάθμισης των κτιριακών μας εγκαταστάσεων.
- Η ανάγκη νομιμοποίησης της λειτουργίας των κτιριακών εγκαταστάσεων.

ΜΕΤΡΟ 4.4: Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία

- (α) Έσοδα

Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Ο Δήμος εξαρτάται σημαντικά από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης. - Αδυναμίες στις παραδοχές κατάρτισης και στις διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού εσόδων, ειδικά μέσω του παρόντος οικονομικού κλίματος. - Δυσκολίες στη βεβαίωση – εισπραξη τελών, φόρων και μισθωμάτων που συνδέονται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες καθώς και την ένταξη περιοχών στο σχέδιο πόλης (βλ. εισφορά σε χρήμα). - Δυσκολίες με την αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας. - Η έλλειψη συνεργασίας της Διοίκησης με την Υπηρεσία για την ενδο(εσω)δημοτική ανακατάταξη προσωπικού. - Η υποστελέχωση της Υπηρεσίας δεν συντελεί στην εντατικοποίηση των διαδικασιών εισπράξεων. - Τα ανταποδοτικά τέλη δεν επαρκούν για την κάλυψη του συνόλου των λειτουργικών εξόδων των αντίστοιχων 	<ul style="list-style-type: none"> - Η συνετή οικονομική διαχείριση. - Ο Δήμος ελέγχει σε ικανοποιητικό βαθμό το ύψος των εσόδων του και έχει τη δυνατότητα να προγραμματίσει ανάλογα έξοδα. - Η αξιοποίηση σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό των εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων. - Ανύπαρκτες δανειακές υποχρεώσεις. - Η πιστοληπτική ικανότητα του δήμου. - Η έξωθεν καλή μαρτυρία για τα οικονομικά του δήμου και τον βαθμό εξυπηρέτησης των πολιτών.

υπηρεσιών.	
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Οι τακτικές επιχορηγήσεις έχουν μειωθεί σημαντικά και αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω. - Η χρηματοδότηση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταφερθεί στους Ο.Τ.Α. είναι ελλειμματική ή ανύπαρκτη. - Η απώλεια πόρων από την μη αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας. 	<ul style="list-style-type: none"> - Χρηματοδότηση από τα επιχειρησιακά προγράμματα (π.χ. νέο ΕΣΠΑ) και από άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα. - Σύναψη δανείων, αξιοποίηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing κλπ). - Αναδιοργάνωση υπηρεσιών του δήμου μέσω του νέου Ο.Ε.Υ..
- (β) Δαπάνες	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Αδυναμίες στις παραδοχές κατάρτισης και στις διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού εξόδων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Εμπειρία στην παρακολούθηση συγχρηματοδοτούμενων έργων. - Εφαρμογή αναλυτικής λογιστικής που οδηγεί στην εφαρμογή συστήματος κοστολόγησης.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Μονομερείς αποφάσεις της κεντρικής διοίκησης που αυξάνουν αρκετές κατηγορίες δαπανών. - Τάσεις ανόδου του πληθωρισμού που επηρεάζουν το ύψος των δαπανών. - Μεταβολές θεσμικού πλαισίου. 	<ul style="list-style-type: none"> - Νέες διαδικασίες υλοποίησης προμηθειών και υπηρεσιών. - Νέα (σχεδιαζόμενη) νομοθεσία για την κατασκευή έργων, μελετών και προμηθειών. - Αναδιοργάνωση υπηρεσιών του δήμου μέσω του νέου Ο.Ε.Υ.. - Επιχειρησιακό σχέδιο 5ετίας.
- (γ) Οικονομική διοίκηση και διαχείριση	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Δεν λειτουργεί μηχανογραφημένη αποθήκη. - Η ισχύουσα διαδικασία (εσωτερική) τέλεσης προμηθειών. 	<ul style="list-style-type: none"> - Οι οικονομικές υπηρεσίες έχουν εφαρμόσει ικανοποιητικά τον νέου τύπου προϋπολογισμό. - Εφαρμογή Αναλυτικής Λογιστικής.
Περιορισμοί/Κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> - Οι συνεχείς τροποποιήσεις θεσμικού πλαισίου. 	<ul style="list-style-type: none"> - Αναδιοργάνωση υπηρεσιών του δήμου μέσω του νέου ΟΕΥ. - Εφαρμογή συστήματος στρατηγικής διοίκησης και διοίκησης με στόχους.
- (δ) Δημοτική περιουσία	
Προβλήματα/Ανάγκες	Ισχυρά σημεία
<ul style="list-style-type: none"> - Δεν αξιοποιούνται οι δυνατότητες πολλών δημοτικών εγκαταστάσεων. - Δυσκολίες στην είσπραξη μισθωμάτων 	<ul style="list-style-type: none"> - Τήρηση και παρακολούθηση μητρώου παγίων. - Η υλοποίηση του εθνικού κτηματολογίου

<p>δημοτικών ακινήτων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δυσκολίες στην είσπραξη τελών - δικαιωμάτων που αφορούν τους κοινοχρήστους χώρους. - Δωρεάν παραχώρηση δημοτικών ακινήτων σε τοπικούς φορείς, με την υποχρέωση για την λειτουργία τους αλλά και την συντήρηση τους. - Ανάγκη εκμετάλλευσης του ΜΑΝ (Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών). - Η ανάγκη δικαστικής επίλυσης διαφορών για ακίνητα του δήμου. - Η ανάγκη στελέχωσης με κατάλληλο (εξειδικευμένο) προσωπικό του τμήματος ακίνητης περιουσίας. 	<p>συμβάλει στην ολοκλήρωση των διαδικασιών καταγραφής και μεταγραφής της δημοτικής ακίνητης περιουσίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία Φορέα Διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΜΑΝ. - Σημαντική ακίνητη περιουσία σε διάφορες κατηγορίες (ακίνητα, οικόπεδα, αγροτεμάχια κλπ.). - Το ΣΔΑΕ.
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Το κόστος απόκτησης γης και η άνοδος του κατασκευαστικού κόστους. - Η πιθανότητα ελλিপών δηλώσεων ακίνητης περιουσίας στο Εθνικό Κτηματολόγιο. - Η λειτουργία του Παρατηρητηρίου και της στοχοθεσίας σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες. - Αυξημένο διαχειριστικό κόστος των δημοσιονομικών κανόνων και δομών οικονομικού ελέγχου. 	<ul style="list-style-type: none"> - Αξιοποίηση θεσμικού πλαισίου και της χρηματοδότησης τύπου JESSICA. - Αναδιοργάνωση υπηρεσιών του δήμου μέσω του νέου Ο.Ε.Υ.. - Το Εθνικό Κτηματολόγιο.
<p>- (ε) Νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου</p>	
<p>Προβλήματα/Ανάγκες</p>	<p>Ισχυρά σημεία</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι Επιχειρήσεις στηρίζονται σημαντικά έως αποκλειστικά στις δημοτικές επιχορηγήσεις για να λειτουργήσουν. - Τα ίδια έσοδα των Ν.Π.Δ.Δ. είναι περιορισμένα έως ελάχιστα. - Η επέκταση διαχειριστικής επάρκειας τύπου Γ. - Η έλλειψη σε κτιριακές εγκαταστάσεις ή και η βελτίωση – αναβάθμιση- επέκταση των υφιστάμενων. - Το ιδιοκτησιακό καθεστώς των κτιριακών εγκαταστάσεων. - Η στελέχωση των ΝΠΔΔ. - Η πλημμελής ανάπτυξη εφαρμογών ΤΠΕ. - Η συνεχιζόμενη αυξητική τάση απαίτησης της αύξησης της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. - Η έλλειψη στρατηγικής αντιμετώπισης 	<ul style="list-style-type: none"> - Η συνεχής συνεργασία με φορείς, σωματεία, συλλόγους κλπ αλλά κυρίως με τον δήμο. - Ένα σημαντικό τμήμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου ασκείται από τα Ν.Π.Δ.Δ. και τις Δημοτικές Επιχειρήσεις. - Η ύπαρξη διαχειριστικής επάρκειας τύπου Γ.

<p>προβλημάτων στον κοινωνικό τομέα από την ΔΕΚΠΟΤΑ, που αφορούν σε συγκεκριμένες ομάδες (όπως πχ παλινοστούντες, μετανάστες, μονογονεϊκές οικογένειες, απολυμένοι κλπ.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η αντιμετώπιση από συνεργάτες συλλόγους, των ΝΠ δήμου ως μόνιμη πηγή χρηματοδότησης τους. - Η μη ύπαρξη ευέλικτου Δ.Σ. στα ΝΠ. - Η έλλειψη μηχανισμού ελέγχου της απόδοσης των ΝΠ. - Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις δεν έχουν αξιοποιήσει ικανοποιητικά τα (μέχρι σήμερα) προγράμματα του ΕΣΠΑ. 	
<p>Περιορισμοί/Κίνδυνοι</p>	<p>Ευκαιρίες</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Η δημιουργία των νέων ΝΠΔΔ κατά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» και η ταυτόχρονη μείωση των εσόδων, δημιουργεί προβλήματα δυσλειτουργίας. 	<ul style="list-style-type: none"> - Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα για αξιοποίηση τοπικών πόρων και παροχή υπηρεσιών. - Η αναδιοργάνωση του δήμου μέσω του Επιχειρησιακού Σχεδίου.
<p>Κρίσιμα ζητήματα</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αύξηση των ιδίων εσόδων. ➤ Αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας. ➤ Ανάπτυξη ολοκληρωμένων μηχανισμών οικονομικής διαχείρισης και ορθολογική οικονομική λειτουργία του δήμου και των νομικών προσώπων. ➤ Εξορθολογισμός λειτουργικών δαπανών. ➤ Απορρόφηση πόρων και αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτικών εργαλείων. ➤ Εφαρμογή προγράμματος αναδιοργάνωσης και οικονομιών κλίμακας στο δήμο. ➤ Ένταξη σχεδίου ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του δήμου σε ένα ευρύτερο κεντρικό σχεδιασμό (εθνικό, δημοτικό) για εξεύρεση πόρων. ➤ Αξιοποίηση της στοχοθεσίας ως εργαλείου οικονομικού προγραμματισμού. ➤ Λειτουργία οργανωμένης μηχανογραφημένης αποθήκης υλικών και κοστολόγησης των υπηρεσιών. 	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

2.1 Όραμα και κατευθυντήριες πολιτικές επιλογές – αρχές του Δήμου.

Συνοπτική διατύπωση του σκοπού και του ρόλου (αντικειμένου δραστηριοποίησης) του Δήμου.

Αποστολή του Δήμου είναι:

«Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του».

Όραμα: Αποτελεί συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης του Δήμου ως γεωγραφικής μονάδας και ως οργανισμού, για την επόμενη μέσο - μακροπρόθεσμη περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

Η Δημοτική Αρχή του Δήμου Δράμας, σχεδιάζει το πρόγραμμα της με **όραμα να χαρακτηρίζεται, κάθε πτυχή της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας του δήμου, από τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των δημοτών και των επισκεπτών, μέσω της διαφύλαξης και αναβάθμισης των περιβαλλοντικών πόρων, αξιοποιώντας το συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής του δήμου, στο αγροδιατροφικό του σύμπλεγμα, το πλούσιο ενδογενές του δυναμικό και τη γεωγραφική του θέση, με μετασχηματισμό του σε τουριστικό και πολιτιστικό προορισμό καθώς και προωθώντας την κοινωνική συνοχή, που έχει πληγεί ποικιλοτρόπως τον τελευταίο καιρό, μέσω της κινητοποίησης υφιστάμενων αλλά και νέων κοινωνικών συλλογικοτήτων.**

Επιδίωξη του δήμου είναι η αναπτυξιακή προοπτική του να επέλθει μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης με διπλή διάσταση: **Την χωρική και την τομεακή.** Τομείς (επίπεδα) οι οποίοι είναι κατά κανόνα συμπληρωματικοί, άλλοτε ταυτίζονται πλήρως και άλλοτε έχουν αναπτύσσονται παράλληλα, αλλά ούτως ή άλλως μπορούν να επιφέρουν πολλαπλασιαστικά οφέλη για το δήμο.

Η χωρική διάσταση περιλαμβάνει ολοκληρωμένο πρόγραμμα αστικής ανάπτυξης, ολοκληρωμένο σχέδιο προστασίας και διαχείρισης ορεινού και υπαίθριου μετώπου και ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης ενδοχώρας.

Η τομεακή διάσταση περιλαμβάνει:

- την προστασία του περιβάλλοντος,
- την προστασία ρεμάτων – τοπίου και περιοχών ταυτότητας,

- την προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων, των ευπαθών περιοχών και των ορεινών ζωνών,
- την αειφόρο ανάπτυξη,
- την αναβάθμιση της ενεργειακής κατάστασης του δήμου και την εξοικονόμηση ενέργειας,
- την έρευνα – καινοτομία και ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας,
- την αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών,
- την κοινωνική συνοχή, κοινωνική προστασία, κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη,
- την παιδεία και τον αθλητισμό,
- το επίπεδο διαβίωσης, τις ίσες ευκαιρίες και τη διασφάλιση της ισότητας των φύλλων,
- την αγροτική ανάπτυξη και τον πρωτογενή τομέα γενικότερα,
- την στήριξη του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα,
- την τουριστική ανάπτυξη,
- την πολιτιστική ανάπτυξη του δήμου,
- τον εθελοντισμό και την συμμετοχικότητα.

Το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης δεν αποκλείει καμιά περιοχή του δήμου, καθώς βασικός στόχος του είναι η εξωστρέφεια και η υλοποίηση Πράξεων (ήτοι έργων, μελετών, προμηθειών, δράσεων κ.λ.π.) σε όλες τις Δημοτικές – Τοπικές Ενότητες.

Όλοι οι τομείς ανάπτυξης είναι πολύ σημαντικοί και ο Δήμος θα προσπαθήσει να επενδύσει στοχευμένα και ρεαλιστικά, προκειμένου να τους δώσει μία ώθηση, καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με την ανάπτυξη.

Ξεχωριστή μνεία πρέπει να γίνει στην προσπάθεια ενδυνάμωσης του κοινωνικού ιστού με μία σειρά από πολιτικές και δράσεις, διότι χωρίς την ύπαρξη μιας υγιούς και δυνατής κοινωνίας, η όποια προσπάθεια για ανάπτυξη, θα αποτύχει.

Με λίγα λόγια και αν θέλαμε να περιγράψουμε την φυσιογνωμία του Δήμου Δράμας θα λέγαμε ότι αποτελεί μία ήσυχη, φιλική, ασφαλή, με δυνατότητες βιωσιμότητας, «πράσινη», τουριστικού και επενδυτικού ενδιαφέροντος περιοχή, η οποία οφείλει:

- ✓ να αξιοποιήσει τα φυσικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντός της, το φυσικό κάλλος (σε συνδυασμό με τον φυσικό πλούτο της), τον οικιστικό πλούτο της, την πολυπολιτισμική (ανθρωπογενές περιβάλλον) και πολυπολιτισμικότητά της και να αποκτήσει «ταυτότητα»,
- ✓ να ωθήσει την ενδιαφέρουσα και με αναπτυξιακή προοπτική ενδοχώρα της,
- ✓ να χρησιμοποιήσει τη γεωγραφική της θέση και
- ✓ να κινητοποιήσει, ευαισθητοποιήσει, ενημερώσει και ενώσει τους ανθρώπους της.

Η στρατηγική που θα ακολουθήσουμε για την προσπάθεια επίτευξης των στόχων μας περιλαμβάνει:

- την εξωστρέφεια,
 - την ανταλλαγή εμπειριών και αποκόμιση καινοτόμων ιδεών μέσα από τη συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και συνεργατικές δράσεις,
 - την συνδιαμόρφωση της πολιτικής του Δήμου σε επίπεδο διαδημοτικό, Περιφερειακό, Εθνικό και Ευρωπαϊκό,
 - την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με ανάδειξη επιχειρηματικών ευκαιριών και ενθάρρυνση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών (τοπικό invest),
 - τη συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα για την καινοτομία και την έρευνα,
 - την αυστηρή προσήλωση και συνέχιση της πορείας προς την βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από μία σειρά πολιτικών που στοχεύουν στην βιώσιμη κινητικότητα, την υλοποίηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων, με έργα βιώσιμης προοπτικής και «σφραγίδα» βιωσιμότητας, αλλά και με την στόχευση στη βιώσιμη ενέργεια και την εξοικονόμηση ενέργειας (έξυπνη ανάπτυξη),
 - την κοινωνική συνοχή με δράσεις για μείωση της ανεργίας, παροχής πρόνοιας σε ασθενέστερους, μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού,
 - την προστασία της υγείας,
 - την αύξηση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών,
 - την διατήρηση της φυσιογνωμικής ταυτότητας και ιδιαιτερότητας του Δήμου,
 - την συγκράτηση της νέας γενιάς στον τόπο τους,
- μέσω συνεχούς προσπάθειας αξιοποίησης πάσης φύσεως χρηματοδοτικών εργαλείων.

2.2 Αναπτυξιακές προτεραιότητες Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου με βάση το σχεδιασμό και τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί και με βάση τα όσα αναλύθηκαν παραπάνω είναι τα εξής:

1. Ανάπτυξη με επίκεντρο τον άνθρωπο - Αντιμετώπιση κρίσης.
2. Εξωστρέφεια – Δικτύωση - Ανάπτυξη Διαδημοτικών Συνεργασιών.
3. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός με βάση το χωρικό μοντέλο με διατομεακό προσδιορισμό και με σύνθεση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
4. Ολοκληρωμένος τομεακός σχεδιασμός και σύνδεσή του με τον χωρικό σχεδιασμό.
5. Υλοποίηση Σχεδίου δράσης για την βιώσιμη ενέργεια και προώθηση χρήσης εναλλακτικών και φιλικών προς το περιβάλλον, μορφών μετακίνησης.
6. Πιλοτικά προγράμματα αναζωογόνησης υπαίθρου και οικισμών με εφαρμογή προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και ένταξή τους στον ολοκληρωμένο σχεδιασμό.
7. Προστασία περιβάλλοντος και φυσιογνωμίας του δήμου, με σύγχρονη αξιοποίηση των τοπικών πόρων.
8. Ανάπτυξη πολιτισμού και τουρισμού και έμφαση σε εναλλακτικές μορφές (θρησκευτικός, αθλητικός, εκπαιδευτικός, γαστρονομικός, οινικός κλπ.) και ανάδειξη πρωταγωνιστικού ρόλου του δήμου στην πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.
9. Σχεδιασμός αξιοποίησης ακίνητης δημοτικής περιουσίας, με διερεύνηση δυνατότητας απόκτησης και άλλων ακινήτων.
10. Ανάπτυξη μορφών δημοτικής επιχειρηματικότητας.
11. Ασφάλεια πολιτών.
12. Προστασία υγείας πολιτών

και όλα με τη χρήση κάθε δυνατού – διαθέσιμου χρηματοδοτικού εργαλείου.

2.3 Καθορισμός γενικών στόχων: Τοπικής και Εσωτερικής ανάπτυξης.

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου διαρθρώνεται σε ένα σύνολο γενικών στόχων και πολιτικών δράσης, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του δήμου.

Οι γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης είναι τα κρίσιμα ζητήματα τα οποία πρέπει κατά προτεραιότητα να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του. Οι στόχοι αυτοί αντιστοιχούν στα θεματικά αντικείμενα των κάθετων υπηρεσιών του Δήμου.

Όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα για τις ανάγκες στρατηγικού σχεδιασμού και επιχειρησιακού προγραμματισμού των ΟΤΑ απαιτείται η οριοθέτηση δύο επιπέδων λήψης αποφάσεων:

- α) Το επίπεδο του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου και
- β) το επίπεδο των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών προσώπων του.

Επίπεδο αποφάσεων	λήψης Προϊόν προγραμματισμού	Περιεχόμενο
1^ο: Δημοτικό Συμβούλιο και Δήμαρχος	Στρατηγική	Γενικοί στόχοι και πολιτικές δράσης
2^ο: Υπηρεσίες & Νομικά Πρόσωπα	Σχέδια δράσης	Στόχοι και δράσεις

Το πρώτο επίπεδο αποφασίζει τη στρατηγική του Δήμου προσδιορίζοντας γενικούς αλλά και ειδικότερους στόχους και πολιτικές δράσης, ενώ το δεύτερο επίπεδο καταρτίζει σχέδια δράσης, προσδιορίζοντας και εξειδικεύοντας δράσεις για την επίτευξη του κάθε ενός από τους γενικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου.

Η διαμόρφωση της στρατηγικής ενός Δήμου σημαίνει:

1. τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος (γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και
2. τη διαμόρφωση των κατάλληλων εσωτερικών στρατηγικών επιλογών που θα διασφαλίσουν την επιτυχή προσέγγιση των ως άνω γενικών στόχων τοπικής ανάπτυξης (πολιτικές δράσης και γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης).

Οι γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης θα προκύψουν μετά από ιεράρχηση των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης. Οι γενικοί στόχοι είναι τα επιλεγμένα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης που αποφασίζει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη τετραετία και διατυπώνονται ανά θεματικό τομέα:

1. «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»,
2. «Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός, Τουρισμός και Αθλητισμός»,
3. «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση».

Οι γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης και οι πολιτικές δράσης στοχεύουν στη βελτίωση των χαρακτηριστικών του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και εν τέλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας του. Διατυπώνονται σε:

*έναν Θεματικό Τομέα (με αριθμό 4): «**Οργάνωση και Λειτουργία του δήμου και των Νομικών του Προσώπων**» και*

στις ακόλουθες ενότητες:

1. (4.1) Διοίκηση, Οργάνωση και Λειτουργία των Υπηρεσιών.
2. (4.2) Βελτίωση της σχέσης του δήμου με τους πολίτες.
3. (4.3) Ανθρώπινο δυναμικό & Υλικοτεχνική υποδομή.
4. (4.4) Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία.

Οι πολιτικές δράσης αποτελούν γενικές κατευθύνσεις της Δημοτικής αρχής που καθοδηγούν, προσανατολίζουν ή περιορίζουν τις ειδικότερες αποφάσεις των υπηρεσιών κατά την επιλογή των δράσεων των σχεδίων δράσης.

Για την επίτευξη των γενικών στόχων εσωτερικής ανάπτυξης υπεύθυνες είναι οι υποστηρικτικές και οι οριζόντιες υπηρεσίες του Δήμου. Μέσω των υποστηρικτικών και των οριζόντιων υπηρεσιών επιτυγχάνεται ο συντονισμός, ο έλεγχος και ο προσανατολισμός των κάθετων υπηρεσιών από τα όργανα διοίκησης σε κοινά ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία τους, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας τους.

Οι στόχοι τοπικής ανάπτυξης, διακρίνονται σε **υπηρεσιακούς** και σε **δι- υπηρεσιακούς**:

- Οι υπηρεσιακοί στόχοι αντιστοιχούν στις κύριες λειτουργίες.
- Οι δι-υπηρεσιακοί στόχοι αφορούν σε πολύπλευρα ζητήματα που υπερβαίνουν τις αρμοδιότητες των επιμέρους υπηρεσιών του Δήμου, με αρμοδιότητα σε κύριες λειτουργίες. Πιθανόν να υπερβαίνουν και τις αρμοδιότητες του ίδιου του Δήμου ως διοικητικής μονάδας.

Για την αντιμετώπιση αυτών των πολύπλευρων ζητημάτων σχεδιάζονται **ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης**, που απαιτούν το συντονισμό της δράσης δύο ή περισσότερων κάθετων υπηρεσιών ή πιθανά και άλλων δομών εκτός Δήμου.

Καθορισμός των στόχων εσωτερικής ανάπτυξης

Εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου

Για τις ανάγκες του παρόντος οδηγού, ορίζουμε ως **εσωτερική ανάπτυξη ή βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου**, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας του, θεωρούμενου τόσο ως οργανισμού παροχής δημόσιων υπηρεσιών αλλά και ως πολιτικού, κοινωνικού, οικονομικού και αναπτυξιακού θεσμού.

Η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα και η νομιμοποίηση αποτελούν κριτήρια αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου που αξιολογούν τα εξής :

Αποτελεσματικότητα: Αξιολογεί το κατά πόσο οι εκροές και τα αποτελέσματα της δράσης του Δήμου αποκλίνουν από τους στόχους που έχουν τεθεί. Με άλλους όρους, αξιολογεί την ποσοτική επάρκεια και την ποιότητα των εκροών καθώς και τις ωφέλειες που δημιουργούνται στους αποδέκτες, από τις δράσεις του Δήμου.

Αποδοτικότητα: Αξιολογεί το κατά πόσο οι δράσεις του Δήμου αποδίδουν το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα, με το ελάχιστο δυνατό κόστος και στον ελάχιστο δυνατό χρόνο, διατηρώντας την απαίτηση ποιότητας.

Νομιμοποίηση: Αξιολογεί το κατά πόσο οι στόχοι του Δήμου αποκλίνουν από τις ανάγκες, τις αξίες και τις προσδοκίες όλων των εμπλεκόμενων από το εξωτερικό και το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου. Για τη διασφάλιση της νομιμοποίησης της λειτουργίας απαιτείται η άσκηση ανοικτής, διαφανούς, συμμετοχικής και δίκαιης τοπικής διακυβέρνησης.

Ο αποτελεσματικός και αποδοτικός Δήμος, εξασφαλίζει:

- Την επίτευξη των στόχων του.
- Την ποιότητα των παραγόμενων δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών και την ανταπόκρισή τους προς τις ανάγκες των πολιτών, των επιχειρήσεων και των οργανώσεών τους .
- Την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου.
- Την καλύτερη δυνατή απόδοση των χρηματοοικονομικών πόρων.

Ο Δήμος που τηρεί τις αρχές της «χρηστής» διακυβέρνησης, εκτός από τη παραδοσιακή αξία της νομιμότητας και τις διοικητικές αξίες της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας, τηρεί επί πλέον και τις ακόλουθες αρχές κοινωνικού και πολιτικού χαρακτήρα, που αφορούν στη δημοκρατική νομιμοποίηση της λειτουργίας του ως δημόσιου οργανισμού:

- Τη διαφάνεια της λειτουργίας του.
- Την ενεργό συμμετοχή και τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση στις αποφάσεις του.
- Την υπευθυνότητα και τη λογοδοσία για τις πράξεις του.
- Τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση.
- Την ισοτιμία στις σχέσεις Δήμου-πολίτη.

Η εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου εξασφαλίζεται μέσω της βελτίωσης των χαρακτηριστικών του στις ακόλουθες ενότητες:

- Οργανωτική δομή και συστήματα λειτουργίας.
- Ανθρώπινο δυναμικό.
- Συνεργασίες.
- Ηλεκτρονική διακυβέρνηση.
- Κτιριακή υποδομή και τεχνικός εξοπλισμός.
- Οικονομικά στοιχεία και περιουσία.

Οι στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης υποδεικνύουν **«πώς πρέπει να αλλάξει εσωτερικά ο Δήμος, προκειμένου να πετύχει τους στόχους τοπικής ανάπτυξης»** και συγκεκριμένα:

- ποιες αλλαγές θα επιδιώξει στην οργανωτική δομή και στα συστήματα λειτουργίας του.
- ποιες αλλαγές θα επιδιώξει στο ανθρώπινο δυναμικό και στις συνεργασίες.
- ποιες αλλαγές θα επιδιώξει σε θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- ποιες αλλαγές θα επιδιώξει στην κτιριακή υποδομή και το τεχνικό εξοπλισμό του.
- ποιες αλλαγές θα επιδιώξει στα οικονομικά και τη διαχείριση της περιουσίας του.

Τα όργανα διοίκησης εξασφαλίζουν συνέργειες, θέτοντας οριζόντιους στόχους εσωτερικής ανάπτυξης τους οποίους, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, πρέπει να εφαρμόσουν όλες οι κύριες υπηρεσίες. Οι υποστηρικτικές ή οριζόντιες υπηρεσίες, επομένως είναι αρμόδιες για την επίτευξη στόχων εσωτερικής ανάπτυξης. Στους στόχους οδηγείται ο δήμος μετά από τον εντοπισμό και την ανάλυση των κρίσιμων για τη Διοίκηση ζητημάτων (σχ. το παρακάτω σχήμα):

2.4 Κρίσιμα ζητήματα που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος την επόμενη τετραετία.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ευαισθητοποίηση πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα και αύξηση ποσοστού και όγκου των ανακυκλούμενων οικιακών και δημοτικών απορριμμάτων – αποβλήτων. ➤ Ανάπτυξη οργανωμένου δικτύου παρακολούθησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης. ➤ Αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών Δήμου από την συνεχιζόμενη λειτουργία των ΧΑΔΑ. ➤ Ενίσχυση και περαιτέρω οργάνωση της εθελοντικής πρωτοβουλίας προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος που πρέπει να ενισχυθεί και να οργανωθεί περαιτέρω. ➤ Εφαρμογή ΣΔΑΕ.

- Ίδρυση νέου νεκροταφείου.
- Επίσπευση απόδοσης σε χρήση περιοχών επεκτάσεων σχεδίων πόλης.
- Αναβάθμιση αστικών περιοχών, στις Δ.Κ. και Τ.Κ. του Δήμου.
- Δημιουργία κινήτρων όσον αφορά στην εναλλακτική αξιοποίηση ιδιαίτερα των ιδιωτικών Καπναποθηκών.
- Περαιτέρω δημιουργία Κ/Χ και οι κοινωφελών χώρων.
- Ένταξη των περιοχών τομέα ΙΙ στο Σχέδιο πόλης των Τ.Κ. (πολεοδομική μελέτη και πράξη εφαρμογής) καθώς και ολοκλήρωση ακυρωμένων Π.Ε..
- Αξιοποίηση υφιστάμενων κοινόχρηστων χώρων.
- Εξασφάλιση υποδομών και κοινωνικών εξυπηρετήσεων στις περιοχές επεκτάσεων.
- Ενίσχυση ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης και συμβολής των πολιτών στο συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων και της προστασίας του αστικού περιβάλλοντος της πόλης και της υπαίθρου.
- Υλοποίηση και αξιοποίηση μελέτης διαχείρισης πρασίνου, περιαστικής ζώνης πρασίνου και ανάπτυξης νέων περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων.
- Αξιοποίηση μη πόσιμο νερού για άρδευση πρασίνου (μέσω συλλογής βρόχινου νερού, για παράδειγμα).
- Ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού ως βασικού συντελεστή αναβάθμισης των παραγωγικών διεργασιών καθώς και της διοικητικής ικανότητας.
- Θέσπιση κινήτρων για την μεταφορά βιοτεχνικών ή άλλων οχλουσών επιχειρήσεων από τον κυρίως αστικό ιστό είτε στην βιομηχανική περιοχή είτε στις χαρακτηρισμένες βιοτεχνικές περιοχές (γενικά εκτός αστικού ιστού).
- Σύνταξη ολοκληρωμένου χωροταξικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού.
- Διανοίξεις και συντηρήσεις οδών και χώρων στάθμευσης.
- Πιθανή ολοκλήρωση περιφερειακού δακτυλίου στην πόλη της Δράμας – μειωμένη χρήση του υπάρχοντος.
- Ανανέωση του στόλου των οχημάτων αστικών συγκοινωνιών με οχήματα μειωμένης κατανάλωσης και μειωμένης εκπομπής ρύπων (υγραερίου, ηλεκτρικά οχήματα, κινητήρες πετρελαίου τελευταίας τεχνολογίας).
- Δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων και κατασκευή θεσμοθετημένων πεζοδρόμων.
- Αύξηση υποδομών εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης των κατοίκων και μείωση χρήσης του αυτοκινήτου.
- Σύνδεση με κύριους οδικούς άξονες της χώρας.
- Συμμετοχή στις προσκλήσεις της Ψηφιακής Σύγκλισης από τον Δήμο Δράμας.
- Αισθητική, οικολογική, ενεργειακή βελτίωση και αναβάθμιση του φωτισμού στο σύνολο του Δήμου –υπογειοποίηση δικτύου ΔΕΔΔΗΕ.
- Εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά και στις υπηρεσίες του Δήμου και διεύρυνση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Εφαρμογή προγραμμάτων ενεργειακών παρατηρητηρίων.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εφαρμογή προγραμμάτων προμηθειών εξοπλισμού εργαστηρίων εκπαιδευτικής πληροφορικής και ρομποτικής σε εκπαιδευτήρια όπως και εργαστηρίων νέων τεχνολογιών και καινοτομίας. ➤ Χρηματοδότηση δημιουργίας χώρων επαυξημένης πραγματικότητας. ➤ Εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities). ➤ Ανανέωση, αναβάθμιση εξοπλισμού και εκπαίδευσης προσωπικού καθαριότητας. ➤ Εναρμόνιση του συστήματος με τις Κοινοτικές και Εθνικές πολιτικές διαχείρισης απορριμμάτων. ➤ Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης. ➤ Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή (π.χ. γυαλί, χαρτί, αλουμίνιο κλπ.). ➤ Προστασία των περιαστικών δασών από το Δασαρχείο Δράμας σε απόλυτη συνεργασία με τον δήμο και την Π.Ε. Δράμας.
<p>ΚΟΙΝΩΝΙΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού για δραστηριότητες κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης. ➤ Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών για συμμετοχικότητα σε πολιτιστικές δράσεις και εκδηλώσεις του Δήμου. ➤ Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για χρηματοδότηση κοινωνικών δράσεων και προγραμμάτων, ιδιαίτερα λόγω της οικονομικής κρίσης της εποχής. ➤ Αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων που βιώνουν οι ειδικές ομάδες πληθυσμού στους τομείς της απασχόλησης, πρόνοιας, υγείας, κοινωνικής ένταξης (π.χ. παλιννοστούντες, Ρομά). ➤ Ανάπτυξη και υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων και αναβάθμιση παλαιότερων. ➤ Ανάπτυξη υποστηρικτικής δομής ατόμων υπό θεραπεία καρκίνου, Αλτσχάϊμερ, και σακχαρώδους διαβήτη. ➤ Ανάπτυξη κέντρου διημέρευσης πληθυσμού σε κρίση. ➤ Ανάπτυξη διαδικασιών καταγραφής (δυνητικά) ομάδων στόχου για ένδεια, στέγη, περιθαλψη, παραβατικότητα. ➤ Ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού ως βασικού συντελεστή αναβάθμισης των κοινωνικών διεργασιών. ➤ Δημιουργία ευκαιριών σε όλο τον πληθυσμό για μόρφωση. ➤ Ενθάρρυνση συμμετοχής των νέων στα κοινά. ➤ Ψυχοκοινωνική στήριξη νέων ανέργων, ευπαθών ομάδων, περιθωριοποιημένων ατόμων κλπ. ➤ Σύνδεση της επιμόρφωσης με την απασχόληση και την επαγγελματική δράση. ➤ Λειτουργία δομών σε μόνιμη βάση, σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και με προσωπικό μόνιμο) (βλ. Κέντρο Νεότητας) και επέκτασή τους και σε άλλους τομείς δραστηριότητας. ➤ Συνεργασία με τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στον τόπο μας και η αμφίδρομη ενημέρωση σε θέματα παιδείας – νεολαίας. ➤ Δημιουργία Youth Hostel.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Συντήρηση, βελτίωση και επέκταση των αθλητικών εγκαταστάσεων. ➤ Αναμόρφωση της πολιτικής χρήσης των αθλητικών εγκαταστάσεων. ➤ Αξιοποίηση των αθλητικών υποδομών για αθλητικό Τουρισμό και προσέλκυση επισκεπτών στο Δήμο Δράμας. ➤ Νομιμοποίηση λειτουργίας όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων που στερούνται άδειας λειτουργίας. ➤ Συνεργασία με τους έχοντες αρμοδιότητα και επαρκείς πόρους για συνολική παρέμβαση στη διάσωση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτιστικού κτιριακού αποθέματος στην πόλη της Δράμας και στην γύρω περιοχή. ➤ Στοχευμένη αναβάθμιση και επέκταση χρονικά στους θεσμούς: Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους, Διεθνές Φεστιβάλ παραδοσιακών χορών Ξηροποτάμου, Φεστιβάλ Γαλλικού Κινηματογράφου, Ελευθέρια της πόλης, Ονειρούπολη Δράμας καθώς και στις εν γένει πολιτιστικές δραστηριότητες. ➤ Συνεχής διαφημιστική προβολή σε όλη τη διάρκεια του έτους. ➤ Δημιουργία θεματικού πάρκου πολιτισμού – αρχιτεκτονικής στην περιοχή της Αγίας Βαρβάρας – Ιστορικού Κέντρου. ➤ Ανάδειξη πολιτιστικής ταυτότητας της Δράμας. ➤ Δημιουργία micro-site στη νέα διαδικτυακή πύλη του Πολιτιστικού Οργανισμού. ➤ Ανάδειξη του νέου Πολιτιστικού Κέντρου (παλιό Δημαρχείο) σε σημείο προώθησης του πολιτιστικού προϊόντος. ➤ Δημιουργία ευκαιριών σε όλο τον ενήλικο πληθυσμό για συστηματική και διαρκή επιμόρφωση και για προσωπική και ομαδική ανάπτυξη. ➤ Σύνδεση της επιμόρφωσης με την απασχόληση και την τοπική ανάπτυξη, που αφορά εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους (λόγω συγκράτησης του επιστημονικού κεφαλαίου στον τόπο μας). ➤ Αξιοποίηση προσέλευσης τουριστών και η αύξηση της επισκεψιμότητας. ➤ Διάχυση των πολλαπλασιαστικών ωφελειών σε όλο το Δήμο της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του Ιστορικού Τόπου και των Πηγών της Αγίας Βαρβάρας της πόλης. ➤ Αξιοποίηση πολλαπλών μορφών τουρισμού, όπως αγροτουρισμός, ιατρικός τουρισμός, θρησκευτικός τουρισμός, αθλητικός τουρισμός κ.λ.π., αξιοποιώντας τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής μας. ➤ Προσδιορισμός της Τουριστικής Ταυτότητας του τόπου. ➤ Ανάπτυξη τουριστικής διαδικτυακής πύλης και η δημιουργία ηλεκτρονικού τουριστικού οδηγού για έξυπνες φορητές συσκευές. ➤ Σύσταση του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας. ➤ Συνεργασία και ο συντονισμός φορέων για συλλογική αντιμετώπιση της προώθησης του τουριστικού προϊόντος της Δράμας.
<p>ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προσλήψεις για πρακτική άσκηση φοιτητών ΑΕΙ-ΤΕΙ, μαθητών ΕΠΑΣ. ➤ Ανάπτυξη ειδικού διαδικτυακού τόπου σύνδεσης προσφοράς και ζήτησης εργασίας. ➤ Διερεύνηση – ανάπτυξη – εφαρμογή του θεσμού του Συμπαράστατη του Δημότη και της Επιχείρησης.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη ΤΑΠΤΟΚ-ΚΟΙΝΣΕΠ. ➤ Δημιουργία Μονάδας Επιτάχυνσης της Τοπικής Ανάπτυξης. ➤ Αυξημένη απώλεια θέσεων εργασίας λόγω κλεισίματος ή μεταφοράς κρίσιμων βιομηχανικών-βιοτεχνικών μονάδων και ανάγκη για δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της επιχειρηματικής και αναπτυξιακής δραστηριότητας. ➤ Ανάπτυξη τουριστικής κίνησης. ➤ Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για έρευνα και τεχνολογία. ➤ Αξιοποίηση των σχολών του Τ.Ε.Ι. ,του ακαδημαϊκού, ερευνητικού και του επιστημονικού δυναμικού της πόλης για την τοπική ανάπτυξη και τη χρήση καινοτομιών σε όλο το φάσμα των λειτουργιών του Δήμου και επιμόρφωση - απόκτηση εξειδίκευσης για διαδικασίες και πρακτικές συνεργασίας. ➤ Αξιοποίηση προσέλευσης τουριστών και η επιδίωξη της αύξησης της επισκεψιμότητας, με τα πολλαπλασιαστικά οφέλη τους για την τοπική οικονομία. ➤ Αύξηση τουριστικής κίνησης ως μοχλού ανάπτυξης με την αξιοποίηση πολλαπλών μορφών τουρισμού, όπως Αγροτουρισμός, Ιατρικός Τουρισμός, Θρησκευτικό Τουρισμό κ.λ.π., αξιοποιώντας τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής μας. ➤ Προώθηση εναλλακτικής - βιολογικής γεωργίας στοχευμένων προϊόντων. ➤ Αύξηση των συνεργασιών του Δήμου και αναβάθμισης – αξιοποίησης υφιστάμενων.
<p>Οργάνωση και Λειτουργία του Δήμου και των Νομικών Προσώπων</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αντιμετώπιση δυσλειτουργιών που χαρακτηρίζουν το κανονιστικό πλαίσιο ρύθμισης της δημοτικής δράσης, τα συστήματα και τις δομές λειτουργίας της, καθώς και την προώθηση της Ανοιχτής, Δίκαιης και Συμμετοχικής Δημοτικής Διοίκησης. ➤ Αντιμετώπιση προβλημάτων που ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ την ανάπτυξη του στελεχιακού δυναμικού. ➤ Εξορθολογισμός των διαδικασιών και του πλαισίου της διοίκησης των ανθρωπίνων πόρων. ➤ Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας. ➤ Εξασφάλιση των πολιτικών και τεχνικών προϋποθέσεων για την επιτυχή υλοποίηση και επίτευξη των στόχων του Ε.Π., στην ανάπτυξη της ικανότητας αλλαγής και διοίκησης, την ενσωμάτωσή της στις δομές και την κουλτούρα της ➤ Ενίσχυση περαιτέρω του θεσμού του Δ.Σ. προς την κατεύθυνση της συμμετοχικότητας από τους πολίτες. ➤ Στελέχωση του δήμου με εξειδικευμένο προσωπικό. ➤ Ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες κάθε τομέα εργασίας-απασχόλησης και συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού (και των αιρετών) και η διάχυση της γνώσης στο σύνολο των δυνητικά ωφελουμένων υπαλλήλων. ➤ Αναμόρφωση – ανασύνταξη του Ο.Ε.Υ., σύνταξη μελέτης περιγραμμάτων θέσεων καθώς και θέσπιση Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας (όπου δεν υφίσταται). ➤ Ανασύνταξη (όπου υπάρχει) και απόκτηση Διαχειριστικής Επάρκειας. ➤ Εφαρμογή στοχοθεσίας στην λειτουργία του δήμου. ➤ Ολοκλήρωση των συνεχιζόμενων και υλοποίησης νέων έργων τεχνικών, οικονομικών και κοινωνικών υποδομών. ➤ Ωρίμανση «μεγάλων έργων» και παρεμβάσεων ευρείας κλίμακας για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου. ➤ Βελτίωση της επάρκειας, της ποιότητας και της παραγωγικότητας των

- υφιστάμενων τεχνικών, πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων.
- Ανάπτυξη νέων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων προώθησης του τουρισμού και ενίσχυσης της απασχόλησης:
 - μέσω της διεύρυνσης του ρόλου των υφιστάμενων υπηρεσιών,
 - μέσω της αναδιοργάνωσης των λειτουργούντων Νομικών Προσώπων και Οργανισμών ή
 - μέσω ανάπτυξης κατάλληλων συνεργασιών με φορείς
 - Ανάπτυξη διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών.
 - Βελτίωση - αναβάθμιση των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου με εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων διοίκησης.
 - Διασφάλιση του δημόσιου κοινωνικού χαρακτήρα των παρεχόμενων υπηρεσιών
 - Συνέχιση (με κάθε κόστος) της οικονομικής αξιοπιστίας του δήμου και διατήρηση του μικρού χρόνου αποπληρωμής των υποχρεώσεων του δήμου προς κάθε κατεύθυνση.
 - Εκπόνηση πρωτογενών ερευνών για την καταγραφή αναγκών και ιεράρχηση προτεραιοτήτων στους τομείς:
 - Παιδείας
 - Κοινωνικό
 - Πολιτισμού
 - Αθλητισμού
 - Ανάπτυξη συνεργασιών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διακρατικό επίπεδο και η ενίσχυση της συνεργασίας στην υλοποίηση προγραμμάτων στους τομείς της προηγούμενης παραγράφου.
 - Ανάπτυξη περαιτέρω συνεργασιών με Α-ΤΕΙ, για την αξιοποίηση της γνώσης και την εισαγωγή καινοτομιών.
 - Ανάπτυξη Κοινωνικών Αλληλέγγυων Υποδομών και παρεμβάσεων για την υποστήριξη κοινωνικά και οικονομικά ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού και την διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.
 - Ανάπτυξη μηχανισμών υποστήριξης και ενημέρωσης των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων.
 - Ιεράρχηση προτεραιοτήτων για την κάλυψη των αναγκών σε στελεχιακό δυναμικό.
 - Αξιοποίηση του υπηρετούντος προσωπικού σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά του προσόντα μέσω της βέλτιστης κατανομής του στις επί μέρους οργανωτικές μονάδες.
 - Ευρύτερη και πληρέστερη αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας της λειτουργίας όλων των Διοικητικών Ενοτήτων του Δήμου (μέσω και της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών).
 - Βελτίωση και συντήρηση υπαρχουσών κτιριακών εγκαταστάσεων για την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών ή και την αξιοποίησή τους για περαιτέρω στέγαση νέων Διοικητικών Ενοτήτων του Δήμου.
 - Δημιουργία νέων κτιριακών δομών (κυρίως για ΝΠ).
 - Συγκέντρωση δημοτικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι η στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου σε περισσότερα του ενός κτίρια, έχει σαν αποτέλεσμα:
 - Απώλεια απασχόλησης.
 - Έλλειψη επαρκούς ελέγχου του προσωπικού από τη Διοίκηση.
 - Μεγάλες δαπάνες σε καύσιμα, τηλέφωνα, ΔΕΗ, εξοπλισμό κλπ..
 - Σημαντική ταλαιπωρία των πολιτών.
 - Αδυναμία άμεσης συνεργασίας μεταξύ των στελεχών με την Διοίκηση.
 - Ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών μας εγκαταστάσεων.
 - Νομιμοποίηση της λειτουργίας των κτιριακών εγκαταστάσεων

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αύξηση των ιδίων εσόδων. ➤ Αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας. ➤ Ανάπτυξη ολοκληρωμένων μηχανισμών οικονομικής διαχείρισης και ορθολογική οικονομική λειτουργία του δήμου και των νομικών προσώπων. ➤ Εξορθολογισμός λειτουργικών δαπανών. ➤ Απορρόφηση πόρων και αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτικών εργαλείων. ➤ Εφαρμογή προγράμματος αναδιοργάνωσης και οικονομιών κλίμακας στο δήμο. ➤ Ένταξη σχεδίου ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του δήμου σε ένα ευρύτερο κεντρικό σχεδιασμό (εθνικό, δημοτικό) για εξεύρεση πόρων. ➤ Αξιοποίηση της στοχοθεσίας ως εργαλείου οικονομικού προγραμματισμού. ➤ Λειτουργία οργανωμένης μηχανογραφημένης αποθήκης υλικών και κοστολόγησης των υπηρεσιών.
--	---

2.5. Χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η στρατηγική του Επιχειρησιακού Προγράμματος, διαμορφώθηκε λαμβάνοντας υπόψη τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της ΠΑΜΘ, τις προτεραιότητες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», τις διατάξεις του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου (ΚΣΠ), το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ 2014-2020), το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) και την εθνική στρατηγική για την κοινωνική ένταξη. Παρουσιάζει υψηλό βαθμό συσχέτισης με τους γενικούς και ειδικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και ειδικότερα με τις παρεμβάσεις:

- στο επίπεδο της οικονομίας, τόσο με το στόχο της «Έξυπνης Ανάπτυξης» (smart growth) όσο και με τον στόχο της «Διατηρήσιμης Ανάπτυξης» (sustainable growth).
- στο επίπεδο των υποδομών και περιβάλλοντος, με τον στόχο της «Διατηρήσιμης Ανάπτυξης» (sustainable growth).
- στο επίπεδο του κοινωνικού τομέα, με το στόχο της «Ανάπτυξης χωρίς Αποκλεισμούς» (inclusive growth).

Μια σύντομη περιγραφή των χρηματοδοτικών εργαλείων/προγραμμάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη των στόχων του Δήμου, παρουσιάζονται παρακάτω:

2.5.1. Νέο ΕΣΠΑ 2014-2020

Αναλυτικά τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του νέου ΕΣΠΑ έχουν ως εξής:

1. « Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (2014-2020), προϋπολογισμού 3.646.378.290 ευρώ. Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και η αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

2. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», προϋπολογισμού 3.550.487.733 συν 783.429.680 ευρώ που εκχωρούνται στις Περιφέρειες. Οι στόχοι του

Προγράμματος στον τομέα των μεταφορών συνίστανται στην προώθηση της ολοκλήρωσης βασικών υποδομών (οδικών, σιδηροδρομικών, λιμένων, αεροδρομίων), την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος Μεταφορών, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας, καθώς και την ανάπτυξη βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς). Στον τομέα του περιβάλλοντος οι στόχοι συνίστανται στην προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος, τη διευκόλυνση της προσέλκυσης επενδύσεων και την παροχή ευκαιριών άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον ίδιο τον Τομέα του Περιβάλλοντος.

3. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», προϋπολογισμού 1.933.409.509 ευρώ συν 171.517.029 ευρώ που αφορά στην Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων. Περιλαμβάνει ολοκληρωμένες πολιτικές για τη στήριξη της δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, την προώθηση της ενεργητικής ένταξης στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, την ισχυροποίηση της σύνδεσης της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας.

4. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» προϋπολογισμού 377.228.417 ευρώ. Το Πρόγραμμα θα συμβάλει στην εθνική προσπάθεια προκειμένου, η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα να καταστεί συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα, αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας υπηρεσίες επικεντρωμένες στον πολίτη και συνεχώς αναβαθμιζόμενες.

5. «Τεχνική Βοήθεια» προϋπολογισμού 317.612.063 ευρώ. Στοχεύει στην υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής.

6. «Αγροτική Ανάπτυξη», προϋπολογισμού 4.223.960.793 ευρώ. Στοχεύει στην ανάπτυξη και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου, στη μετάβαση σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγρο-διατροφικό σύστημα και στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών περιοχών.

7. «Αλιεία και Θάλασσα» προϋπολογισμού 388.777.914 ευρώ. Αποσκοπεί στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων.

Τα **13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ)**, ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες, έχουν συνολικό προϋπολογισμό 5.278.614.122 ευρώ (περιλαμβάνονται οι εκχωρήσεις που αναφέρονται παραπάνω). Οι Περιφέρειες θα διαχειριστούν το 35 % των πόρων του νέου ΕΣΠΑ.

Στα κονδύλια του ΕΣΠΑ προστίθενται:

- οι πόροι του CEF (Συνδέοντας την Ευρώπη) περίπου 580 εκ. €, από το Ταμείο Συνοχής που διαχειρίζονται κεντρικά από την ΕΕ αλλά αποκλειστικά για έργα που θα προτείνει η χώρα.
- οι πόροι για τα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (231,6 εκ. €).
- οι πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους αγρότες (FEAD) που διαχειρίζεται η χώρα περίπου 281 εκ. €.

Έτσι, το συνολικό ποσό της Ενωσιακής Συνδρομής για την περίοδο 2014-2020 διαμορφώνεται σε 20,98 δισ. ευρώ. Ειδικότερα για την περιφέρεια Α.Μ.Θ. το σύνολο της Κοινοτικής Συνδρομής για την περίοδο 2014-2020 ανέρχεται στο ποσό των 406 εκ. ευρώ σε σχέση με τα 475 εκ. ευρώ της περιόδου 2007-2013, δηλ. υπάρχει μία μείωση της τάξης του 14,64 %.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα - κατανομή χρηματοδοτήσεων ΕΣΠΑ 2014-2020

Ε.Π.: ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ:

ΕΤΠΑ 2.970.871.633 **ΕΚΤ και ΠΑΝ** 675.506.658

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής : 3.646.378.290

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 4.557.972.863

Ε.Π.: ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:

ΕΤΠΑ: 1.155.178.565 **ΤΣ** : 3.178.738.848

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής : 4.333.917.413

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 5.183.665.969

Ε.Π.: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ:

ΕΚΤ και ΠΑΝ 2.104.926.538

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής : 2.104.926.538

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 2.631.158.172

Ε.Π.: ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ:

ΕΤΠΑ: 176.750.389 **ΕΚΤ και ΠΑΝ** : 200.478.028

Ε.Π.: ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ:

ΕΤΠΑ 352.936.804 **ΕΚΤ και ΠΑΝ** 53.254.664 **ΤΣ**: 69.000.000

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής : 406.191.469

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 507.739.336

Ε.Π.: ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:

ΕΓΠΑ: 4.223.960.793

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής : 4.223.960.793

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 5.279.950.991

Ε.Π.: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ:

ΕΤΠΑ: 171.714.542 **ΕΚΤ και ΠΑΝ** : 77.616.868 **ΤΑ**: 68.280.653

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής: 317.612.063

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 391.994.442

CEF - μεταφορά από ΤΑ:

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής : 580.038.571

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 682.398.319

Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας:

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής : 231.634.557

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 272.511.244

Ταμείο Απόρων (ΕΤΠΑ+ΕΚΤ):

Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής : 280.972.531

Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης: 330.555.919

Πηγές Στοιχείων: Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

2.5.2. Πράσινο Ταμείο

Σκοπός του Πράσινου Ταμείου είναι η καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος χρηματοδότησης περιβαλλοντικών παρεμβάσεων, με στόχο την ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποτελεσματική και διαφανή διαχείριση των πόρων για την αναβάθμιση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Οι ενδεικτικοί άξονες για τις δράσεις χρηματοδότησης του Πράσινου Ταμείου αποτελούν η βιοποικιλότητα, οι δασικές εκτάσεις, η προστασία υδάτων – εδάφους, η αντιμετώπιση σοβαρών περιβαλλοντικών προβλημάτων, η πρόληψη, προστασία και ρύθμιση του χωρικού σχεδιασμού, η αστική αναζωογόνηση, η ενίσχυση των ΑΠΕ, η εξοικονόμηση ενέργειας κ.α.

Πόροι του Πράσινου Ταμείου είναι:

- α) οι Πράσινοι Πόροι (πόροι ΕΤΕΡΠΣ, Ειδικού Φορέα Δασών, πόροι Ταμείου Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου, εισφορές διανομικών ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας, άλλα τέλη και ειδικά πρόστιμα),
- β) χρηματοδοτήσεις από προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνείς οργανισμούς,
- γ) κέρδη, τόκοι ή άλλα έσοδα που προέρχονται από τη συμμετοχή του Πράσινου Ταμείου σε άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου,
- δ) χορηγίες και δωρεές από φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ε) έσοδα από τη διαχείριση, εκμετάλλευση και αξιοποίηση της κινητής και ακίνητης περιουσίας του,
- στ) επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και χρηματοδοτήσεις από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και κάθε άλλο έσοδο από νόμιμη αιτία.

2.5.3. Ευρωπαϊκά Προγράμματα

HORIZON 2020

Το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την χρηματοδότηση δράσεων έρευνας και καινοτομίας για την επταετία 2014-2020 ("Ορίζοντας 2020"), συνολικού ύψους 79,4 δισ. ευρώ, υπερψηφίστηκε από την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ως μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ για την επερχόμενη προγραμματική περίοδο.

Ο "Ορίζοντας 2020" αποτελεί το μεγαλύτερο ενιαίο πρόγραμμα χρηματοδότησης της έρευνας παγκοσμίως και ως εκ τούτου εκτιμάται ότι θέτει σε μεγάλο βαθμό την ατζέντα της έρευνας στην Ευρώπη και διεθνώς για την επταετία. Σημειώνεται ωστόσο ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ είναι κατά πολύ μικρότερη από τους πόρους που δαπανούν τα κράτη-μέλη μέσω των εθνικών προϋπολογισμών για έρευνα και καινοτομία. Ενδεικτικά, μόνο η Γερμανία για το 2011 δαπάνησε περίπου 75 δισ. ευρώ – σε δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες, όσα περίπου θα δαπανήσει η ΕΕ για ολόκληρη την επταετία 2014-2020.

Βασικοί στόχοι του προγράμματος "Ορίζοντας 2020" είναι:

- Να δώσει απάντηση στην οικονομική κρίση, επενδύοντας στη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης.
- Να δώσει λύσεις στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ και στις ανησυχίες των ευρωπαίων πολιτών για τη διαβίωσή τους, την ασφάλεια, την ποιότητα ζωής τους και το περιβάλλον.
- Να ενισχύσει την παγκόσμια θέση της ΕΕ στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογίας.

Η κύρια αλλαγή που φέρνει ο "Ορίζοντας 2020" σε σχέση με τα προηγούμενα αντίστοιχα προγράμματα (7ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο/FP7 κλπ) είναι ότι για πρώτη φορά συνδέεται η έρευνα με την καινοτομία, σε μια προσπάθεια να μετατραπεί η εξαιρετικής ποιότητας επιστημονική έρευνα που διεξάγεται στα εργαστήρια σε καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα που θα αλλάξουν προς το καλύτερο τις ζωές των Ευρωπαίων πολιτών. Ταυτόχρονα, προβλέπεται η απλοποίηση των διαδικασιών συμμετοχής στα διάφορα προγράμματα για επιχειρήσεις, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας και στις οποίες αναμένεται να δοθούν πάνω από 3 δισ. ευρώ.

Η δομή του προγράμματος "Ορίζοντας 2020" στηρίζεται στο τρίπτυχο:

- "**Επιστημονική αριστεία**", δηλαδή επιστημονική έρευνα παγκόσμιου επιπέδου που θα οδηγήσει στις τεχνολογίες του μέλλοντος και προσέλκυση στην ΕΕ των καλύτερων επιστημόνων στον κόσμο.
- "**Βιομηχανική Υπεροχή**", δηλαδή στρατηγική επένδυση σε τεχνολογίες-κλειδιά όπως η νανοτεχνολογία και η μικροηλεκτρονική, συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και δημιουργία καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας που θα στηρίξουν την ανάπτυξη της ΕΕ.
- "**Κοινωνικές προκλήσεις**", δηλαδή στράτευση της επιστημονικής έρευνας πίσω από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ, όπως είναι η γήρανση του πληθυσμού, η εξάντληση των ενεργειακών πόρων, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, και η μετατροπή της επιστημονικής γνώσης σε εφαρμοσμένες λύσεις για τα καθημερινά προβλήματα των πολιτών.

Στρατηγικοί στόχοι του Προγράμματος είναι:

- η ομογενοποίηση και αειφορία του κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος στη διασυνοριακή ζώνη,
- η προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, και
- η βελτίωση των όρων διαβίωσης και της εν γένει ποιότητας ζωής των πολιτών.

Συνοπτικά σαν γενικός στόχος του προγράμματος θεωρείται «η ανάδειξη της διασυνοριακής περιοχής σε πυρήνα και κομβικό σημείο της ειρήνης, της αναπτυξιακής διαδικασίας και της επέκτασης του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου στην ενδοχώρα των Βαλκανίων, την Παρευξείνια Ζώνη και την Ανατολική Μεσόγειο».

Ο επιχειρησιακός στόχος του προγράμματος είναι «η ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και της ανταγωνιστικότητας της διασυνοριακής περιοχής». Με βάση τους στόχους αυτούς οι τακτικοί στόχοι (ειδικοί στόχοι) του προγράμματος που συμβάλλουν στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων είναι οι εξής:

- Άρση της γεωγραφικής και επικοινωνιακής απομόνωσης της περιοχής.
- Οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και προώθηση της απασχόλησης.
- Λειτουργική αναβάθμιση της περιοχής με σκοπό την αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών επιδράσεων / επιπτώσεων.

Επισημαίνεται ότι το πρόγραμμα για την Ελληνική πλευρά χρηματοδοτήθηκε από το ΕΤΠΑ και για τη Βουλγαρική πλευρά από το PHARE CBC. Εξαιτίας αυτού δεν υπήρξαν πραγματικά κοινά διασυνοριακά έργα, παρά μόνο έργα «καθρέφτες».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ 2014-2020 (BALKAN-MEDITERRANEAN).

Το πρόγραμμα διακρατικής Εδαφικής Συνεργασίας Βαλκανική Μεσόγειος 2014-2020 είναι δομημένο γύρω από **δύο θεματικούς άξονες προτεραιότητας:**

- **Επιχειρηματικότητα και καινοτομία**
 - *Ειδικός στόχος:* Προώθηση της επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας επιχειρήσεων, με βάση τις νέες ιδέες, την καινοτομία και τις νέες μορφές επιχειρηματικών μοντέλων.
 - *Ειδικός στόχος:* Διευκόλυνση της καινοτομίας στα επιχειρηματικά μοντέλα και να επιτρέψει τον μέγιστο αριθμό των ΜΜΕ να καινοτομούν και να προσαρμόσουν τα επιχειρηματικά τους μοντέλα στις μεταβαλλόμενες κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές / ρυθμιστικές συνθήκες.
 - *Ειδικός στόχος:* Υποστήριξη της επιχειρηματικής κατάρτισης και της μεταφοράς γνώσης για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.
- **Περιβάλλον**
 - *Ειδικός στόχος:* Διατήρηση της βιοποικιλότητας και των φυσικών οικοσυστημάτων μέσω της ενίσχυσης της δικτύωσης και διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου Natura 2000.

- ο *Ειδικός στόχος*: Προώθηση της συνεργασίας και δικτύωσης με στόχο την εισαγωγή καινοτόμων τεχνολογιών για την αποτελεσματική διαχείριση του τομέα των στερεών και υγρών αποβλήτων.
- ο *Ειδικός στόχος*: Ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης και αύξηση της χρηστής διακυβέρνησης.

Στο νέο αυτό Πρόγραμμα, εκτιμώμενου προϋπολογισμού περίπου € 60.000.000, συμμετέχουν:

- η Αλβανία
- η Βουλγαρία
- η Κύπρος
- η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και
- η Ελλάδα.

Το νέο Πρόγραμμα έρχεται να ενισχύσει τους ήδη υπάρχοντες δεσμούς συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών της περιοχής και να προωθήσει την οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και θεσμική συνοχή μέσω της βελτίωσης της κοινωνικο-οικονομικής ανταγωνιστικότητας και τις θεσμικής επάρκειας στην ευρύτερη περιοχή. Οι άξονες γύρω από τους οποίους θα κινηθεί είναι η προσβασιμότητα, η επιχειρηματικότητα και το περιβάλλον, με έμφαση στη διαχείριση υδάτινων πόρων.

Σημειώνεται πως αυτό είναι το έκτο Πρόγραμμα που η Ε.Υ.Δ. των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» θα διαχειρίζεται τη νέα Προγραμματική Περίοδο, καθώς θα συνεχιστούν και τα διμερή διασυνοριακά Προγράμματα:

- Ελλάδα - Βουλγαρία
- Ελλάδα – Ιταλία
- Ελλάδα - Κύπρος
- Ελλάδα – Αλβανία και
- Ελλάδα - Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, και τη διαχειριστική ευθύνη των οποίων ήδη έχει.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ 2014-2020

Ακολούθως παρατίθενται τα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας για την περίοδο 2014-2020. Σημειώνεται ότι για την συμμετοχή του Δήμου στα παρακάτω προγράμματα απαιτείται η εξασφάλιση συμμετοχής σε εταιρικό σχήμα από τις επιλέξιμες - συμμετέχουσες στο πρόγραμμα - χώρες. Επίσημη γλώσσα επικοινωνίας είναι η Αγγλική.

Η Ελλάδα συμμετέχει και σε τρία (3) Προγράμματα πολυμερούς διασυνοριακής συνεργασίας:

- **Πρόγραμμα Αδριατικής (Adrion)**, με επιλέξιμες περιοχές τους Νομούς Κέρκυρας και Θεσπρωτίας στην Ελλάδα, καθώς περιφέρειες της Ιταλίας, Βοσνίας και Ερζεγοβίνης, Μαυροβουνίου, Αλβανίας, Σερβίας και Σλοβενίας. Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το IPA, ενώ η Ελλάδα συνεισφέρει 5.659.992 ευρώ. Η μακροπεριφερειακή στρατηγική «Αδριατικής- Ιονίου» - στην οποία θα συμμετάσχει η χώρα μας εγκρίθηκε στις 23 Σεπτεμβρίου 2014 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Η εγκεκριμένη στρατηγική δομείται γύρω από 4 πυλώνες:

1. Την ανάπτυξη της καινοτόμου θαλάσσιας οικονομίας.

2. Την ανάπτυξη διασυνδεσιμότητας (μεταφορές και ενέργεια).
3. Την προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, και
4. Την ανάπτυξη βιώσιμου τουρισμού.

- **Θαλάσσια Λεκάνη της Μεσογείου**, με επιλέξιμες περιοχές από όλες τις χώρες που βρέχονται από τη Μεσόγειο Θάλασσα. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος υπερβαίνει τα 170.000.000 ευρώ.

Το υπό-διαμόρφωση πρόγραμμα για τη λεκάνη της Μεσογείου διακρίνει 4 θεματικούς στόχους:

1. Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ.
2. Στήριξη της Εκπαίδευσης και της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας.
3. Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης και Καταπολέμηση της Φτώχειας, και
4. Προστασία Περιβάλλοντος και Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.

ενώ σε επίπεδο ειδικών στόχων/προτεραιοτήτων προωθούνται:

1. Η στήριξη καινοτόμων Start-ups.
 2. Αλυσίδες αξίας Ευρώπης-Μεσογείου.
 3. Διαφοροποίηση του βιώσιμου τουριστικού προϊόντος.
 4. Μεταφορά τεχνογνωσίας και εμπορευματοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων.
 5. Στήριξη της επιχειρηματικής έρευνας και καινοτομίας και των συνεργατικών σχηματισμών (clustering).
 6. Ενίσχυση των νέων και των γυναικών με δεξιότητες/γνώση σε ζήτηση.
 7. Στήριξη της Κοινωνικής Οικονομίας και των Φορέων Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
 8. Αποδοτική χρήση υδατικών πόρων.
 9. Αποδοτική διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων.
 10. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ενεργειακή απόδοση, και
 11. Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης.
- **Μαύρη Θάλασσα (Black Sea Basin)**, με επιλέξιμες περιοχές τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης για την Ελλάδα, καθώς και περιφέρειες από τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Ρωσία, την Τουρκία, το Αζερμπαϊτζάν, την Ουκρανία, τη Γεωργία, τη Ρουμανία και τη Μολδαβία. Η διαχειριστική αρχή φιλοξενείται στη Ρουμανία. Στο πρόγραμμα διακρίνονται 4 προτεραιότητες πολιτικής:
 1. Από κοινού προώθηση της επιχειρηματικότητας στον τομέα τουρισμού-πολιτισμού.
 2. Ενδυνάμωση του διασυνοριακού εμπορίου και του εκσυγχρονισμού στον αγροτικό τομέα και στους συνδεδεμένους με αυτόν κλάδους.
 3. Βελτίωση της από κοινού περιβαλλοντικής παρακολούθησης, και
 4. Προώθηση της ευαισθητοποίησης για τα σκουπίδια σε ποτάμια και θάλασσα και κοινές δράσεις αντιμετώπισης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΟΕΣ)

Με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για τον Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ), όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1302/2013 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ), θεσπίστηκαν οι Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας, δυνάμει του άρθρου 175 εδαφ.

γ της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ειδικές δράσεις προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής.

Μέλη του ΕΟΕΣ μπορούν να γίνουν οι ακόλουθες νομικές οντότητες που βρίσκονται στο έδαφος τουλάχιστον δύο (2) κρατών-μελών :

- Κράτη μέλη ή αρχές σε εθνικό επίπεδο.
- Περιφέρειες.
- Δήμοι.
- Δημόσιες Επιχειρήσεις ιδιωτικού δικαίου (της οδηγίας 2004/17/ΕΚ).
- Επιχειρήσεις στις οποίες έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.
- Εθνικές, περιφερειακές, τοπικές αρχές ή οργανισμοί ή δημόσιες επιχειρήσεις Τρίτων χωρών.

Η συμμετοχή των φορέων της προηγούμενης παραγράφου σε ΕΟΕΣ εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής για τις διεθνείς συνεργασίες των ΟΤΑ. Οι καταστατικοί σκοποί του ΕΟΕΣ συνίστανται στην προαγωγή της εδαφικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης μίας ή περισσοτέρων συνιστωσών της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας μεταξύ των μελών του, για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην άρση των εμποδίων στην εσωτερική αγορά με την υποστήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE 2014-2020

Το πρόγραμμα LIFE είναι το χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον. Το LIFE συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη και στην επίτευξη των σκοπών και στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020, στηρίζει την εφαρμογή του 7ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον και άλλες στρατηγικές και σχέδια της ΕΕ για το περιβάλλον και για το κλίμα. Μέσω του προγράμματος LIFE χρηματοδοτούνται μέτρα και έργα με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία για τα κράτη - μέλη.

Ο νέος κανονισμός LIFE δημοσιεύτηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2013 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πρόγραμμα LIFE για την επόμενη (εναπομείνασα) περίοδο χρηματοδότησης 2014-2020, καθιερώνονται δύο υποπρογράμματα, το πρώτο για το Περιβάλλον και το δεύτερο για την Κλιματική Δράση.

Ο προϋπολογισμός για την περίοδο αυτή ανέρχεται σε 3,4 δις €.

Το σκέλος «Περιβάλλον» του νέου προγράμματος (75% του προϋπολογισμού) καλύπτει τρεις τομείς προτεραιότητας:

- περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων.
- φύση και βιοποικιλότητα.
- περιβαλλοντική διακυβέρνηση και πληροφόρηση.

και το σκέλος «Δράση για το κλίμα» (25% του προϋπολογισμού) καλύπτει:

- μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.
- προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
- κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ 2014-2020»

Το ευρωπαϊκό ανταγωνιστικό πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες, 2014 – 2020», που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 390/2014 του Συμβουλίου της 14 της Απριλίου 2014, είναι ένα σημαντικό μέσο που αποσκοπεί να ενθαρρύνει τα 500 εκατομμύρια κατοίκους της Ένωσης να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο στην ανάπτυξη της Ένωσης. Με τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν οι πολίτες, το πρόγραμμα προωθεί την κοινή ιστορία και τις αξίες της Ευρώπης και ενθαρρύνει μια αίσθηση κυριότητας για τον τρόπο με τον οποίον αναπτύσσεται η Ένωση.

Στο πλαίσιο του γενικού στόχου της στενότερης επαφής της Ένωσης με τους Πολίτες, οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- να βοηθήσει τους πολίτες να κατανοήσουν την Ένωση, την ιστορία και την πολυμορφία της,
- να προωθήσει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και να βελτιώσει τις συνθήκες για τη συμμετοχή των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά, σε επίπεδο Ένωσης.

Το πρόγραμμα υλοποιείται σε δύο σκέλη και σε μία οριζόντια δράση:

- Σκέλος 1, Ευρωπαϊκή μνήμη: Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη μνήμη, την κοινή ιστορία, καθώς και τις αξίες και το στόχο της Ένωσης.
- Σκέλος 2, Συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά : Ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά σε ενωσιακό επίπεδο.

Τα μέτρα σε αυτό το σκέλος είναι τα εξής:

Αδελφοποίηση πόλεων

- Δίκτυα πόλεων.
- Έργα της κοινωνίας των πολιτών.

Ωστόσο, εκτός των άλλων, οι δήμοι δύνανται να αναζητήσουν πόρους και σε άλλα προγράμματα. Τα κυριότερα ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά προγράμματα της ΕΕ για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020 παρατίθενται κάτωθι, με τον Τίτλο κάθε Ευρωπαϊκού Προγράμματος (Ε.Π.) και τον Συνολικό του Προϋπολογισμό (Σ.Π.) σε εκ. ευρώ:

Ε.Π. : Συνδέοντας την Ευρώπη (ΔΣΕ) -(Έργα στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας): **Σ.Π.** (εκ. ευρώ): 21.936,76

Ε.Π. : Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των ΜΜΕ (COSME): Σ.Π. : 2.298,24

Ε.Π. Erasmus+(Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Νεολαία και Αθλητισμός): **Σ.Π.:** 14.774,52

Ε.Π.: ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020 - (Έρευνα και Καινοτομία) : **Σ.Π. :** 79.401,83

Ε.Π. :Απασχόληση και Κοινωνική Καινοτομία (EaSI) – Σ.Π.: 919,47

Ε.Π.: Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή (Life+) –Σ.Π. : 3.456,66

Ε.Π.: Ταμείο για το Άσυλο, τη Μετανάστευση και την Ένταξη- Σ.Π.: 3.137,42

Ε.Π. : Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας- Σ.Π.: 223.78

Ε.Π.: Πρόγραμμα για τους καταναλωτές – Σ.Π.: 188,83

Ε.Π.: Δημιουργική Ευρώπη (Πολιτισμός)-Σ.Π.: 1.462,72

Ε.Π.: Ευρώπη για τους Πολίτες - (Αδελφοποιήσεις και Δίκτυα πόλεων, ευρωπαϊκή μνήμη) – Σ.Π.: 185,47

Ε.Π.: 3ο Πρόγραμμα για την Υγεία - Σ.Π.: 449,39

Ε.Π.: Ταμείο για την Εσωτερική Ασφάλεια - Σ.Π.: 3.764,23

Πηγή Στοιχείων: Ε.Ε.

INTERREG Europe 2020

Ο Στρατηγικός Στόχος του προγράμματος καθορίζεται ως η:

Βελτίωση, μέσω της διαπεριφερειακής συνεργασίας, της αποτελεσματικότητας των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης στους τομείς της καινοτομίας, της οικονομίας της γνώσης, του περιβάλλοντος και πρόληψης κινδύνων, καθώς και ο οικονομικός εκσυγχρονισμός και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

Με Ειδικούς Θεματικούς Στόχους τη:

- Βελτίωση των περιφερειακών και τοπικών πολιτικών στον τομέα της καινοτομίας και της οικονομίας της γνώσης, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στην περιφερειακή προοπτική για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη. Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), στήριξη για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και των πρωτοβουλιών καινοτομίας, προώθηση της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορία και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), υποστήριξη στην απασχόληση, το ανθρώπινο κεφάλαιο και την εκπαίδευση.
- Βελτίωση των περιφερειακών και τοπικών πολιτικών στον τομέα του περιβάλλοντος και πρόληψη των κινδύνων. Συγκεκριμένα, οι δράσεις του συγκεκριμένου στόχου αφορούν την πρόληψη και διαχείριση των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων, τη διαχείριση των υδάτων και των ακτών, τη διαχείριση των αποβλήτων, της βιοποικιλότητας, τη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη διαχείριση καθαρών και βιώσιμων δημόσιων συγκοινωνιών και τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΔΙΚΤΥΑ

INTERACT

Η Ελλάδα συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο INTERACT 2007-13, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη της ΕΕ, η Νορβηγία και η Ελβετία.

Ο Στρατηγικός Στόχος του προγράμματος καθορίζεται ως η:

Πρώθηση της ορθής διακυβέρνησης των κοινοτικών προγραμμάτων που χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) τα οποία εμπίπτουν στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

Με Επιμέρους Στόχους τη:

- Διασφάλιση και την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας και των έργων που σχετίζονται με συγκεκριμένους γεωγραφικούς χώρους ή θεματικά πεδία και
- Διασφάλιση της ποιότητας και την απόκτηση τεχνογνωσίας από τη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία.

Για την υλοποίηση του προγράμματος έχουν τεθεί ως Άξονες προτεραιότητας:

1. Ανάπτυξη και Παροχή υπηρεσιών: Παραγωγή, παροχή και διάδοση των υπηρεσιών και των προϊόντων που βασίζονται στις βέλτιστες πρακτικές, γνώσεις και εμπειρίες των φορέων που εργάζονται για την εδαφική συνεργασία.
2. Τεχνική Βοήθεια: Υποστήριξη της συνολικής διαχείρισης και της ομαλής υλοποίησης του Προγράμματος.

Η χρηματοδότηση του προγράμματος από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ανέρχεται σε περίπου 34 εκατ. Ευρώ.

ESPON (Δίκτυο Παρακολούθησης Χωρικού Σχεδιασμού)

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την κοινοτική στήριξη για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Τα επιλέξιμα κράτη μέλη είναι τα παρακάτω: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Ο βασικός Στρατηγικός Στόχος του προγράμματος καθορίζεται ως η:

Υποστήριξη της ανάπτυξης πολιτικής σε σχέση με το στόχο της εδαφικής συνοχής και αρμονική ανάπτυξη του ευρωπαϊκού εδάφους με την παροχή συγκρίσιμων πληροφοριών, στοιχείων, αναλύσεων και σεναρίων για την εδαφική δυναμική και την εμφάνιση του εδαφικού κεφαλαίου και δυνατότητες για την ανάπτυξη των περιφερειών και των ευρύτερων περιοχών συμβάλλοντας στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα, την εδαφική συνεργασία και τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

Ειδικό Στρατηγικό Στόχοι είναι οι:

Μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της περιφερειακής πολιτικής, με δράσεις όπως μελέτες, συλλογή δεδομένων, ανάπτυξη δεικτών, παρακολούθηση και ανάλυση των εδαφικών τάσεων ανάπτυξης και βελτίωση των συνεργιών και της προστιθέμενης αξίας από την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την εδαφική ανάπτυξη και τον συντονισμό μεταξύ των τομεακών πολιτικών.

Χρήση αποδεικτικών στοιχείων σχετικών με τα θέματα της ζήτησης της πολιτικής που σχετίζεται με την ευρωπαϊκή στρατηγική καθοδήγηση για την ανάπτυξη και την εδαφική συνοχή και την αστική διάσταση.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος είναι περίπου 45 εκατ. Ευρώ, εκ των οποίων 34 εκατ. Ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

URBACT (Αειφόρος Αστική Ανάπτυξη)

Το Πρόγραμμα URBACT είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα ανταλλαγής γνώσεων και εκμάθησης με στόχο τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

Το URBACT παρέχει τη δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ των πόλεων για την εξεύρεση λύσεων σε μείζονα αστικά θέματα, επιβεβαιώνοντας τον πρωταρχικό ρόλο που κατέχουν οι πόλεις στην αντιμετώπιση ολοένα και πιο σύνθετων κοινωνικών αλλαγών. Το URBACT βοηθά τις πόλεις στη διαμόρφωση ρεαλιστικών, πρωτοποριακών και βιώσιμων λύσεων, οι οποίες ενσωματώνουν την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση της αστικής ανάπτυξης.

Μέσω του URBACT, οι πόλεις ανταλλάσσουν καλές πρακτικές και εμπειρίες που έχουν συσσωρευτεί από όλους τους εμπλεκόμενους σε θέματα αστικής πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο URBACT συμμετέχουν 290 πόλεις διαφορετικού μεγέθους, σε συνεργασία με τις Τοπικές Ομάδες Στήριξής τους, από 29 χώρες. Στην παρούσα φάση υλοποιούνται 37 έργα με 5.000 ενεργούς συμμετέχοντες από Περιφέρειες σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας.

Το URBACT χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ καθώς και από τα Κράτη- Μέλη.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Η Πρωτοβουλία **JASPERS** (Κοινή βοήθεια για τη στήριξη σχεδίων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες) είναι μια νέα εταιρική σχέση τεχνικής βοήθειας μεταξύ της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας προς τα κράτη μέλη προκειμένου να προετοιμάσουν μεγάλα αναπτυξιακά προγράμματα, με υψηλό προϋπολογισμό (όχι μικρότερο από 25 εκατ. ευρώ στον τομέα του περιβάλλοντος και 50 εκατ. ευρώ στον τομέα των μεταφορών ή σε άλλους τομείς). Ενδεικτικοί τομείς προγραμμάτων που μπορούν να λάβουν στήριξη είναι το περιβάλλον, οι μεταφορές, η αστική ανάπτυξη, ο τουρισμός, η υγεία, εκπαίδευση κ.α.

Η Πρωτοβουλία **JEREMIE** (Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για τις Μικρο – Μεσαίες Επιχειρήσεις) απευθύνεται στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) της ΕΕ και σαν κύριο στόχο έχει να διευκολύνει την πρόσβαση τους στη χρηματοδότηση, και ειδικότερα σε κεφάλαια μέσω δανείων (loans), επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital), εγγυήσεων, μικροπιστώσεων κ.τ.λ., ώστε να υποστηριχθεί η επιχειρηματικότητα και κατ' επέκταση η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση.

Η πρωτοβουλία **JESSICA** (Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για Αειφόρες Επενδύσεις στα Αστικά Κέντρα - Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) έχει σαν στόχο να παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις για τη χρηματοδότηση σχεδίων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης συνδυάζοντας επιχορηγήσεις και δάνεια. Ειδικότερα, η JESSICA στοχεύει στην

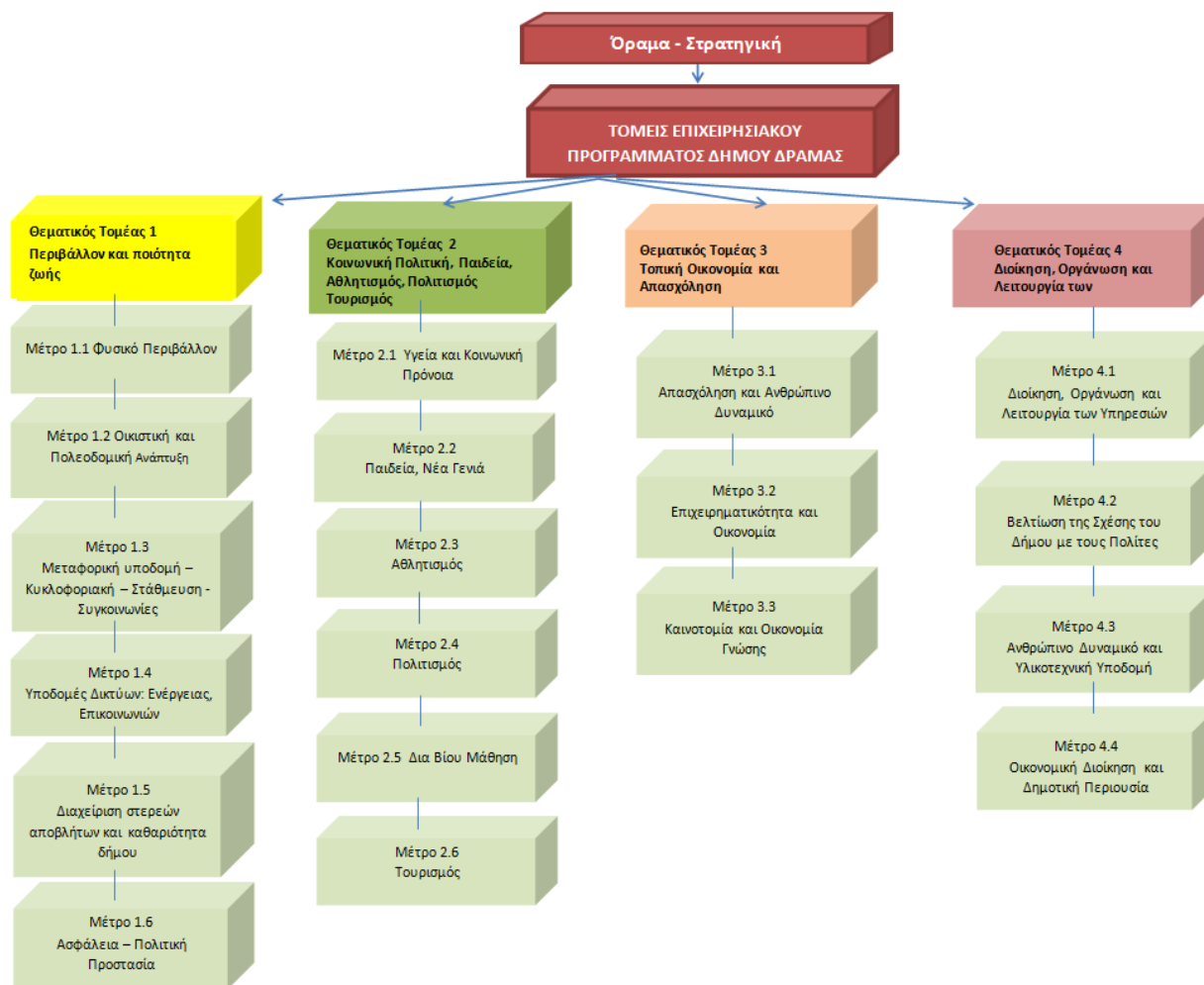
κινητοποίηση κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση Ολοκληρωμένων δράσεων αστικής ανάπτυξης με πιλοτικά προγράμματα (Ολοκληρωμένα Σχέδια Αστικής Ανάπτυξης).

Απώτερος στόχος είναι η ανάπτυξη των αστικών κέντρων και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

2.6. Συγκρότηση ιεραρχικού διαγράμματος.

Οι Άξονες, τα Μέτρα και οι Στόχοι συγκροτούν ιεραρχικό διάγραμμα (δένδρο), στο οποίο γίνεται σταδιακή εξειδίκευση της αποστολής και του οράματος του Δήμου. Κατεβαίνοντας στα επίπεδα του δένδρου γίνεται σταδιακή εξειδίκευση της Στρατηγικής. Κατά συνέπεια, το όραμα του Δήμου θα αναλύεται σε Άξονες προτεραιότητας.

Οι Άξονες αναλύονται σε Μέτρα και κάθε Μέτρο περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους Στόχους, δηλαδή:

Εικόνα 6. Το διάγραμμα διάρθρωσης των Αξόνων, Μέτρων, Στόχων.

2.7. Οι άξονες και τα μέτρα του προγράμματος.

Στη βάση των εθνικών και ευρωπαϊκών αναπτυξιακών πολιτικών και κατευθύνσεων και με απώτερο στόχο την υλοποίηση του οράματος του Δήμου Δράμας, διαμορφώνεται ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα 2015-2019, που δομείται πάνω σε τέσσερεις (4) άξονες προτεραιότητας, ο κάθε ένας από τους οποίους εξειδικεύεται σε μια σειρά από μέτρα και γενικούς στόχους. Για την υλοποίηση των γενικών στόχων θα καταρτιστούν (σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και το αρμόδιο Τμήμα προγραμματισμού), στην Β' Φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, ξεχωριστά σχέδια δράσης από την κάθε αρμόδια υπηρεσία, η οποία θα είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση τους.

ΑΞΟΝΑΣ 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.

Μέτρο 1.1: Φυσικό Περιβάλλον.

Μέτρο 1.2: Οικιστική και Πολεοδομική Ανάπτυξη.

Μέτρο 1.3: Μεταφορική Υποδομή – Κυκλοφορία – Στάθμευση – Συγκοινωνίες.

Μέτρο 1.4: Υποδομές δικτύων : Ύδρευσης – Αποχέτευσης – Ενέργειας – Επικοινωνιών.

Μέτρο 1.5: Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων και καθαριότητα Δήμου.

Μέτρο 1.6: Ασφάλεια - Πολιτική Προστασία.

ΑΞΟΝΑΣ 2: Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός.

Μέτρο 2.1: Υγεία και Κοινωνική πρόνοια.

Μέτρο 2.2: Παιδεία και Νέα Γενιά.

Μέτρο 2.3: Αθλητισμός.

Μέτρο 2.4: Πολιτισμός, Τουρισμός.

Μέτρο 2.5: Δια βίου Μάθηση.

ΑΞΟΝΑΣ 3: Τοπική Κοινωνία και Απασχόληση.

Μέτρο 3.1: Απασχόληση και ανθρώπινο δυναμικό.

Μέτρο 3.2: Επιχειρηματικότητα και Οικονομία.

Μέτρο 3.3: Καινοτομία και Οικονομία της Γνώσης.

ΑΞΟΝΑΣ 4: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου.

Μέτρο 4.1: Διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία των Υπηρεσιών.

Μέτρο 4.2: Βελτίωση της σχέσης του Δήμου με τους πολίτες.

Μέτρο 4.3: Ανθρώπινο δυναμικό & Υλικοτεχνική υποδομή.

Μέτρο 4.4: Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία.

2.8. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι Γενικοί Στόχοι ανά Άξονα και Μέτρο και οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Δήμου που θα έχουν την ευθύνη για την υλοποίηση τους, περιγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
1. Περιβάλλον και ποιότητα ζωής	Μέτρο 1.1 Φυσικό Περιβάλλον	1.1.1 Ευαισθητοποίηση πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα και αύξηση ποσοστού και όγκου των ανακυκλούμενων οικιακών και δημοτικών απορριμμάτων – αποβλήτων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης
		1.1.2 Ανάπτυξη οργανωμένου δικτύου παρακολούθησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου
		1.1.3 Αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών Δήμου από την συνεχιζόμενη λειτουργία των ΧΑΔΑ.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.1.4 Ενίσχυση και περαιτέρω οργάνωση της εθελοντικής πρωτοβουλίας προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος που πρέπει να ενισχυθεί και να οργανωθεί περαιτέρω.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		1.1.5 Εφαρμογή ΣΔΑΕ.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Νομικό Πρόσωπο Δήμου Δράμας • Οργανισμός Φεστιβάλ Ταινιών

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			Μικρού Μήκους Δράμας <ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
		1.1.6 Ίδρυση νέου νεκροταφείου.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
	Μέτρο 1.2 Οικιστική και Πολεοδομική Ανάπτυξη	1.2.1 Επίσπευση απόδοσης σε χρήση περιοχών επεκτάσεων σχεδίων πόλης	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Δόμησης
		1.2.2 Αναβάθμιση αστικών περιοχών, στις Δ.Κ. και Τ.Κ του Δήμου.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Δόμησης Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		1.2.3 Δημιουργία κινήτρων όσον αφορά στην εναλλακτική αξιοποίηση ιδιαίτερα των ιδιωτικών Καπναποθηκών.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής Δ/νση Δόμησης Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
		1.2.4 Περαιτέρω δημιουργία Κ/Χ και οι κοινωφελών χώρων	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Δόμησης
		1.2.5 Ένταξη των περιοχών τομέα ΙΙ στο Σχέδιο πόλης των Τ.Κ. (πολεοδομική μελέτη και πράξη)	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Δόμησης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		εφαρμογής) καθώς και ολοκλήρωση ακυρωμένων Π.Ε.	
	Μέτρο 1.2 Οικιστική και Πολεοδομική Ανάπτυξη	1.2.6 Αξιοποίηση υφιστάμενων κοινόχρηστων χώρων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.2.7 Εξασφάλιση υποδομών και κοινωνικών εξυπηρετήσεων στις περιοχές επεκτάσεων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.2.8 Ενίσχυση ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης και συμβολής των πολιτών στο συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων και της προστασίας του αστικού περιβάλλοντος της πόλης και της υπαίθρου.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης
		1.2.9 Υλοποίηση και αξιοποίηση μελέτης διαχείρισης πρασίνου, περιαστικής ζώνης πρασίνου και ανάπτυξης νέων περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου
		1.2.10 Αξιοποίηση μη πόσιμου νερού για άρδευση πρασίνου (μέσω συλλογής βρόχινου νερού, για παράδειγμα).	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		1.2.11 Ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού ως βασικού συντελεστή αναβάθμισης των παραγωγικών διεργασιών καθώς και της διοικητικής ικανότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
		1.2.12 Θέσπιση κινήτρων για την μεταφορά βιοτεχνικών ή άλλων οχλουσών επιχειρήσεων από τον κυρίως αστικό ιστό είτε στην βιομηχανική	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		περιοχή είτε στις χαρακτηρισμένες βιοτεχνικές περιοχές (γενικά εκτός αστικού ιστού)	
		1.2.1: Σύνταξη ολοκληρωμένου χωροταξικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Δόμησης
	Μέτρο 1.3 Μεταφορική υποδομή Κυκλοφοριακή – Στάθμευση Συγκοινωνίες	1.3.1 Διανοίξεις και συντηρήσεις οδών και χώρων στάθμευσης.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Νομική Υπηρεσία
		1.3.2 Πιθανή ολοκλήρωση περιφερειακού δακτυλίου στην πόλη της Δράμας – μειωμένη χρήση του υπάρχοντος.	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		1.3.3 Ανανέωση του στόλου των οχημάτων αστικών συγκοινωνιών με οχήματα μειωμένης κατανάλωσης και μειωμένης εκπομπής ρύπων (υγραερίου, ηλεκτρικά οχήματα, κινητήρες πετρελαίου τελευταίας τεχνολογίας).	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
		1.3.4 Δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων και κατασκευής θεσμοθετημένων πεζοδρόμων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.3.5 Αύξηση υποδομών εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης των κατοίκων και μείωση χρήσης του αυτοκινήτου	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		1.3.6 Σύνδεση με κύριους οδικούς άξονες της χώρας	<ul style="list-style-type: none"> • Αρμοδιότητα Π.Ε. Δράμας

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
	Μέτρο 1.4 Υποδομές Δικτύων: Ενέργειες Επικοινωνιών	1.4.1 Συμμετοχή στις προσκλήσεις της Ψηφιακής Σύγκλισης από τον Δήμο Δράμας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
		1.4.2 Αισθητική, οικολογική, ενεργειακή βελτίωση και αναβάθμιση του φωτισμού στο σύνολο του Δήμου –υπογειοποίηση δικτύου ΔΕΔΔΗΕ.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου
		1.4.3 Εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά και στις υπηρεσίες του Δήμου και διεύρυνση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		1.4.4 Εφαρμογή προγραμμάτων ενεργειακών παρατηρητηρίων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			& Πληροφορικής
		1.4.ε Εφαρμογή προγραμμάτων προμηθειών εξοπλισμού εργαστηρίων εκπαιδευτικής πληροφορικής και ρομποτικής σε εκπαιδευτήρια όπως και εργαστηρίων νέων τεχνολογιών και καινοτομίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		1.4.ε Χρηματοδότηση δημιουργίας χώρων επαυξημένης πραγματικότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		1.4.ζ Εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities).	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
	Μέτρο 1.5 Διαχείριση στερεών αποβλήτων και καθαριότητα	1.5.1 Ανανέωση, αναβάθμιση εξοπλισμού και εκπαίδευσης προσωπικού καθαριότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
		1.5.2 Εναρμόνιση του συστήματος με τις Κοινοτικές και Εθνικές πολιτικές διαχείρισης απορριμμάτων	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		1.5.3 Ενίσχυση ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης και συμβολής των πολιτών στο συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων και της προστασίας του αστικού περιβάλλοντος της	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		πόλης και της υπαίθρου.	
		1.5.4 Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης,	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου
		1.5.5 Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή (π.χ. γυαλί, χαρτί, αλουμίνιο κ.λ.π.).	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
	Μέτρο 1.6 Ασφάλεια – Πολιτική	1.6.1 Προστασία των περιστατικών δασών από το Δασαρχείο Δράμας σε απόλυτη συνεργασία με τον δήμο και την Π.Ε. Δράμας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
2. Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Αθλητισμός, Πολιτισμός Τουρισμός	Μέτρο 2.1 Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια	2.1.1 Ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού για δραστηριότητες κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ
		2.1.2 Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών για συμμετοχικότητα σε πολιτιστικές δράσεις και εκδηλώσεις του Δήμου.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • ΔΕΚΠΟΤΑ
		2.1.3 Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για χρηματοδότηση κοινωνικών δράσεων και προγραμμάτων, ιδιαίτερα λόγω της οικονομικής κρίσης της εποχής.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		2.1.4 Αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων που βιώνουν οι ειδικές ομάδες πληθυσμού στους τομείς της απασχόλησης, πρόνοιας, υγείας και κοινωνικής ένταξης (π.χ. παλιννοστούντες Ρομά).	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • Νομικό Πρόσωπο
		2.1.5 Ανάπτυξη και υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων και αναβάθμιση παλαιότερων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • Νομικό Πρόσωπο
		2.1.6 Ανάπτυξη υποστηρικτικής δομής ατόμων υπό θεραπεία καρκίνου, Αλτσχάϊμερ, και σακχαρώδους διαβήτη.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • Νομικό Πρόσωπο
		2.1.7 Ανάπτυξη κέντρου διημέρευσης πληθυσμού σε κρίση.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ
		2.1.8 Ανάπτυξη διαδικασιών καταγραφής (δυσνητικά ομάδων στόχου για ένδεια, στέγη, περιθαλψη παραβατικότητα.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ
		2.1.9 Ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού ως βασικού συντελεστή αναβάθμισης των κοινωνικών διεργασιών.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
	Μέτρο 2.2	2.2.1 Δημιουργία ευκαιριών σε όλο τον πληθυσμό για μόρφωση.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
	Παιδεία, Νέα Γενιά		Παιδείας & Πολιτισμού
		2.2.2 Ενθάρρυνση συμμετοχής των νέων στα κοινά.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
		2.2.3 Ψυχοκοινωνική στήριξη νέων ανέργων, ευπαθών ομάδων, περιθωριοποιημένων ατόμων κλπ.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
		2.2.4 Σύνδεση της επιμόρφωσης με την απασχόληση και την επαγγελματική δράση.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
		2.2.5 Λειτουργία δομών σε μόνιμη βάση, σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και με προσωπικό μόνιμο) (βλ Κέντρο Νεότητας) και επέκταση τους και σε άλλους τομείς δραστηριότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
		2.2.6 Συνεργασία με τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στον τόπο μας και η αμφίδρομη ενημέρωση σε θέματα παιδείας – νεολαίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		2.2.7 Δημιουργία Youth Hostel.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών ΔΕΚΠΟΤΑ
	Μέτρο 2.3 Αθλητισμός	2.3.1 Συντήρηση, βελτίωση και επέκταση των αθλητικών εγκαταστάσεων.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών
		2.3.2 Αναμόρφωση της πολιτικής χρήσης των αθλητικών εγκαταστάσεων.	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών Νομική Υπηρεσία Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
		2.3.3 Αξιοποίηση των αθλητικών υποδομών για αθλητικό Τουρισμό και προσέλκυση επισκεπτών στο Δήμο Δράμας.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
		2.3.4 Νομιμοποίηση λειτουργίας όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων που στερούνται άδεια λειτουργίας.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Δόμησης Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
		2.3.5 Συνεργασία με τους έχοντες αρμοδιότητα και επαρκείς πόρους για συνολική παρέμβαση στην διάσωση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτιστικού κτιριακού αποθέματος στην πόλη της Δράμας και στην γύρω περιοχή.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Δόμησης Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			<ul style="list-style-type: none"> ΔΕΚΠΟΤΑ
	Μέτρο 2.4 Πολιτισμός	2.4.1 Στοχευμένη αναβάθμιση και επέκταση χρονικά στους θεσμούς: Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους, Διεθνές Φεστιβάλ παραδοσιακών χορών Ξηροποτάμου, Φεστιβάλ Γαλλικού Κινηματογράφου, Ελευθέρια της πόλης, Ονειρούπολη Δράμας καθώς και στις εν γένει πολιτιστικές δραστηριότητες.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας ΔΕΚΠΟΤΑ Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		2.4.2 Συνεχής διαφημιστική προβολή σε όλη τη διάρκεια του έτους.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας ΔΕΚΠΟΤΑ Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		2.4.3 Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών για συμμετοχικότητα σε πολιτιστικές δράσεις και εκδηλώσεις του Δήμου.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής ΔΕΚΠΟΤΑ
		2.4.4 Δημιουργία θεματικού πάρκου πολιτισμού - αρχιτεκτονικής στην περιοχή της Αγίας Βαρβάρας – Ιστορικού Κέντρου.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Δόμησης ΔΕΚΠΟΤΑ Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		2.4.ε Ανάδειξη πολιτιστικής ταυτότητας της Δράμας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/ση Δόμησης • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		2.4.ε Δημιουργία micro-site στη νέα διαδικτυακή πύλη του Πολιτιστικού Οργανισμού.	<ul style="list-style-type: none"> • Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ
		2.4.ε Ανάδειξη του νέου Πολιτιστικού Κέντρου (παλιό Δημαρχείο) σε σημείο προώθησης του πολιτιστικού προϊόντος.	<ul style="list-style-type: none"> • Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ
	Μέτρο 2.5 Δια Βίου Μάθηση	2.5.1 Δημιουργία ευκαιριών σε όλο τον ενήλικο πληθυσμό για συστηματική και διαρκή επιμόρφωση και για προσωπική και ομαδική	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/ση Δόμησης • Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		ανάπτυξη.	Παιδείας & Πολιτισμού <ul style="list-style-type: none"> • ΔΕΚΠΟΤΑ • Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας
		2.5.2 Ψυχοκοινωνική στήριξη νέων ανέργων, ευπαθών ομάδων, περιθωριοποιημένων ατόμων κλπ.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
		2.5.3 Σύνδεση της επιμόρφωσης με την απασχόληση και την τοπική ανάπτυξη, που αφορά εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους (λόγω συγκράτησης του επιστημονικού κεφαλαίου στον τόπο μας).	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Δ/νση Διοικητικών
	Μέτρο 2.6 Τουρισμός	2.6.1 Αξιοποίηση προσέλευσης τουριστών και αύξηση της επισκεψιμότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ
		2.6.2 Διάχυση των πολλαπλασιαστικών ωφελειών σε όλο το Δήμο της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του Ιστορικού Τόπου και των Πηγών της Αγίας Βαρβάρας της πόλης.	<ul style="list-style-type: none"> • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			& Πληροφορικής
		2.6.3 Αξιοποίηση πολλαπλών μορφών τουρισμού όπως αγροτουρισμός, ιατρικός τουρισμός, θρησκευτικός τουρισμός, αθλητικός τουρισμός κ.λ.π., αξιοποιώντας τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής μας.	<ul style="list-style-type: none"> • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		2.6.4 Προσδιορισμός της Τουριστικής Ταυτότητας του τόπου.	<ul style="list-style-type: none"> • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		2.6.5 Ανάπτυξη τουριστικής διαδικτυακής πύλης και δημιουργία ηλεκτρονικού τουριστικού οδηγού για έξυπνες φορητές συσκευές.	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
		2.6.6 Σύσταση του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			<p>Οικονομικής Ανάπτυξης</p> <ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
		2.6.7 Συνεργασία και ο συντονισμός φορέων για συλλογική αντιμετώπιση της προώθησης του τουριστικού προϊόντος της Δράμας.	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	Μέτρο 3.1 Απασχόληση και Ανθρώπινο Δυναμικό	3.1.1 Προσλήψεις για πρακτική άσκηση φοιτητών ΑΕΙ ΤΕΙ –μαθητών ΕΠΑΣ.	<ul style="list-style-type: none"> Όλες οι Δ/νσεις
		3.1.2 Ανάπτυξη ειδικού διαδικτυακού τόπου σύνδεσης προσφοράς και ζήτησης εργασίας.	<ul style="list-style-type: none"> Όλες οι Δ/νσεις
		3.1.3 Διερεύνηση – ανάπτυξη του θεσμού του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Δόμησης Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		3.1.4 Ανάπτυξη ΤΑΠΤΟΚ-ΚΟΙΝΣΕΠ.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού ΔΕΚΠΟΤΑ
		3.1.5 Δημιουργία Μονάδας Επιτάχυνσης της Τοπικής Ανάπτυξης.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού ΔΕΚΠΟΤΑ Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		3.1.ε Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης επιχειρηματικής και αναπτυξιακής δραστηριότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/ση Δόμησης
		3.1.ζ Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για έρευνα και τεχνολογία.	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/ση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής
		3.1.ξ Αξιοποίηση των σχολών του Τ.Ε.Ι. , του ακαδημαϊκού, ερευνητικού και του επιστημονικού δυναμικού της πόλης για την τοπική ανάπτυξη και τη χρήση καινοτομιών σε όλο το φάσμα των λειτουργιών του Δήμου και επιμόρφωση - απόκτηση εξειδίκευσης για διαδικασίες και πρακτικές συνεργασίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/ση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/ση Δόμησης • Δ/ση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/ση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ
	Μέτρο Επιχειρηματικότητα Οικονομία	3.2.1 Αξιοποίηση προσέλευσης τουριστών και η επιδίωξη της αύξησης της επισκεψιμότητας, με τα πολλαπλασιαστικά οφέλη τους για την τοπική οικονομία.	<ul style="list-style-type: none"> • ΔΕΚΠΟΤΑ • Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		3.2.2 Αύξηση τουριστικής κίνησης ως μοχλός ανάπτυξης με την αξιοποίηση πολλαπλών μορφών τουρισμού, όπως Αγροτουρισμός, Ιατρικός Τουρισμός, Θρησκευτικό Τουρισμό κ.λ.π., αξιοποιώντας τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής μας.	<ul style="list-style-type: none"> ΔΕΚΠΟΤΑ Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		3.2.3 Προώθηση εναλλακτικής - βιολογικής γεωργίας στοχευμένων προϊόντων.	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
	Μέτρο 3.3 Καινοτομία και Οικονομική Γνώση	3.3.1 Αξιοποίηση ερευνητικού και επιστημονικού δυναμικού της ευρύτερης περιοχής του δήμου για την τοπική ανάπτυξη και χρήση καινοτομιών σε όλο το φάσμα των λειτουργιών του δήμου.	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών και λοιπές Δ/νσεις
		3.3.2 Επιμόρφωση και απόκτηση εξειδίκευσης για διαδικασίες και πρακτικές συνεργασίας του δήμου με το ακαδημαϊκό, ερευνητικό και επιστημονικό δυναμικό της περιοχής	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών και λοιπές Δ/νσεις
4. Διοίκηση, Οργάνωση και Λειτουργία των Υπηρεσιών	Μέτρο 4.1 Διοίκηση, Οργάνωση και Λειτουργία των Υπηρεσιών	4.1.1 Αντιμετώπιση δυσλειτουργιών που χαρακτηρίζουν το κανονιστικό πλαίσιο ρύθμισης της δημοτικής δράσης, τα συστήματα και τις δομές λειτουργίας της, καθώς και την προώθηση της Ανοιχτής, Δίκαιης και Συμμετοχικής Δημοτικής Διοίκησης.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών και λοιπές Δ/νσεις
		4.1.2 Αντιμετώπιση προβλημάτων που ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ την ανάπτυξη του στελεχειακού δυναμικού.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών και λοιπές Δ/νσεις
		4.1.3 Εξορθολογισμός των διαδικασιών και του πλαισίου της διοίκησης των ανθρωπίνων πόρων	<ul style="list-style-type: none"> Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • και λοιπές Δ/νσεις
		4.1.4 Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • και λοιπές Δ/νσεις
		4.1.5 Εξασφάλιση των πολιτικών και τεχνικών προϋποθέσεων για την επιτυχή υλοποίηση και επίτευξη των στόχων του Ε.Π., στην ανάπτυξη της ικανότητας αλλαγής και διοίκησης, την ενσωμάτωσή της στις δομές και την κουλτούρα της	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • και λοιπές Δ/νσεις
		4.1.6 Ενίσχυση περαιτέρω του θεσμού του Δ.Σ. προ την κατεύθυνση της συμμετοχικότητας από τους πολίτες.	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
		4.1.7 Στελέχωση του δήμου με εξειδικευμένο προσωπικό.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		4.1.8 Ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες κάθε τομέα εργασίας απασχόλησης και συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού (και των αιρετών) και η διάχυση της γνώσης στο σύνολο των δυνητικά ωφελουμένων υπαλλήλων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • και λοιπές Δ/νσεις
		4.1.9 Αναμόρφωση – ανασύνταξη του Ο.Ε.Υ., σύνταξη	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		μελέτης περιγραμμάτων θέσεων καθώς και θέσπιση Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας (όπου δεν υφίσταται).	<ul style="list-style-type: none"> & Πληροφορικής • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • και λοιπές Δ/νσεις
		4.1.1(Ανασύνταξη (όπου υπάρχει) και απόκτηση Διαχειριστικής Επάρκειας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού
		4.1.11 Εφαρμογή στοχοθεσίας στην λειτουργία του δήμου.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • και λοιπές Δ/νσεις
	Μέτρο 4.2 Βελτίωση της Σχέσης του Δήμου με τους Πολίτες	4.2.1 Ολοκλήρωση των συνεχιζόμενων και υλοποίηση νέων έργων τεχνικών, οικονομικών και κοινωνικών υποδομών.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • ΔΕΚΠΟΤΑ • και λοιπές Δ/νσεις
		4.2.2 Ωρίμανση «μεγάλων έργων» και παρεμβάσεων ευρείας κλίμακας για την ευρύτερη περιοχή του	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		Δήμου.	<p>Οικονομικής Ανάπτυξης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • και λοιπές Δ/νσεις
		4.2.3 Βελτίωση της επάρκειας, της ποιότητας και της παραγωγικότητας των υφιστάμενων τεχνικών πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών πολιτιστικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • Δ/νση Δόμησης • Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • ΔΕΚΠΟΤΑ • Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας
		4.2.4 Ανάπτυξη νέων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων προώθησης του τουρισμού και ενίσχυσης της απασχόλησης: μέσω της διεύρυνσης του ρόλου των υφιστάμενων υπηρεσιών, μέσω της αναδιοργάνωσης των λειτουργούντων Νομικών Προσώπων και Οργανισμών ή μέσω ανάπτυξης κατάλληλων	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού • Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • ΔΕΚΠΟΤΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		συνεργασιών με φορείς	<ul style="list-style-type: none"> Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας
		4.2.ε Ανάπτυξη διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών.	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών και λοιπές Δ/σεις
		4.2.ε Βελτίωση - αναβάθμιση των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου με εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων διοίκησης.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		4.2.ζ Διασφάλιση του δημόσιου κοινωνικού χαρακτήρα των παρεχόμενων υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		4.2.ξ Συνέχιση (με κάθε κόστος) της οικονομικής αξιοπιστίας του δήμου και διατήρηση του μικρού χρόνου αποπληρωμής των υποχρεώσεων του δήμου προς κάθε κατεύθυνση.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών και λοιπές Δ/σεις
		4.2.η Εκπόνηση πρωτογενών ερευνών για την καταγραφή αναγκών και ιεράρχηση προτεραιοτήτων στους τομείς: Παιδείας Κοινωνικό, Πολιτισμού και Αθλητισμού	Όλες οι Υπηρεσίες, Νομικά Πρόσωπα και Δημόσιες Επιχειρήσεις
		4.2.ι Ανάπτυξη συνεργασιών σε τοπικό, περιφερειακό εθνικό και διακρατικό επίπεδο και η ενίσχυση της συνεργασίας στην υλοποίηση προγραμμάτων στους τομείς της προηγούμενης παραγράφου.	Όλες οι Υπηρεσίες, Νομικά Πρόσωπα και Δημόσιες Επιχειρήσεις

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		4.2.11 Ανάπτυξη περαιτέρω συνεργασιών με Α-ΤΕΙ, για την αξιοποίηση της γνώσης και την εισαγωγή καινοτομιών.	Όλες οι Υπηρεσίες, Νομικά Πρόσωπα και Δημόσιες Επιχειρήσεις
		4.2.12 Ανάπτυξη Κοινωνικών Αλληλέγγυων Υποδομών και παρεμβάσεων για την υποστήριξη κοινωνικά και οικονομικά ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού και την διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας & Πολιτισμού Νομικό Πρόσωπο ΔΕΚΠΟΤΑ Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		4.2.13 Ανάπτυξη μηχανισμών υποστήριξης και ενημέρωσης των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων.	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
	Μέτρο 4.3 Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	4.3.1 Ιεράρχηση προτεραιοτήτων για την κάλυψη των αναγκών σε στελεχιακό δυναμικό.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών και λοιπές Δ/σεις
	Μέτρο 4.4 Οικονομική Διοίκηση και Δημοτική Περιουσία	4.4.1 Αξιοποίηση του υπηρετούντος προσωπικού σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά του προσόντα μέσω της βέλτιστης κατανομής του στις επί μέρους οργανωτικές μονάδες.	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών και λοιπές Δ/σεις
		4.4.2 Ευρύτερη και πληρέστερη αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας της λειτουργίας όλων των Διοικητικών Ενοτήτων του Δήμου (μέσω και της	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		ενεργούς συμμετοχής των πολιτών).	
		4.4.3 Βελτίωση και συντήρηση υπαρχουσών κτιριακών εγκαταστάσεων για την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών ή και την αξιοποίησή τους για περαιτέρω στέγαση νέων Διοικητικών Ενοτήτων του Δήμου (π.χ. ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών μας εγκαταστάσεων νομιμοποίηση της λειτουργίας των κτιριακών εγκαταστάσεων).	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Νομικό Πρόσωπο • ΔΕΚΠΟΤΑ • Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας
		4.4.4 Δημιουργία νέων κτιριακών δομών (κυρίως για ΝΠ).	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών • Δ/νση Περιβάλλοντος & Πρασίνου • Νομικό Πρόσωπο • ΔΕΚΠΟΤΑ • Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας
		4.4.5 Συγκέντρωση δημοτικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι η στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου σε περισσότερα του ενός κτίρια, έχει σαν αποτέλεσμα: απώλεια απασχόλησης, έλλειψη επαρκούς ελέγχου του προσωπικού από τη Διοίκηση, μεγάλες δαπάνες σε καύσιμα, τηλέφωνα, ΔΕΗ, εξοπλισμό κλπ, σημαντική ταλαιπωρία των πολιτών και αδυναμία άμεσης συνεργασίας μεταξύ των στελεχών με την Διοίκηση.	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης • Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
		4.4.ε Αύξηση των ιδίων εσόδων.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών
		4.4.ζ Αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών Δ/ση Δόμησης
		4.4.ξ Ανάπτυξη ολοκληρωμένων μηχανισμών οικονομικής διαχείρισης και ορθολογική οικονομική λειτουργία του δήμου και των νομικών προσώπων.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών Νομικό Πρόσωπο ΔΕΚΠΟΤΑ Πολιτιστικός Οργανισμός - Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
		4.4.ς Εξορθολογισμός λειτουργικών δαπανών.	<ul style="list-style-type: none"> Όλες οι Δ/σεις, Ν.Π. κλπ
		4.4.10 Απορρόφηση πόρων και αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτικών εργαλείων.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής και λοιπές Δ/σεις Νομικό Πρόσωπο Δημοτικές Επιχειρήσεις
		4.4.11 Εφαρμογή προγράμματος αναδιοργάνωσης και οικονομιών κλίμακας στο δήμο.	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών
		4.4.12 Ένταξη σχεδίου ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του δήμου σε ένα ευρύτερο κεντρικό σχεδιασμό (εθνικό, δημοτικό) για εξεύρεση πόρων.	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			Οικονομικής Ανάπτυξης
		4.4.1: Αξιοποίηση της στοχοθεσίας ως εργαλείου οικονομικού προγραμματισμού.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών • Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών • και λοιπές Δ/νσεις
		4.4.1' Λειτουργία οργανωμένης μηχανογραφημένης αποθήκης υλικών και κοστολόγησης των υπηρεσιών.	<ul style="list-style-type: none"> • Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών • Δ/ση Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής • και λοιπές Δ/νσεις

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με το παρόν ολοκληρώνεται η Α' Φάση που αφορά στη σύνταξη του Στρατηγικού Σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος του δήμου Δράμας για τη δημοτική θητεία 2014-2019, το οποίο υποβάλλεται στην εκτελεστική Επιτροπή για κατάρτιση και εισήγηση στο δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.

.....»,

Σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 6 του κανονισμού διαβούλευσης της επιτροπής διαβούλευσης Δήμου Δράμας, όπως αυτός ψηφίστηκε με την 157/2011 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, δίνεται η δυνατότητα κατάθεσης προτάσεων έως και την Παρασκευή 21^η Αυγούστου ημέρα λήξης της ηλεκτρονικής διαβούλευσης. Οι προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου και παρουσιάζονται από τον πρόεδρο της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης κατά την αντίστοιχη συνεδρίασή της.

Την ενέργεια που πρέπει να γίνει στη συνέχεια, αναθέτει στον Πρόεδρο της Επιτροπής.